

7-000297

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT CONTENTS

	PAGES
Short Notice Question and Answer	.. 1
Matters under Rule 329 :	
(1) Elections to Hyderabad Municipal Corporation	.. 6
(2) Relay hunger-strike by the blind students	.. 6
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance re :	
(1) Conversion of short term loans into medium term loans by the Co-op. Central Bank, Vijayanagram	.. 7
(2) Posting of a lady doctor at Udayagiri Hospital	.. 9
(3) Diversion of Waters from Pandipampula Vagu and Rotimadugu Vagu to Pakhal lake	.. 10
(4) Inadequate water supply in Palamettu river Channel	.. 11
(5) Scholarships to the students of denotified tribes community	.. 12
Papers laid on the Table	.. 13
Papers laid on the Table in pursuance of Rule 348 of the Rules of Procedure	.. 14
Papers placed on the Table :	
Statement regarding supply of Krishna Waters to Rayalaseema and non-delta taluqs of Nellore district	.. 20
Point of information re :	
Clarification regarding the duties and privileges of the Parliamentary Secretaries	.. 20
Budget for 1978—79 (Vote on Account)	.. 21
Presentation of the Final Batch of Supplementary Estimates for 1977-78.	.. 38
Budget for 1978-79 (Vote on Account)	
—Discussion—(Contd.)	.. 38

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
PRINCIPAL OFFICERS**

Speaker: Sri D. Kondiah Chowdary

Panel of Chairmen:

1. Sri A. Eswara Reddy
2. Smt. M. N. Vijayalakshmi Devi
3. Sri Munshi Adbul Aziz
4. Sri K. B. Siddayya
5. Sri S. Sambiah
6. Sri K. Govinda Rao

Secretary: Sri K. Sriramachari

Deputy Secretaries:

1. Sri E. Sadasiva Reddy
2. Sri D. L. Narasimham

Assistant Secretaries :

1. Sri M. Ramanadha Sastry
2. Sri S. Purnananda Sastry
3. Sri R. N. Sharma
4. Sri Md. Ghouse Khan
5. Sri T. L. Balaram
6. Sri M. Viswanatham
7. Sri P. Bashalah
8. Sri A. V. G. Krishna Murthy
9. Sri V. S. R. Sarma

Chief Reporter : Sri Habeeb Abdur Rahman

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
PRINCIPAL OFFICERS**

Speaker : .. 1. Sri D. Kondiah Chowdary

Panel of Chairmen : .. 1. Sri A. Eswara Reddy
2. Smt. M. N. Vijayalakshmi Devi
3. Sri Munshi Abdul Aziz
4. Sri K. B. Siddayya
5. Sri S. Sambiah
6. Sri K. Govinda Rao

Secretary : .. Sri K. Sriramachari

Deputy Secretaries : 1. Sri E. Sadasiva Reddy
2. Sri D. L. Narasimham

Assistant Secretaries : .. 1. Sri M. Ramanadha Sastry
2. Sri S. Purnananda Sastry
3. Sri R. N. Shagun
4. Sri Md. Ghous Khan
5. Sri T. L. Balaram
6. Sri M. Viswanatham
7. Sri P. Basaiah
8. Sri A. V. G. Krishna Murthy
9. Sri V. S. R. Sarma

Chief Reporter : .. Sri Habeeb Abdul Rahman

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

- Speaker: .. Sri D. Kondiah Chowdary
- Deputy Speaker: .. Sri K. Prabhaker Reddy
- Panel of Chairmen: . 1. Sri 'A' Eswara Reddy
2. Smt. M. N. Vijayalakshmi Devi
3. Sri Munshi Abdul Aziz
4. Sri K. B. Siddayya
5. Sri S. Sambiah
6. Sri K. Govinda Rao
- Secretary : ... Sri K. Srinameshwar
- Deputy Secretaries: .. 1. Sri E. Sadasiva Reddy
2. Sri D. B. Narasimham
- Assistant Secretaries: .. 1. Sri M. Ramanadha Sastry
2. Sri S. Purnananda Sastry
3. Sri R. N. Sarma
4. Sri Md. Ghodas Khan
5. Sri T.L. Balaram
6. Sri M. Vigneshwar
7. Sri P. Basaiah
8. Sri A.V.G. Krishna Murthy
9. Sri V. S. R. Sarma
- Chief Reporter : Sri Habeeb Abdul Rahman

CONTENTS—Contd.

PAGES

Government Bill :

The Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1978 (not introduced)	.. 119
Budget for 1978—79 (Vote on Account)	.. 123
Final Batch of Supplementary Estimates for 1977—78	.. 177
Motion :	
re : Extension of time for withdrawal of Nominations for the three financial committees	.. 192
Announcement :	
re : Letter received from the Governor of Andhra Pradesh	.. 193

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
PRINCIPAL OFFICERS**

- Speaker :** .. Sri D. Kondiah Chowdary
- Deputy Speaker :** .. Sri K. Prabhakar Reddy
- Panel of Chairmen :** .. 1. Sri A. Eswara Reddy
2. Smt. M. N. Vijayalakshmi Devi
3. Sri Munshi Abdul Aziz
4. Sri K. B. Siddayya
5. Sri S. Sambiah
6. Sri M. Govinda Rao
- Secretary :** .. Sri K. Sriramachari
- Deputy Secretaries :** 1. Sri E. Sadaniva Reddy
2. Sri D. L. Narasimham
- Assistant Secretaries :** .. 1. Sri M. Ramanadha Sastry
2. Sri S. Purnananda Sastry
3. Sri R. N. Sharma
4. Sri Md. Ghous Khan
5. Sri T. L. Balaram
6. Sri M. Viswanatham
7. Sri P. Basaiah
8. Sri A. V. G. Krishna Murthy
9. Sri V. S. R. Sarma
- Chief Reporter :** .. Sri Habeeb Abdur Rahman

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY**

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker :	..	Sri D. Kondiah Chowdary
Deputy Speaker :	..	Sri K. Prabhaker Reddy
Panel of Chairmen :	..	1. Sri A. Eswara Reddy 2. Smt. M. N. Vijayalakami Devi 3. Sri Munshi Abdul Aziz 4. Sri K. B. Siddayya 5. Sri S. Sambiah 6. Sri K. Govinda Rao
Secretary :	..	Sri K. Sriramachari
Deputy Secretaries :		1. Sri B. Sadasiva Reddy 2. Sri D. D. Narasimham
Assistant Secretaries :	..	1. Sri M. Ramanadha Sastry 2. Sri S. Purnananda Sastry 3. Sri R. N. Sarma 4. Sri Md. Ghouse Khan 5. Sri T. L. Bajaram 6. Sri M. Viswanatham 7. Sri P. Basshaigh 8. Sri A. V. G. Krishna Murthy 9. Sri V. S. R. Sarma
Chief Reporter :	..	Sri Habeeb Abdul Rahman

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
PRINCIPAL OFFICERS**

Speaker : Sri D. Kondiah Chowdary

Deputy Speaker : Sri K. Prabhaker Reddy

Panel of Chairmen :

1. Sri A. Eswara Reddy
2. Smt. M. N. Vijayalakshmi Devi
3. Sri Munshi Abdul Aziz
4. Sri K. B. Siddayya
5. Sri S. Sambiah
6. Sri K. Govinda Rao

Secretary : Sri K. Sreerama Chari

Deputy Secretaries :

1. Sri E. Sadasiva Reddy
2. Sri D. L. Narasimham

Assistant Secretaries :

1. Sri M. Ramanadha Sastry
2. Sri S. Purnananda Sastry
3. Sri R. N. Sarma
4. Sri Md. Ghous Khan
5. Sri T. L. Balaram
6. Sri M. Viswanatham
7. Sri P. Basiah
8. Sri A. V. G. Krishna Murthy
9. Sri V.S.R. Sarma

Chief Reporter : Sri Habeeb Abdur Rahman

CONTENTS—Contd.

PAGES

Adjournment motion :

re : Incident at Adikmet Police Station on 30—3—78 .. 346

Statement by the Chief Minister :

re : Premature retirement of Government employees ... 362

Announcement :

re : Replies to Calling Attention Matters .. 364

Statement of the Ministers in reply to Calling Attention Matters re :

- (1) Arson in Rudravaram, Kurnool District ... 364
- (2) Arrest and harassment by Police in Mansepatha ... 366
- (3) Working of Amudalavalasa Co-opt. Sugar Factory ... 367
- (4) Part time degree courses, Jawaharlal Nehru Technical University ... 368
- (5) Subsidy to lands sand—cast due to flood in Nellore .. 372
- (6) Damage to crops due to hailstorm in Nandaram ... 372
- (7) Additional land tax in Atmakur, Nellore .. 373
- (8) Occupation of Government lands by Sarpanch of Munugadu ... 374
- (9) Relief of fire accident victims in Bonepally .. 375
- (10) Lock out in Antorgan Co—opt. Tex. Mills Karimnagar .. 375
- (11) A.P. Yarns Combines Pvt. Ltd., Karimnagar .. 375
- (12) Harassment of Harijans etc., by V.M. Korlam ... 376
- (13) Lathi Charge on Students of S.V. University ... 377
- (14) Protected water supply scheme at Borivanka Ganajaputtugu .. 378
- (15) Scarcity of drinking water in tribal villages in Narasimpet .. 379
- (16) Closure of Seethanagram Sugar Mills, Srikakulam .. 380
- (17) Sugarcane rates paid by Khandasari Sugar Factories .. 382
- (18) Purchase of tobacco by State Trading Corporation ... 383
- (19) Relief to flood victims in Visakhapatnam .. 384
- (20) Abolition of additional wet assessment .. 385
- (21) Strike by the workers of National Tobacco Company .. 386

[Contd. on 4th Cover

CONTENTS—(Contd.)

PAGES

Announcement :

re : Recognition of Sri G. Latchanna as Leader of the Opposition ..	386
Papers laid on the Table.	.. 386

Announcement :

re : Postponement of elections P.A.C. P.U.C. and Estimates Committee.	.. 388
Laying of third report of the Committee on Welfare of S.T. on the Table	.. 389

Paper placed on the Table :

re : Repost of the decision of B.A.C.	.. 389
---------------------------------------	--------

Government Bills :

The Andhra Pradesh Payment of Salaries and pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1978	.. 389
--	--------

Non-official Resolution :

(1) Abolition of death penalty	.. 391
Law and Order situation and police firing incidents in twin cities	.. 405

Non-official Resolution :

(1) Abolition of death penalty	.. 410
(2) Providing adequate facilities, amenities and Reservation to weaker sections	.. 413

Announcement re :

(1) Joining of four M.L.As. in Congress (1)	.. 415
(2) Statistics for meetings of the Assembly from 15th to 31st March, 1978.	.. 416

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Seventh Day of the First Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 23rd March, 1978.

The House met at Half-past-Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

Short Notice Question and Answer

Family Welfare Programme to Control the Growing Population

2-S.N.Q.No. 1-X:— Sarvasri Ch. Parasuram Naidu, and Pydi
Sriramamurthy :

Will the Minister for Health and Medical be pleased to State :

(a) Whether the Government will pursue again with vigour the family welfare programme so as to control the growing population; and

(b) the detailed programmes and methods now adopted for the purpose ?

The Minister for Health (Sri A. Madan Mohan) :—

(a) Family Welfare Programme is a National Programme founded by the Central Government and as per the directions issued by Government of India from time to time the programme is being implemented in our State. The State Government always gave considerable importance to this programme. Because of the emphasis laid by the Government of India to ensure that Family Planning is a voluntary scheme without resorting to any coercive measures our State is intensifying the programme by strengthening and accelerating mass media activities so as to persuade the eligible couples to adopt the family welfare programme as per their choice and need.

(b) The target for the year 1977-78 is 3.5 lakh sterilisations and so far upto the end of February 1978 about 1,15,000 sterilisations

An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

have been performed in our State. This is the best performance of any state in the country during the corrent year. This month is treated as intensive family welfare month through-out the State. In all the Districts the intensive mass education media activities are being carried out by person to person contact, group approaches like organising orientation training camps for community leaders, Mahila Mandal members etc. in each Primary Helth Centre in Andhra Pradesh, organising Kavi-Sammelans, Essay competetions to the students, Seminar at District and Taluk lavel, Organising film show in the villages, broadcasting of various Programmes on family welfare on all the four All India Radio Stations of Andhra Pradesh and Tele-casting of Health and Family Programme through Doordarshan (T. V) distribution of puplicity material in order to educate and motivate the people especially living in rural areas to accept the norm of small size family for welfare of the nation as a whole.

The prevailing mis-conceptions on the family welfare programme are systematically dispelled by the intensive mass-media activities and every effort is being made to see that this become a ruly people's programme.

శ్రీ సిహెచ్. పరశురామనాయుడు (పార్వతీపురం) :—అధ్యక్షా, ఫ్యామిలీ వెల్ఫేరు ప్రోగ్రాం క్రింద ఇదివరకు వానెక్ట్మీ ఆపరేషన్సుకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఇచ్చారు. గ్రామాలలో, పట్టణాలలో అర్థినరీ మెడికల్ షాఫ్సులో కూడా వానెక్ట్మీకి అవసరమైన పరికరాలు-ఫిల్సు అన్నీ కూడా అడిగిన వెంటనే దొరికేట్లు ఏర్పాటు చేస్తారా? దీనికి కావలసినటువంటి ప్రచారం చేస్తారా? ఇప్పుడు గ్రామాలలో ఏ ఎల్. డబ్ల్యులు ఉన్నారు, హాస్పిటల్సు ఉన్నాయి. వీరిద్వారా ఇంజెనీర్ ప్రచారం చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడే నేను మంచి చేపాను అర్గనైజేషన్సు ద్వారా, మహిళల ద్వారా ఆల్ ఇండియా రేడియోద్వారా పత్రికల ద్వారా ఎడ్యుకేట్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ సిహెచ్. పరశురామనాయుడు :—హాను టు హాను సగ్గిచారం చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ :—హాను టు హాను క్యాంపెయిన్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

Sri S. Jaipal Reddy (Kalwakurthi) :—Sir, whenever the reply is very lengthy, the convention is that the concerned paper should be laid on the Table of the House.

Mr. Speaker :—It is not like that, Not in the Qusetion Hour

శ్రీ పి. వెంకట్రావు (నూజివీడు) :—ఇప్పుడు ఫ్యామిలీ ప్లానింగు గురించి ఫ్యామిలీ వెల్ఫేరు స్కీము ఉంది గురుల గురించి ప్రచారం చేస్తామని మంత్రి

గారు అంటున్నారు. కేంద్రంలో హెల్తు మినిష్టరుగారైన శ్రీ రాజనారాయణ గారు దేశంలో దానికి స్వరూపం మార్చి లేకెట్టు తింకింగు-తెరపి మొదలైనవి మొదలు పెట్టారు. అటువంటివి ఏమైనా చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—అటువంటి ఆలోచన ఏమీ లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్లా) :—అధ్యక్షా, విత్ పర్మూ ఎగైన్ విత్ విగర్ అని ప్రశ్నలో అన్నారు. దానికి పాజిటివ్ గా మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ లో ఏ మాత్రం బలవంతం లేకుండా, సంపూర్ణంగా, స్వేచ్ఛగా వారంతట వారు చేయించుకునేట్లు కార్యక్రమాన్ని చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—విగర్ అనే పదం అన్నింటికీ పనికి వస్తుంది. పాజిటివ్ కు, నెగిటివ్ కు రెండింటికీ పనికి వస్తుంది. ప్రజలను బాగా ఎడ్యుకేట్ చేస్తామని చెబుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఎగైన్ విత్ విగర్ అన్నారు.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—విగర్ అంటే మన రాష్ట్రంలోని ప్రజలను, అఫీషియల్స్ ను నాన్ అఫీషియల్స్ ను అందరిని ఇన్ వాల్వ్ చేసి చేయడం. దానికి వేరే ఆపార్థం చేసుకోవద్దని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—మంత్రిగారు ఇండాక సమాధానం చెబుతూ మన రాష్ట్రంలో ఉపాధ్యాయులకు కోటాలు పెట్టడం జరిగింది. ఆ విధంగా కాకుండా ప్రజలు అర్థం చేసుకునేట్లు చేయాలి. ఇప్పుడు అలాగ కోటా పద్ధతులు లేకుండా వారంతట వారు చేసుకునే పద్ధతిగా ప్రచారం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—అప్పుడు ఉపాధ్యాయులకు ఇన్ సెంటివు ఇవ్వడం అనేది నిజమే. అప్పుడు కోయర్స్ అనేది కాదు. ఇప్పుడు మేము ప్రజానీకాన్ని బాగా ఎడ్యుకేట్ చేసి వాలంటరీగా ఒప్పుకునేట్లు చేస్తాము.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు (ఉదయగిరి) :—దేశం అంతటా జరిగినట్లు ఆంధ్ర దేశంలో కూడా కొంతమందికి బలవంతంగా కుటుంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్స్ చేయబడ్డాయనే ఫిర్యాదులు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి చేరాయా ? చెరితే అటువంటి వారికి కంపెనీ సేషను చెల్లించే ఉద్దేశం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉందా ?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—అది పరిశీలిస్తాము.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :—ఆపరేషన్స్ చేయించుకున్న వారికి మిగులు ఖాములు పంచి పెడతామని, లోన్ను ఇప్పిస్తామని వాగ్దానాలు చేసి చాలా మందిని నిర్భందంగా తీసుకొని వచ్చిచేసారు. తరువాత వారు ఏమీ ఇవ్వలేదు. అటువంటి వారికి అని ఇచ్చేదానికి ఆలోచన చేస్తున్నారా లేదా ?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—ఆ సంగతి నాకు తెలియదు, తెలుసుకుంటాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం నాయుడు (రావూరు):—గత సంవత్సరం ఎంత మందికి ఈ ఆపరేషన్లు చేయాలని తలపెట్టారు? ఎంతమందికి చేసారు? ఇంత మందికి చేసాము అని చెప్పి ఇచ్చిన ఫిగర్స్ కూడా బోగస్ ఫిగర్స్ అని మీకు తెలిసిందా?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్:—బోగస్ ఫిగర్స్ అని ప్రభుత్వం దృష్టికి రాలేదు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం నాయుడు:—అటు మొత్తం టార్గెట్ ఎంత, ఎప్పిట్ మెంట్ ఎంత?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్:—1977-78లో 3.5 లక్షల డైరెక్టు షేషన్లు జరిగాయి. 1978 ఫిబ్రవరివరకు ఒక లక్ష 15 వేల డైరెక్టు షేషన్లు జరిగాయి.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం నాయుడు:—ఆపరేషన్లు చేయకుండానే ఆపరేషన్లు చేసినట్లు బోగస్ సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చినట్లు రిపోర్టు ఏమైనా ఉన్నాయా?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్:—అటువంటిది ప్రభుత్వం దృష్టికి రాలేదు. గవర్నీ మెంటు దృష్టికి వస్తే తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (మార్కాపురం):—అధ్యక్షా, బలవంతంగా చేయించలేదన్నారు. టీచర్లు తీసుకొని రాలేదని వారిని నమ్మించు చేసారు. ఆ నమ్మెన్నను ఉత్తర్వులు టీచర్లకు పోయాయి. ఆ ఉత్తర్వులు కోయర్స్ నకు చిన్నం అంటారా కాదా? వారి మీద ఏమి యాక్షను తీసుకుంటారు?

8-40 a.m.

Sri A. Madan Mohan :—All that I know is that coercion was not be resorted to. If the Members feel that there was coercion, this Government will see that no coercion is resorted to.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు (బాపట్ల):—అధ్యక్షా, ఈ కుటుంబ నియంత్రణ విషయంలో నష్టపరిహారం పరిహారం ఇవ్వాలని కేంద్ర ఆరోగ్యమంత్రిగారు ఒకప్పుడు చెప్పియున్నారు. అది అమలులోకి వచ్చిందా? వస్తే దానిక్రింద నున రాష్ట్రంలో నష్టపరిహారం ఎవరికైనా ఇచ్చారా?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్:—నాధగర్ సమాచారం లేదు. సమాచారం సేకరించిన గౌరవ సభ్యులకు తప్పకుండా తెలుపుతాము.

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎస్. రెడ్డి (విశాఖపట్టణం-2):—అత్యవసర పరిస్థితికాలంలో శ్రీ కామేశ్వరి అప్పలస్వామి అనే వానికి విశాఖపట్నం కె. జి. ఆసుపత్రిలో ఆపరేషన్ చేయడం జరిగింది. దానివల్ల అతను ఎన్నో వాధలకు లోనయ్యాడు. అలాంటి వారికి నష్టపరిహారం ఇస్తారా?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్:—తప్పకుండా అలోచిస్తామండి.

శ్రీ కె. వి. శిర్డయ్య (పుత్తూరు):—తహసిల్దార్లుగా వట్టాలు మంజూరు చేసే సమయంలో వారిజమలరు ఆపరేషన్ చేసుకుంటేనే వట్టాలు ఇస్తామని చెప్పారు. వట్టాలు ఎప్పుడు ఇస్తారు తెలియజేస్తారా?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—తెలుసుకొని తెలుపుతానండి.

శ్రీ పోతిన చిన్న (విజయవాడ-పడమర) :—ఆపరేషన్ చేసుకున్నప్పుడు అనువృత్తిలో ఒక సర్టిఫికేటు ఇస్తున్నారు. అలా ఆపరేషన్ చేయించుకొని ఆ సర్టిఫికేటు ప్రొడ్యూస్ చేసినవారికి రిక్తా ఇస్తామని ప్రభుత్వం వారు లోగడ ప్రకటించారు. రిక్తాబండి గాని లేకపోతే దానికి కావలసిన సౌకర్యాలకోసం లోన్ గాని ఇస్తామని అన్నారు. కాని అలాంటిది ఇప్పటివరకూ జరగలేదు. ఆ సర్టిఫికేట్లు మాత్రం వారి దగ్గర ఉన్నాయి. వారికి రిక్తా ఇవ్వడం జరగలేదు. జిల్లా మొత్తంమీద ఒక ఆఫీసరును వేస్తే ఆయన దొరకదు. అలాంటి సర్టిఫికేట్లు ఉన్న వారికి రిక్తా ఇవ్వడమో లోన్స్ ఇవ్వడమో చేయండి అని అడిగితే ఆయనకు కాదు. ఆయన భార్యకు ఇస్తాము కూరిగాయలు పెట్టుకొనడానికి అని సమాధానం ఇస్తున్నారు. అది ఏమీ బాగాలేదు. ప్రభుత్వం ఆలోచించి వారికి సరైన న్యాయం చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—నాకు తెలిసినంతవరకు అటువంటి ఇన్ సెర్టిఫైడ్ ఎమీ లేదు. రూ. 100 మాత్రం ఇస్తారు మెడిసన్స్ కు ట్రీట్ మెంటుకు. అటువంటిది ఏమైనా ఉంటే అదనంగా ఇస్తామని చెప్పివుంటే నేను తెలుసుకొని చెబుతాను.

శ్రీ కె. వి. కేశవులు (సింగపూర్) :—ఆపరేషన్లు కాకుండా బ్రహ్మచర్యం లాంటిది ప్రవేశపెట్టి జనాభాను అదుపుచేయాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా? వై లిట్ ప్రాజెక్టు ఏమన్నా మొదలుపెట్టబోతున్నారా?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—మందులు వాడడం గాని లూపు వాడడం గాని ఉన్నాయి తప్ప బ్రహ్మచర్యం విషయం నాకు తెలియదు.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (అమదాలవలస) :—ఇద్దరు పిల్లలు ఉంటే కొంత డబ్బు, ముగ్గురు ఉంటే కొంత డబ్బు, నలుగురు వుంటే కొంత డబ్బు ఇవ్వడం ఆనేది రకరకాలుగా ఉన్నాయి. పేదవారికి ఆపరేషన్ చేసుకున్న తరువాత కనీసం 10 రోజులు అనువృత్తిలో ఉండి మందు తీసుకోవాలి. అటువంటి తేడా ఏదీ లేకుండా పేదవారికి అందరికీ సమానంగా ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—ఇదివరకు అలా ఉండేది. ఇప్పుడు ఆ వ్యత్యాసం తీసివేసారు. ఎంతమంది పిల్లలు ఉన్నా అందరికీ ఒకే తీరుగా ఇవ్వడం జరుగుతోంది.

శ్రీ సిహెచ్. పరశురామనాయుడు :—కుటుంబ నియంత్రణ గట్టిగా అమలు జరపాలనే దానిలో ఎవరికి బేదాభిప్రాయం లేదు కాబట్టి అందుకు అవసరమైన ప్లానులు, స్కిములు వేసి అవి బాగా జరిగేట్లుగా దానికి కావలసిన సాధనాలన్నీ ప్రొవైడ్ చేసి ఈ కార్యక్రమం జయప్రదం చేయడానికి పూనుకుంటారా?

Sri A. Madan Mohan :—I have already answered that question. We shall certainly do the needful,

MATTERS UNDER RULE 329.

(1) Elections to Hyderabad Municipal Corporation

శ్రీ ఖాట్టం శ్రీ గామమూర్తి (పరలాం):—అధ్యక్షా, పత్రికలలో వార్త వచ్చింది. ఆంధ్ర జ్యోతిలో కూడా ఉంది. జూన్ 25 వ తేదీన మునిసిపల్ కార్పొరేషనులకు ఎన్నికలు జరపడానికి నిశ్చయించిట్లుగా ఉంది. ఈ విషయం గురించి ఒక స్టేటు మెంటు దయచేసి ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. రామచేష్ :—పత్రికలలో వచ్చిన వార్త నిజమే, కాని తేదీ ఇంకా నిర్ణయము కాలేదు. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చెప్పినట్లుగా ఈ సంవత్సరం మధ్యలో ఎన్నికలు జరుపుతాము.

(2) Relay hunger strike by blind Students.

శ్రీ సి.పాచ్. రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, సెక్రటేరియట్ ముందు అంధులు, అంధ విద్యార్థులు ఆమరణ నిరాహార దీక్ష ఈ నెల 15 నుంచి చేస్తున్నారు. అంతకు ముందు 41 రోజులు రిలే నిరాహార దీక్ష జరిపారు. వారి యొక్క కోరికలు పరిష్కారం చేయాలని వారు మెమోరాండము ప్రభుత్వం వారికి ఇచ్చారు. ముఖ్యంగా ఈ అంధులు ప్రపంచమును చూడలేరు. అటు వంటి వారియొక్క కనీస ఇబ్బందులను సానుభూతితో పరిష్కరించాలి. ఎన్నెన్నో పెద్ద పెద్ద సమస్యలను పరిష్కరించిన ప్రభుత్వానికి వీరి కోరికలు పెద్దవి కావు. కాబట్టి ఈ విషయంలో ఒక స్టేటు మెంటు ఇవ్వవలసిందిగా నేను తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

Sri K. Rangarao:— The blind students are on relay hunger strike for redressal of their grievances. I have visited the camp on 9—3—1978 where the blind students are observing hunger-strike. Their demands include providing employment to the educated blind, opening of training centres for training the blind in typewriting and telephone operating, strict implementation of 3% reservation of posts for the physically handicapped and extending to the blind, concessions enjoyed by the the weaker sections of society, i. e., Scheduled Castes and Scheduled Tribes. The demands of the blind students also include enhancement of the boarding charges, books allowance and clothing allowance. As regards the enhancement of the boarding charges, etc. I am glad to say that orders have since been issued enhancing the boarding charges from Rs. 40 to Rs. 60 per mensem per head, cloth allowance from Rs. 30 to Rs. 100/- per annum per head and books allowances from Rs. 50/- to Rs. 60/- per annum per head as desired by the blind students. The other requests of the blind students will be considered and necessary action taken.

8-50 a. m.

శ్రీ సి. పాచ్. రాజేశ్వరరావు :—కొన్ని డిమాండ్లు మాత్రమే అంగీకరించినట్లు తెలుస్తోంది. ఇంకా ముఖ్యమైనవి ఉన్నాయి. వాటిని కూడా అంగీకరించాలి.

Calling attention to matters of urgent
public importance:
re: Conversion of short term loans into
medium term loans by the Co-opt.
Central Bank, Vijayanagaram.

23rd March, 1978. 7

రించాలి, దయచేసి మంత్రిగారు వారితో సంప్రదించి వారి సమస్యలను పరిష్కారం చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రంగారావు :—నేను 20 వ తేదీన 12 గంటలకు వారి దగ్గరకు వెళ్ళి కూర్చోని వారి విషయాలు తెలుసుకున్నాను. వారు కొన్ని డిమాండ్స్ పెట్టారు. మా శాఖకు సంబంధించిన మూడు డిమాండ్స్ గురించి అధికారులతో చర్చించే జి.వో కూడా ఇస్తూచేయించాను. కొన్ని విద్యాశాఖలతో కూడ కలిసి ఉన్నవి. అందువల్ల నేను విద్యాశాఖామంత్రిగారితో 4-00 గంటలకు సమావేశము ఏర్పాటు చేశాను. అందులో అన్నీ చర్చిస్తాము.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—అందులైన ఆ డిమాండ్స్ కూడా ఉన్నాయి. వారందరికీ ఒక స్కూలు పెట్టాలని కోరాను. ఆ విషయం గురించి కూడా స్టేటు మెంటు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

మినిస్టర్ స్పీకరు :—సుబ్బయ్యగారే ఒక స్కూలు నడిపితే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. రంగారావు :—ఇది పరిశీలనలో ఉన్నది, ఈ రోజు సమావేశములో చర్చించి నిర్ణయము తీసుకుంటాము.

Calling attention to matters of Urgent Public importance

(1) re: Conversion of short-term loans into medium Term loans, by the
Coop. Central Bank Vijayanagaram.

Minister for Co-operation (Sri N. Amaranatha Reddy):—

Due to unprecedented flood in November 1977, the following five taluks under the Jurisdiction of Co-operative Central Bank, Vizianagaram were affected in Visakhapatnam District. (1) Anakapali (2) Yelamanchili (3) Chodavaram (4) Narasipainam and (5) Gajapathinagaram. As colossal damage to life, property and Standing crops was caused, the Registrar of Cooperative societies has issued instructions to the Co-operative Central Banks to take immediate steps for conversion of short term loans into Medium Term loans. The Vizianagaram Cooperative Central Bank proposed to convert short term loan of the order of Rs. 141.20 lakhs into Medium Term loans under Stabilisation arrangement and applied for at medium term conversion credit limit of Rs. 120 lakhs from the Reserve Bank of India representing 85% of the loans outstanding in areas where an award is less than 6 annas. The balance of Rs. 21.20 lakhs will be met by the Bank from its own resources. The application is being recommended to the Reserve Bank of India for obtaining conversion credit limit to enable the bank to convert the loans. As soon as Reserve Bank of India sanctions credit limit, the bank will convert the short term loans into medium term loans.

Calling attention to matters of urgent public importance;
re: Conversion of short term loans into medium term loans by the Co-opt. Central Bank, Vijayanagaram,

Besides, to avoid hardship to the ryots, the bank has provided loan of Rs. 58.00 lakhs for raising Rabi crops. It will provide finances for Khariff Crops from April 1978 onwards.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి):—ఇది ప్లడ్ ఎఫ్ ట్టెడ్ ఏరియాకు సంబంధించిన విషయం. అందరూ ఫాలో కావలసివుంటుంది. అందువలన, మంత్రిగారు వారి స్టేట్ మెంట్ జిస్ట్ తెలుగులో చెబితే అందరూ అర్థం చేసుకోవడానికి వీలవుతుంది.

*శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి:—అధ్యక్షా, నాకు అభ్యంతరం లేదు. 1977 నవంబరు నెలలో, మొన్నెన్నడూ సంబంధించనటువంటి వర్షం కారణముగా విశాఖపట్నం జిల్లా, విజయనగరం కో ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంక్ విస్తీర్ణములోగల అనకాపల్లి, ఎలమంచిలి, చోడవరము, నర్సిపట్నము మరియు గజవతినగరము తాలూకాలలో వివరీతమయిన ఆస్తి నష్టము, ప్రాణ నష్టము, పంట నష్టము వాటిల్లినది. రిజిస్ట్రారు యిచ్చిన ఆదేశానుసారము, విజయనగరము కో ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకువారు రైతులకు యిచ్చిన స్వల్పకాలిక రుణాలను మధ్యకాలిక రుణాలుగా మార్పుటకు నిర్ణయించిరి, దీని నిమిత్తమై సకాలములో రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు వారిని అణావారి సర్టిఫికేట్లు యివ్వడమని కోరడము జరిగింది. సర్టిఫికేట్లు అందిన వెంటనే స్వల్పకాలిక రుణములను సుమారు 14220 లక్షల మేరకు మధ్యకాలిక రుణములుగా మార్పుటకు రిజర్వు బ్యాంక్ వారి అనుమతి పొందే నిమిత్తం దరఖాస్తు పంచి యున్నారు. ఇందులో రు. 120.00 లక్షలు అనగా 85 పర్సెంట్ కాతం రిజర్వు బ్యాంకు వారు యిచ్చుటకున్న, 15 పర్సెంట్ కాతం రు. 20 లక్షలు సెంట్రల్ బ్యాంకు తన స్వంత నిధులనుండి యిచ్చుటకున్న నిర్ణయించడమైనది. విజయనగరం సెంట్రల్ బ్యాంక్ వారి దరఖాస్తును ఆంధ్రప్రదేశ్ కో ఆపరేటివ్ బ్యాంక్ వారు పరిశీలించిన పిదప రిజిస్ట్రారుద్వారా రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియాకు పంపించెదరు. రిజిస్ట్రారు తనిఖీ పూర్తి అయిన వెంటనే రిజర్వు బ్యాంకుకి దరఖాస్తు పంపించబడును. రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా మంజూరుపొందిన తర్వాత, మెంబర్ల యొక్క స్వల్పకాలిక రుణములను, పంట నష్టము పొందిన ప్రాంతములలో మధ్య కాలిక రుణములుగా మార్చెదరు. ఈ లోగా రైతుల యిబ్బందులు తొలగించుటకుగాను రబీ పంటకు సుమారు రు. 58.00 లక్షల మేరకు రుణములు యిచ్చియున్నారు. ఏప్రిల్ మాసము నుండి ఖరీఫ్ పంటకు కూడా రుణములు యిచ్చుటకు చర్యలు తీసుకోబడుచున్నవి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు సెంట్రల్ బ్యాంకు వారు అణావారి సర్టిఫికేట్స్ కావాలని యిన్ సిస్టు చేస్తున్నారు. ఆ సర్టిఫికేట్స్ తేవడానికి పి. ఆర్. ఓ గాని యింకెవరుగాని సంసిద్ధంగాలేరు. అందువలన రెవిన్యూ డివిని కో ఆర్డినేట్ చేసి, రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులో కూర్చుని, ప్లడ్ ఎఫ్ ట్టెడ్ ఏరియాస్కు సంబంధించి అక్కడ మనం యిచ్చిన ఎస్యూరెన్స్ను అమలు పరచడానికి అవకాశం కల్పించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

Calling attention to matters of urgent
public importance:

23rd March, 1978. 9

re: Posting of a lady doctor at Udayagiri
Hospital.

*శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :—అణావారి సర్టిఫికేట్స్ యివ్వడం జరిగింది. ఎలమంచిలి తహసిల్దారు, నుంచి 5.2.78 వచ్చింది. విజయనగరం తహసిల్దారు నుంచి 31.1.78 న వచ్చింది. చోడవరం తహసిల్దారు నుంచి 22.12.77 న వచ్చింది. నర్సిపట్నం తహసిల్దారు నుంచి 1.2.78 న వచ్చింది. అనకాపల్లి తహసిల్దారు నుండి యింకా రా లేదు. ఇంకా రావలసినవి త్వరగా తెప్పించి, వీటన్నింటిని ప్రాసెస్ చేసి ఇక్కడ నుంచి అవసరమైతే ఒక ఆఫీసర్ ను సెషన్స్ మెసెంజర్ గా బొంబాయి పంపించి, రిజర్వుఖాంకువద్దకు, యీ షార్ట్ టర్మ్ ను మీడియం టర్మ్ గా కన్వర్ట్ చేయడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

re : Posting of a lady doctor at Udayagiri Taluk Headquarters
Hospital.

Sri A. Madan Mohan:—There are two posts of Medical Officers 9-00 a.m.
one male and one female in the Government Hospital at Udayagiri, Nellore district. Dr. Radha Devi, Lady Medical Officer had been working there till 16—10—77. On her representation to the Director of Medical and Health Services due to her advanced stage of pregnancy, she was transferred on humanitarian grounds. The post of Lady Medical Officer is thus vacant from 16—10—77. The post of male medical officer in the hospital has been filled up and Dr. Malakondalah is working there. Due to dearth of Lady Medical Officers, it was not possible to fill up the second post, immediately after it fell vacant. The Andhra Pradesh Public Service Commission has already taken up the recruitment of Civil Assistant Surgeons and it is finalising the selection of candidates. The list of selected candidates is expected very shortly. As soon as the list is received, it is expected that all the vacant posts will be filled up.

*శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—అధ్యక్షా, ఇది ఉదయగిరి తాలూకా కేంద్రంలోని ఆసుపత్రి. మొత్తం తాలూకాకు అంతటికీ యిది ఒక్కటే ఆసుపత్రి. ఇది చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం. ఆసుపత్రినుండి ఎటువైపు వెళ్ళాలన్నా 80 మైళ్ళ వరకూ వెళ్ళవలసి వుంటుంది. కడపకు వెళ్ళాలన్నా మరొకచోటికి వెళ్ళాలన్నా యింత దూరం వెళ్ళవలసి వుంటుంది. అక్కడ ఎడ్వాన్స్డ్ ప్రెగ్నెన్సీ ట్రేజ్ లో వున్న లేడీ డాక్టర్ ను ట్రాన్స్ ఫర్ చేశామన్నారు. అట్లాగే వందలాది స్త్రీలు అక్కడ లేడీ డాక్టరు లేకపోవడంవలన బాధ అనుభవిస్తున్నారు. వాళ్ళ కష్టాలు వ్రాఖుత్వం దృష్టిలోకి తీసుకోవాలి. 1977 నవంబరు నుంచి ఐదు నెలలకు పైగా అక్కడ లేడీ డాక్టరు లేవరనే ఎంతమంది స్త్రీలు బాధపడ్డారో అర్థం చేసుకోవాలి. వెంటనే, సర్టిఫ్డ్ కమిషన్ నుంచి అపూర్విడ్ లిస్టు వచ్చేంతవరకు ప్రత్యామ్నాయ మైన ఏర్పాటు చేసేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Calling attention to matters of urgent public importance :
re: Diversion of waters from Pandipampula Vagu and Rotimadugu Vagu to Pakala lake.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :— ఇంతకుముందు ప్రభుత్వం ఒకసారి యీ లేడీ డాక్టర్స్ కొరత వున్నచోట—ఆ విషయం ఆలోచించి టెంపరరీగా ఎప్పాయింట్ చేయాలనుకోవడం జరిగింది. దానికి పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ వారు ఆక్షేపణ తెలుపడం జరిగింది. తరువాత పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ వారికి చెప్పడం జరిగింది. ఇంకా వారినుంచి లిస్టు రాలేదు. ఈ సెలక్షన్ లోగా వస్తుందని ఆశిస్తున్నాం. రాగానే యీ కొరత లేకుండా చేయడానికి ప్రయత్నిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

(3) re: Diversion of waters from Pandipampula Vagu and Ratimadugu Vagu to Pakala Lake.

మీడియం ఇరిగేషన్ మంత్రి (శ్రీ కె. ఓబలరెడ్డి) :— అధ్యక్షా, ఈ పాకాల చెరువు కాకతీయులనాటిది. 1922 లో (ఎ.డి.) ఆయకట్టును పెంచి పీడబ్ల్యు.డి. స్వాధీనం చేసుకున్నది. దాని ఆవరణ 183 చ.మై. దాని కింద దాదాపు 12 వేల ఎకరం సాగు వుంది. ఈ చెరువులోకి వారు చెప్పిన వాగులోనుంచి కాల్వను తీసుకురావాలంటే 8 కి.మీ. 75 అడుగుల లోతునుంచి (సగటున) కాల్వ తవ్వి తీసుకురావాలి. దీనికి సంబంధించి 1974 లో ఇన్వెస్టిగేట్ చేయడం జరిగింది. అప్పుడు దాని ఖర్చు 2 కోట్లు అని అంచనా వేయబడింది. అయితే, దానివలన పెరిగే ఆయకట్టు 2 వేల ఎకరాలు మాత్రమే వుంటుంది. ఇప్పుడు 1978. రేట్లు అన్నీ పెరిగిన దృష్ట్యా మూడు కోట్లవరకు అంచనా పెరిగింది. సగటున ఎకరానికి ఆయకట్టులోనుంచి సాగులోకి తీసుకురావాలంటే రు. 15 వేలు అవుతుంది. అందు వలన, యిది ప్రొహిబిటెడ్ కాన్ట్రీ అని మానుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ సి.పె.ఎస్. రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానాన్నిబట్టి చూస్తే పాకాల చెరువు దాదాపు నిగుపయోగం అయ్యేటట్లు కనబడుతున్నది. పాకాల చెరువే కాదు, కాకతీయులనాటి చెరువులన్నీ—ముఖ్యంగా తెలంగాణా ప్రాంతంలో, రాయలసీమలోకూడ వుండవచ్చు—య వన్నీ సిల్ట్ అయిపోవడం వల్ల యీ విధంగా అయిపోయినవి. నీరు అలాగే అందులో వుంటుంది. అనీరుతో, దానిక్రింద పదివేల ఎకరాలు కావడం లేదు, ఒక పంటకూడా కావడం లేదు. కోమంగా అక్కడ డిసిల్ట చేయడంకూడా సాధ్యం కాదు. అందువలన, ఫీచర్ ఛానెల్స్ ఏర్పాటుచేసి, దానిని ఇంఫూజ్ చేయాలి. పీడబ్ల్యు.డి. వారిని ఇంగ్లీషు వారి కాలం, మాంధాతల కాలంనాటి స్థాండర్డు. వారు ఎంత సేపూ అదనంగా ఎన్ని ఎకరాలు సాగులోకి వస్తుంది; అంటారు. ఇప్పుడక్కడ ఉన్నదికూడా సాగు లోకి రావడం లేదు. ముందు దీనిని డైరిలైజ్ చేయాలి. రెండు పంటలు పండేట్లు చూడాలి. అదనంగా యిన్ని ఎకరాలు వస్తే చేస్తాం అంటారు. అలా గాక, యీ పీడబ్ల్యు.డి. రూల్స్ యీనాటి అవసరాలకు, పెద్ద చెరువులను అభివృద్ధిపరచి వినియోగించుకోవడానికి, వున్నదానిని డైరిలైజ్ చేసుకోవడానికి ఏమాత్రము సరిపోవు. ఈ రూల్సును సవరించి, యీ పెద్ద చెరువులకు సంబంధించి ఫీడర్ ఛానెల్స్ తవ్విచ్చి వున్న ఆయకట్టును డైరిలైజ్ చేసి, దీనిని వినియోగించుకో దానికిగాను అవసరమయిన చర్యలన్నీ తీసుకోవాలని నేన మనవి చేస్తున్నాను.

re : Inadequate water supply in Palamettu
river channel.

శ్రీ కె. ఓబలరెడ్డి :— అధ్యక్షా, 12 వేల ఎకరాలు ఈ చెరువు క్రింద 9-10 a.m. వున్నది. ఆ 2 వేల ఎకరాల సాగుకు ఏమీ లోటు లేదు అనాథరెడ్ ఆయకట్టు క్రింద యింకా రెండు వేల ఎకరాలు సాగు చేస్తున్నారు. 1 వేల ఎకరాలు. అదన మైన 2 వేల ఎకరాలు డైరిలైజ్ చేయాలంటే వారు చెప్పినట్లుగా ఫీడర్ ఛానెల్ తీసుకురావాలి. తీసుకువచ్చే దానికి ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి ఆశ్చర్యం ఉండదు. అయితే దాని కాస్ట్ కూడా ఆలోచించాలి. 75 అడుగులు సగటున 5 మైళ్ళు ఛానెల్ త్రవ్వకుంటూ వస్తే గాని ఆ ఫీడర్ ఛానెల్ ఈ రెండు వాగుల నుంచి తీసుకువచ్చేదానికి వీలు ఉండదు దాని కాస్ట్ ఒక ఎకరం సాగులోకి తీసుకురావా లంటే 15 వేల రూపాయలు అవుతుంది. ఎంత ఖర్చు అయినా సరే దానిని త్రవ్వించి తీరాలి అనేది గవర్నమెంట్ పాలసి. అది నేను చెప్పే స్థితిలో లేను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— మంత్రిగారు చెప్పే స్థితిలో లేకపోతే ఎవరు చెప్పే స్థితిలో ఉంటారు. ఇది అవుతుందా కాదా అనేది టెక్నికల్ పాయింట్. దానిని ఎగ్జామిన్ చేయించి చెరువును మరమ్మత్తు చేయడానికి రూల్స్ సడలించే ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. ఓబలరెడ్డి :— చెరువు మరమ్మత్తు క్వశ్చన్ కాదు. ఫీడర్ ఛానెల్ రి ఎగ్జామిన్ చేయించాలని గౌరవనీయులు చెబుతున్నారు. 1974లో యిన్ వెస్ట్ గేట్ చేశారు. తిరిగి యిన్ వెస్ట్ గేట్ చేయాలంటే యిప్పుడు రేట్స్ పెరిగినాయి. 1974లో రేట్స్ పేరు. ఇప్పుడు పెరిగిన రేట్స్ ప్రకారం కొటి రూపాయలు అదనంగా అవు తుంది. అప్పుడు కట్టినట్లయితే 10 వేల రూపాయలు ఎకరానికి అయ్యేది. యిప్పుడు కట్టినట్లయితే 15 వేల రూపాయలు అవుతుంది. ఎంత ఖర్చు అయినా సరే ఫీడర్ ఛానెల్ త్రవ్వించి తీరాలి అనేది నేను చెప్పవలసిన విషయం కాదు. గవర్నమెంట్ పాలసి.

(4) re : Inadequate water supply in Pallamettu River Channel.

శ్రీ కె. ఓబలరెడ్డి :— అధ్యక్షా, నాగావళి నది మాడళిల నగరం ఛానెల్ వద్ద వర్క్స్ స్టాన్ డ్రాయిన్ కట్టడం విషయం. దీనిని లోగడ ఒకసారి టేకప్ చేసినారు. రి పాయింట్ ఫార్ములాలో లోగడ ఒకసారి టేకప్ చేసినారు. రి పాయింట్ ఫార్ములాలో మూడు లక్షల రూపాయల చిల్లర అయితే నాలుగు సార్లు టెండర్స్ శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో ఎవరూ కాంట్రాక్టర్స్ రాలేదు. తరువాత కాంట్రాక్టరు ఒకడు వచ్చినాడు, 50 వర్సంట్ ఎక్కువగా పెట్టినారు. అందువల్ల దానిని తిరస్కరించడం జరిగింది. ఈ లోపల రి పాయింట్ ఫార్ములా క్రింద వచ్చే సెంట్రల్ అసిస్టెన్స్ విరమింపబడింది. ఏమైనప్పటికి యిది టేకప్ చేస్తామని అన్యూరెన్స్ యిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. బి. పరాంకుళం (ఉరూరు) :— పాలమెట్ట ఛానెల్ అనేది రి పాయింట్ ఫార్ములా క్రింద మూడు లక్షల రూపాయలు కాంక్షన్ అయితే మూడు లక్షల రూపాయలు ఖర్చుచేస్తే టెండర్స్ ఎవరు రాలేదు శ్రీ కాకుళం

జిల్లాలో అంటే ప్రభుత్వ డిపార్టుమెంట్ ఏవిధంగా సమాధానం చెప్పతోందో అర్థం అవుతున్నది. కోట్ల రూపాయల సొమ్ముతో క్రొత్త ప్రాజెక్టులు అనేకం జిల్లాలో తయారు కావడానికి కాంట్రాక్టర్స్ వున్నారు. కాని మూడు లక్షల రూపాయల తాలూకు వర్క్ చేయడానికి కాంట్రాక్టర్స్ తక 6 పాయింట్ ఫార్ములా క్రింద ఆ ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేయలేకపోయినామంటే, ఈ కాలవను మరమ్మత్తు చేయ లేకపోయినాము అంటే అది ప్రభుత్వానికి నామోషీ అయిన విషయమని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ కాలవ చాల చిన్నది. దీనికి అదనం శిస్తు విధించారు. 1974 లో శిస్తు పెంచారు. 1969 లో రు. 14 1/2 లు శిస్తు వున్నది. 28 రూపాయల శిస్తు అయింది 1974 లో ఎర్రానికి 56 రూపాయలు శిస్తు చెల్లిస్తున్నారు. కాలవలో మరమ్మత్తు చేయకుండా, గ్రాయింగ్ చేయకుండా రెండవ పంటకు నీరు సప్లయి చేయకుండా 56 రూపాయల పన్ను పసూలు చేయడం న్యాయం కాదు. నీరు సప్లయి చేయనంతవరకు అదనం శిస్తు అయినా చెల్లించడానికి మంత్రిగారు ఇతోచిస్తారా అని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. 8 నెలలు గ్యారంటీగా నీరు సప్లయి చేస్తామని అదనం శిస్తు విధించినది 8 నెలలు కాదు. 5 నెలలు నీరు సప్లయి చేయలేని పరిస్థితిలో అదనం శిస్తు పసూలు చేయడం అన్యాయం. దీనిమీద వెంటనే తగు చర్య తీసుకోవలసి వున్నది. పర్మనెంట్ గ్రోయింగ్ కాకపోయినా టెంపరరీ గ్రోయింగ్ క్రాప్ బండ్ చేసి నీళ్ళు మళ్ళించడానికి అవకాశం వున్నది. రెండవ పంటకు నీరు సప్లయి చేయడానికి అవకాశం ఉన్నా జనవరినుంచి మార్చి నెల వచ్చినా ఒక చుక్క నీరు కాలవకు సప్లయి చేయలేకపోయారు ఇప్పడయినా టెంపరరీ ఎర్రెంట్ మెంట్ చేసి నీరు సప్లయి చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ఓబుల్ రెడ్డి :—కాలవ మరమ్మత్తుకు సంబంధించినది. 6 పాయింట్ ఫార్ములా క్రింద లాప్స్ అయింది అన్నాను. కాంట్రాక్ట్స్ రాకపోతే మేము నామోషీ పడవలసిన అవసరం లేదు. ఆ జిల్లా అంత బాక్ వద్దుగా వున్నది. కాంట్రాక్టర్స్ కూడ దొరకని పరిస్థితిలో ఆ జిల్లా వున్నది అన్నమాట. రిచేర్ చేయించాలని 6 పాయింట్ ఫార్ములా క్రింద ఫండ్స్ లాప్స్ అయినాకూడా ఇంఫ్రావ్ మెంట్స్ అనేదానిక్రింద ఖచ్చితంగా టేకప్ చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. శిస్తు దస్తు వగైరాలకు దీనికి సంబంధించిన విషయం కాదు. టెంపరరీగా ఏమైనా చేయగలుగుతారా అని అన్నారు. ఈ పంటలకు నీరు అందించేదానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

(5) re: Scholarships to the students of Denotified Tribes Community.

శ్రీ కె.వి.ఆర్.ఎస్. పద్మనాభరాజు (బ్రయిబల్ చెల్వేరు మంత్రి):—ప్రస్తుత సంవత్సరంలో విముక్త జాతులకు మెట్రీక్ అనంతరం స్కాలర్ షిప్స్ క్రింద కేటాయింపు 9 లక్షల 40 వేల రూపాయలు. గత సంవత్సరంలో అయిన ఖర్చు ప్రాతిపదికపైన స్కాలర్ షిప్పును మంజూరుచేయడంకోసం ఈ పైకం మొత్తం జిల్లాలకు విడుదల చేయడం జరిగింది. శ్రీకాకుళం జిల్లాకు

రూ.80,00,500 మొత్తాన్ని విడుదలచేయడం జరిగింది. 77 వేల రూపాయలు అదనపు నిధులను మంజూరుచేయవలసిందీగా శ్రీకాకుళం జిల్లా కలెక్టరు నుంచి 1-3-78 వ తేదీన తెలిగ్రాం అందినది, వారి తెలిగ్రాం ప్రకారం 283 మంది విద్యార్థులకు 70 వేల రూపాయలు స్కాలర్ షిప్స్ మంజూరు కోసం అదనంగా అవసరం అవుతుందని తెలియపచ్చినది. ఇంతవరకు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో రూ. 17,257 మొత్తాన్ని అదనంగా విడుదల చేయడం జరిగింది. ఈ మొత్తం యితర జిల్లాల పొదుపు మొత్తాలనుండి విడుదల చేయడం కరిగింది. ఈ అవసరం నిమిత్తం యింకా రూ. 59,743 లు మొత్తం మంజూరు చేయవలసి వున్నది. ఈ శాఖలో మిగులు మొత్తాలు ఏవి లేనందువలన 1977-78 క్రొత్తబడ్జెటు నుంచి ఏప్రిల్ మాసంలో అర్జురైన అభ్యర్థులందరికి స్కాలర్ షిప్పు మంజూరు చేయడానికి ఉద్దేశించబడింది.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :—మాఫ్ అవుతుంది ఈ స్కాలర్ షిప్పు యివ్వడానికి డబ్బు లేదు. వచ్చే నెలలో ప్రభుత్వం కేటాయించిన దానిలో 80 వేల రూపాయలు రిలీఫ్ చేస్తామని చెబుతున్నారు. 283 అప్లికేషన్స్ కాంప్లెట్ కాకుండా ఉన్నాయి. వారికి ప్రాథావ్యత యిచ్చి అప్లికేషన్స్ ముందుగా ఫిలప్ చేయించి సాక్సెస్ ఫుల్ లో రిలీఫ్ అయ్యేటట్లు చూస్తారా ?

శ్రీ కె.వి.ఎస్. పద్మనాభరాజు :—వచ్చే సంవత్సరంలో ఈ అప్లికేషన్స్ నెన్ నర్ చేయవలసిందిగా మేము ఆదేశాలు పంపిస్తాము.

శ్రీ కె.వి.ఎల్.భుక్త (హరిశ్చంద్రపురం) :— ఏప్రిల్ లో రిలీఫ్ చేస్తాం 9-20 a.m. అంటున్నారు. 70 వేల రూపాయల డ్యూటీ ఉంది. అప్పటికే కొంతమంది పరీక్షలైపోయి స్కూల్స్ వదిలిపెడతారు. అప్పు చేసుకుని చదువుకున్నా ఏమి చేసినా, అటువంటిది రియింజర్స్ చేయడానికి కాని తిరిగిఇవ్వడానికి కాని పరిశీలన చేస్తారా ?

శ్రీ కె.సి.ఎస్. పద్మనాభరాజు :—ఎగ్జామిన్ చేస్తాం.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Notifications amending the Rules under A. P. Gram Panchayats Act, 1967.

Sri M. Baga Reddy (Minister for Panchayati Raj) :—Sir, I beg to lay on the Table a copy in each of the following notifications with which certain rules and amendments to rules have been made under section 217 (1) of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act, 1964 which have been published in the Andhra Pradesh Gazette as required under sub-section (5) of Section 217 of the said Act.

(1)	(2)	(3)
S. Reference to the G. O. No. and date with which the notification has been published in the Andhra Pradesh Gazette.		Reference to the Gazette and date.

1. G. O. Ms. No. 1354, P.R. (Samithi. I) Department dt. 13-12-1977.	Published at pages 8-10 of the Rules Supplement of Part VII of A. P. Gazette dt. 22-12-1977.
2. G. O. Ms. No. 1370, P.R. (Samithi. I) Department dt. 22-12-1977.	Published at pages 1-2 of the Rules Supplement to Part VII of A. P. Gazette, dated 29-12-1977.
3. G. O. Ms. No. 1381, P. R. (Samithi. I) Department dt. 23-12-1977.	Published at page 4 of the Rules Supplement to Part VII of A. P. Gazette, dt. 29-12-1977.
4. G. O. Ms. No. 69, P.R. (Samithi. I) Department dt. 17-1-1978.	Published at pages 1-2 of Rules Supplement to Part VII of A. P. Gazette, dt. 2-2-1978.
5. G. O. Ms. No. 130, P. R. dated 2-2-1978.	Published at pages 1-42 of the Rules Supplement to Part VII of the A. P. Gazette dated 23-2-1978.

Mr. Speaker :—Papers laid.

Papers laid on the Table of the House in Pursuance of Rule 348 of the Rules of procedure and Conduct of Business in the A.P. Legislative Assembly.

Sri K. Sriramachari (Secretary to Legislature) :—Sir, I beg to.....

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఆన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. సర్ శాసన సభ కార్యదర్శి వట్ల సంపూర్ణమైన గౌరవ విశ్వాసాలతో ఈ సాంప్రదాయం. అంటే సెక్రటరీ టేబిలుపై పెట్టే సాంప్రదాయం, ఎప్పటినుంచి ప్రారంభించారని అడుగుతున్నాను. శాసన సభ కార్యదర్శిసభ టేబిలుపై పెట్టే విషయం రూల్సులో లేదు. రూల్ 348 లో టేబిలుపై పెట్టాలని ఉంది కాని శాసన సభ కార్యదర్శి పెట్టాలని లేదు. ఇక్కడ పార్లమెంటరీ ఎఫెయిర్స్ మంత్రి గారున్నారు. సభా నాయకులు ఇదివరకు పెడుతుండేవారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇదివరకు ఈ ప్రాసీజరు ఫాలో అవుతున్నారు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఇదివరకు ఎప్పుడూ ఇటువంటిది లేదు. పది సంవత్సరాలు ఇదివరకు చూసాము. ఈ మధ్య అటువంటిది వస్తే, ఏనిబంధన ప్రకారం వచ్చింది? రూల్ 348 లో ఏమీ కనబడడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—రాజ్య సభ సెక్రటరీ మన సెక్రటరీకి వంపుతారట అయిన టేబిలుపై పెడతారు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—టేబిలుపై పెట్టాలనే ఉంది కాని సెక్రటరీ పెట్టాలని లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అట్లాగే చేస్తాం విషయం చూసి సెక్స్ టైం నుంచి చేస్తాం.

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఇది ఒక కన్వెన్షన్ గా వస్తున్నది. లోక్ సభలోను రాజ్య సభలోను అక్కడ సెక్రటరీలే కొన్ని కాగితాలు తేబిలుపై పెట్టి కన్వెన్షన్ ఉంది. అదే వద్దకితో ఇక్కడ సెక్రటరీ పెడుతున్నారు.

Sri. Ch. Parasurama Naidu :—Conventions won't operate. One should have respect for the rules and speak in line with the ruler. He is a very senior colleague of ours.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎవరు పెట్టాలని రూలులో లేదు. సాంప్రదాయం ఎట్లా ఉన్నా లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ పెడితే తప్ప ఏమి ఉంది? ఏమి డిఫికల్టీ ఉంది?

Sri G. Rajaram : The Secretary will lay the copy On the Table of the House and the Leader of the House will move a motion.

Mr. Speaker :—The rule says :

“When Communication relating to amendments of the Constitution of India which have to be ratified by the Assemblies under the proviso to art, 368 of the Constitution, are received from either House of Parliament such Communications shall be laid on the Table’. ఎవరు పెట్టాలని లేదు. పెట్టిన తరువాత లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ మువ్ చేస్తారని (2) లో ఉంది. సాంప్రదాయంగా సెక్రటరీగారు పెడుతున్నారు.

శ్రీ సిహెచ్. పసుకురామ నాయుడు :—సాంప్రదాయమంటే ఏమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—కన్వెన్షన్.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఏజ్ ఓల్డ్ ప్రాక్టీసైతే కన్వెన్షన్ కావచ్చును. ఐదు సంవత్సరాలకు పూర్వం ఇది లేదు,

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇది వరకు ఫాలో అవుతున్న వద్దకి ఇది. Unless we amend the rule to the effect that the Leader of the House shall lay the Communication on the Table of the House.....

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—రూలు ఎమెండ్ చేసి సెక్రటరీ పెట్టాలని పెట్టినా నేను తయారుగా ఉన్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—రూల్ ఎమెండ్ చేసుకునే చేయవచ్చును.

Sri S. Jaipal Reddy:—The Speaker has been referring to a Convention. Would you kindly site precedent?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇదివరకు ఇట్లాగే పెట్టారు.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి :—పెట్టలేదు. Until that issue is settled, we cannot adopt a wrong procedure.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇది వరకు జరిగినవి చూడవచ్చును. It is not a wrong procedure. If you want, we will refer to the precedents and we shall see.

Sri Ch. Parasurama Naidu:—The rule does not say therein as to who shall lay the Communication. So by convention the Secretary is laying it. But there is clause (2) to which you can kindly refer “as soon as the communication is laid on the Table, the leader of the House shall move a resolution for ratification in the Assembly”. Leader of the House has option.

9-30 a.m. Mr. Speaker:—Clause (2) arise only after clause (1).

Sri Ch. Parasurama Naidu:—Let it be placed and after placing it, immediately the Leader of the House will move.

Sri K. Sriramachari, Secretary to Legislature :—Sir, I beg to lay under Rule 348 of the Rule of the Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly a copy of letter No. RS. 1/60/77-B, dated the 29th December, 1977 from the Secretary General, Rajya Sabha, together with copy of each of the following:—

1. The Constitution (Forty-fourth Amendment) Bill, 1977 as introduced in the Lok Sabha.
2. Proceedings of the Lok Sabha.
3. The Constitution (Forty fourth Amendment) Bill, 1977 as Passed by the Houses of Parliament.
4. Proceedings of the Rajya Sabha.”

Mr. Speaker :—Papers Laid.

(శ్రీ) భాట్ట శ్రీరామమూర్తి:—అధ్యక్షా, ఆ వెంటనే లీడరు శీర్షానము పెట్టాలి. అది పెట్టనపుడు పొజిషన్ ఏమిటి.

Mr. Speaker:—It would be taken up on 30th.

Sri Ch. Parasurama Naidu:—It is a violation of Law and contempt of the House.

(శ్రీ) భాట్ట శ్రీరామమూర్తి :—ఆసెంబ్లీలో టేబుల్ పైన పెట్టిన తరువాత ఆ వెంటనే లీడరు శీర్షానము పెట్టాలని వుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎక్కడాలేదు యాక్ సూన్ యాక్ అనివుంది.

Sri S. Jaipal Reddy:—“As soon as the communication is laid on the Table”. That means “no sooner then the communication is laid on the Table” It must be followed instantaneously. It is a matter of simple understanding of English Grammer.

Sri Ch. Parasurama Naidu:—If the Ministry has committed any wrong, you should correct them.

Sri S Jaipal Reddy:—The word, “as soon as” means “no sooner then”. It must follow instantaneously. We will have to refer the issue to the English teacher.

Sri Ch. Parasurama Naidu:—Please refer the matter to the Advocate—General.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్రెడ్డి (వెంకటగిరి):— అధ్యక్షా, రూలు క్లియర్ గా ఉంది. కాదనడానికి లేదు. దీనిలో ఒక చిన్న విషయము వుంది. రెండు హౌసెస్ మీట్ అవుతున్నప్పుడు లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ ప్రతి రోజు యిక్కడ వుండితీరాలంటే ఎట్లా పీలవుతుంది? జాయింట్ రెస్పాన్సిబిలిటీ కాబట్టి లీడర్ తరపున ఇంకొక మినిష్టర్ మూవ్ చేయడానికి స్పీకర్ అనుమతి ఇవ్వవచ్చు. ఎట్లా పీలు కాదంటే ఈ సబ్ రూల్ ని తెువరగిగా సస్పెండ్ చేయడానికి మూవ్ చేయవలసివస్తుంది. దానిని క్లారిఫై చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri G. Rajaram:— We all know English. “As soon as the communication is laid” It is at the convenience of the Leader of the House but not immediately after. According to the convenience of the House or the Leader of the House, he will come up with a motion for ratification.

Sri P. Subbaiah:— It is said “as soon as the communication is laid on the Table, the Leader of the House shall move a resolution for ratification of the amendments by the Assembly”. So, it is very imperative. The Leader of the House has to move the motion as soon as it is laid. No sooner than is the correct meaning.

మిష్టర్ స్పీకర్:— యాక్ సూన్ యాక్ అంటే సాధ్యమైనంత వెంటనే అని అర్థము. వెంటనే అంటే 1 రోజు కావచ్చు, 2 రోజులలో కావచ్చు. ‘షెల్’ అంటే లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ ఎలోన్ అని అర్థము అది సరేలేండి.

శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తి:—మేము చెప్పేది చెప్పాము. మీరు రూలింగ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

Sri Ch. Parasurama Naidu:—“As soon as the communication is laid Table.” Soon after the communication is laid on the Table, the Leader of the House should move the resolution. That is the governing clause. If any other meaning is taken, it is perversion of English language, perversion of all common sense. It is not as though the Chief Minister shall be always here. You cannot adjust yourself. You can put it on the Table of the House and follow the procedure. You cannot violate the law. I request you, Sir, kindly to consider the matter and refer the matter to the Advocate—General.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—యాక్ సూన్ యాక్ అంటే కామన్ సెన్స్ ప్రకారం వెంటనే అని.

Under Rule 348 (1) "When communications relating to amendments of the Constitution of India which have to be ratified by the Assemblies under the proviso to Article 368 of the Constitution, are received from either House of Parliament such communications shall be laid on the Table."

(2) As soon as the communication is laid on the Table, the leader of the House shall move a resolution...." ఇక్కడ టేబుల్ పై న పెట్టిన వెంటనే లీడర్ మోషన్ ని మూవ్ చేయాలి. ఆ కాంటెక్స్ట్ లో అర్థము చేసుకోవాలి. దీనికి ఇంగ్లీషు పండిట్స్ అక్కరలేదు.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి :—మాకు ఇంగ్లీషు అర్థము కాలేదు అనుకోండి. దానికి తెలుగులో ఏమి చెబుతారో చెప్పించండి. వారికి యిష్టము వచ్చినపుడు, వీలయినపుడు అని అర్థము వుంది అంటారా? అందులో వున్న నిపుణులచేత తెలుగులో అర్థము చెప్పి చూడి.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు :—అధ్యక్షా. ఇందులో ఇంటర్ ప్రీటేషను గురించి వాదోపవాదాలు చేయడానికి సావకాశము వున్న మాట నిజమే. కాని ఇందులో కంటిన్యుయన్ గా 1,2,3, చదివాలి. ప్రతిపక్షమువారు చెప్పినదే దీని ఉద్దేశ్యమై వుంటే రెండవది ఇమీడియట్లీ అప్టర్ అని వుంటుంది. If it was like that, it would have been alright. But it is mentioned there as "as soon as." only. ఇమీడియట్లీ అప్టర్ అని వుండేది ఇప్పుడు కొంత లాటిట్యూడ్ వచ్చింది.

రెండవది ఏమిటంటే మంత్రివర్గం తప్పు చేస్తే మీరు మమ్మల్ని వెనకేసు కొస్తున్నారని మీ మీద ఫిర్యాదు చేస్తున్నారు, ఎజెండాలో లేని విషయాన్ని మేము చర్చించటానికి పిలువేదు. ఎజెండాలో ఈ ఆఫీసు రిజల్యూషను లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ మూవ్ చేయాలని చెప్పి వుంటే, వారు మూవ్ చేయకపోతే అది మంత్రివర్గం తప్పు అవుతుంది. ఎజెండాలో లేని విషయం గురించి మంత్రివర్గం ఏమీ చేయలేదు అనడం సబబుకాదు. ఆఫీసు లోనిదిగా వుంది. యాక్ నూన్ యాజ్ కమ్యూనికేషను అన్నదానిని ఈ గోడే చేయవలసి అవసరం లేదు. కనుక ఇంకో రోజు చేయవచ్చుననే ఉద్దేశంతో ఎజెండాలో చేర్చబడలేదు కనుక తప్పు ఎవరిది కాదు.

9-40 a.m.

శ్రీ కె. టి. నరసప్ప :—గౌరవసభ్యులు గోవిందరావుగారు చెప్పినట్లు ఇది క్యూషను ఆఫ్ కామన్ సెన్స్, వెంటనే అంటే వెనువెంటనే అని కాదు. వెనువెంటనే అంటే ఇమీడియట్లీ. వెంటనే అంటే అంత ఇంపార్టెన్స్ లేదు. ఇమీడియట్ కాదు అని.

Sri S. Jaipal Reddy:—Point of order, Sir. Only one Minister can speak for the Government. The Finance Minister has already spoken. I would like to know who would speak for the Government. If every member of the Government is going to speak . . .

Sri G. Rajaram:—It is a joint responsibility.

Mr. Speaker:—Where is the convention that only one Minister should speak? Absolutely, there is no convention. There is no point of order. You please resume your seat.

శ్రీ కె. బి. నర్సయ్య :—జైపాల్ రెడ్డిగారికి తెలుగు వచ్చినట్లు లేదు. లేకపోతే, ఇంగ్లీషు ఎక్కువగా వచ్చినట్లుంది. వెంటనే అంటే వెనువెంటనే అని కూదని అర్థం చేసుకోవాలి.

శ్రీ జి. రాజారాం :—అదృష్టా, ఈ సమస్య ఈనాడు కొత్తగా రాలేదు. గతంలో కూడా కన్స్టిట్యూషన్ కు సవరణలు చేయటానికి ఇక్కడకు వచ్చినప్పుడు అనేక సందర్భాలలో ఈ విధంగా సెక్రటరీగారు చదవడం, తరువాత లీడర్ గారు ఎజెండాలో పెట్టటం, మోషన్ మూవ్ చేయడం, తరువాత హౌస్ చర్చించి రాటిఫై చేసి పంపడం గతంలో జరగడం సాంప్రదాయంగా జరుగుతూ వస్తున్నదే. ఇప్పుడు కొత్తగా ఏమి పున్నది అదృష్టా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఐ యామ్ గివింగ్ మై రూలింగ్, “యాజ్ నూన్ యాజ్” అంటే “వెనువెంటనే” అని మాత్రం కాదు. “వెంటనే అంటే సాధ్యమైనంత త్వరలో” అని అర్థం. ఇక చర్చ అనవసరం.

Sri S. Jaipal Reddy :—As a protest against the scant respect shown by the Treasury Benches over the Rules and the Business of the House x x x x we are staging a walk out.

(All the Janatha Party Members staged a walk out)

x x x

All the Members of the INC walked out.

x x x

All the Members of the Communist Party Walked Out

x x x x

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీవివాసులరెడ్డి :— x x x x

x x x x x x x x

కనుక వాటిని ఎక్స్ పంక్షన్ చేయండి, దానిపై తమరు రూలింగు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను రికార్డు తెప్పించుకొని చూస్తాను. అన్ డిగ్నిఫైడ్ గా వుంటే తప్పకుండా ఎక్స్ పంక్షన్ చేస్తాను.

If there are any undignified statements made by the Members, I will try to expunge them from the records.

PAPER PLACED ON THE TABLE

Statement regarding Supply of Krishna Waters to Rayalaseema and non—delta taluks of Nellore District.

Sri M. Baga Reddy:—Sir, on behalf of Sri G.V. Sudhakar Rao, Minister for Major Irrigation and Commercial Taxes, I beg to place on the Table a copy of the Statement regarding supply of Krishna Waters to Rayalaseema and non—delta taluks of Nellore District, together with a copy of Inter—State Agreement regarding conveying of 15 T M C of Krishna Water for water supply to Madras City, in pursuance of an assurance given on the floor of the House on 20.3.1978.

Mr. Speaker:— Paper placed on the Table.

POINT OF INFORMATION

re. Clarification regarding the duties and Privileges of the Parliamentary Secretaries.

శ్రీ బి. శ్రీరామూర్తి :— అధ్యక్షా, శాసనసభకు కొత్తగా పార్లమెంటరీ సెక్రటరీలను ముఖ్యమంత్రిగారు ఎప్పాయింట్ చేయడం జరిగింది. వారికి ఆ హక్కు వుంది. నేను కాదని చెప్పడం లేదు. వారి ఫంక్షన్స్ ఏమిటి, వారి పవర్స్ ఏమిటి, ఈ ఎనెంట్లకి వారు ఏవిధంగా బాధ్యులు అనేవి మాకు ఏమీ తెలియదు. వాటిని శాసనసభ్యులు తెలుసుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఆగత్యం వుంది. మంత్రివర్గాన్ని ఏర్పాటు చేసే హక్కు వారికి వుంది. ఏర్పాటు చేశారు. కాని కనీసం నేటివరకూ వారి రాంకింగ్ ప్రకటించలేదు. ఆల్ఫాబెటిక్ ఆర్డర్ లో పెట్టారు. అసెంబ్లీ మైన పరిస్థితిలో, ఏమీ తెలియని అయోమయ స్థితిలో ఎందుకు వున్నారు? ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ లేకపోయినా ఇంతకుముందు వారితరపున సమాధానం చెప్పిన మంత్రిగారు వీటి గురించి తెలియచే రువలసిందిగా వారిని తమరు ఆదేశించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ముఖ్యమంత్రిగారు వున్నప్పుడు ఈ విషయం అడుగుదాము. ముఖ్యమంత్రిగారిచేత చెప్పిస్తాను.

శ్రీ బి. శ్రీరామూర్తి :— అంటే రేపటికి వాయిదా వేస్తున్నారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చినప్పుడు మీరు రెయిజ్ చేయండి.

శ్రీ బి. శ్రీరామూర్తి :— మేము మళ్ళీ రెయిజ్ చేయాలా?

Mr. Speaker :— I will convey it to the Chief Minister and he will reply on 27th.

BUDGET FOR 1978-79 (VOTE ON ACCOUNT)

(Discussion contd.)

శ్రీ కె. బి. సిద్ధయ్య (పుట్తూరు):— అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం గ్రామీణ రోడ్ల విషయంలో నిర్లక్ష్య భావంతో, ఉదాసీన భావంతో వుందని చెప్పటానికి బడ్జెటులో చాటికి 29 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించడం ఒక్కటే చాలు, అందులో 21 జిల్లాలలోని 324 పంచాయితీ సమితులకు ఒక్కటి 16 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించడం విచారకరం. పార్టీ విభేదాలు లేకుండా అందరూ రోడ్ల విషయంలో ఆందోళన ఇక్కడ వెలిబుచ్చుతున్నారు. వాటినైనా దృష్టిలో పెట్టుకొని గ్రామీణ రోడ్లకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇక విద్యుచ్ఛక్తి గురించి మనవి చేస్తాను.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మొత్తం గ్రామాలు టెనులు కలిపి 27,445 వున్నవి. 9-50 a. m. విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా అయినవి 14956, విద్యుచ్ఛక్తి లేని గ్రామాలు 12089 వున్నవి. ఈ బడ్జెటులో 1600 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయడానికి అంచనా వేయబడింది. దీని ప్రకారం మొత్తం గ్రామాలు చేయాలంటే యింకా 10,15 సంవత్సరాలు పడుతుంది కనుక యంత అలస్యం లేకుండా నియమిత కాలం పెట్టి నాలుగైదు సంవత్సరాలలో అన్ని గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయడానికి పూనుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా వ్యవసాయానికి విద్యుచ్ఛక్తిని యిచ్చే విషయానికి సంబంధించి యంతవరకు ప్రభుత్వము రెండు లక్షల 22 వేల 110 వంపు సెట్లకు మాత్రం విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేసింది. ఇంకా 4 లక్షల వంపు సెట్లకు సరఫరా చేయవలసి వుంది. ఇంకా విషాదకరమైన విషయం ఏమంటే, అయిదు సంవత్సర ప్రణాళికలు లేకున్న తరువాత 30 సంవత్సరాల స్వాతంత్ర్యం తరువాత యీ దేశములో 1977 మేరకు యింకా రైతాంగం 2 లక్షల 1619 అయిలు యింజన్లు వినియోగించుకుంటున్నారంటే సిగ్గుచేటు. రైతులకు విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేయడానికి ప్రభుత్వం తాబేలు నడకతో పోతున్నది. ఇట్లాగే పోతే యింకా 20 సంవత్సరాలు పట్టేటటు వుంది. కనీసం 5 సంవత్సరాలలో వ్యవసాయదారులకు—అందులో కాలవలు నదులు పాజుట్టులు లేని రాయలసీమ లాంటి ప్రాంతములో వున్నవారికి—విద్యుచ్ఛక్తిని సత్వరంగా సరఫరా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేసేవారికి అయినా సక్రమంగా చేస్తున్నారా అంటే అదీ లేదు. ఎప్పుడైతే రైతుకు విద్యుచ్ఛక్తి అవసరము లేదో అప్పుడు పూర్తి సరఫరా వుంటుంది. వర్షాకాలములో వుంటుంది. ఎండాకాలం వస్తే వుండదు. ఎప్పుడూ కోతలు వుంటాయి మద్రాసు ప్రభుత్వం వివిధ ప్రాంతాలకు వివిధ కేటగిరీలకు వివిధ కాలాలు నిర్ణయం చేసింది అందుకని మనకు కూడ ఎండా కాలములో నిర్దిత వేళలలో విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా కాకుండాపోతే రైతాంగము యిబ్బందులకు గురికావలసివస్తుంది. ఈ ప్రభుత్వం విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయడములో కూడ సరిగా వుండడం లేదు. వివరీతంగా రేట్లు పెంచడం వల్ల విద్యుచ్ఛక్తి వద్ద అయిలు యింజన్లై పెట్టుకుంటే మేలు అనే వర్ణితిలోకి రైతాంగము వచ్చిందంటే ఎంతో విచారకరము, కాలవలు మొదలైన నీటి వనరులు లేని ప్రాంతాలలో విద్యుచ్ఛక్తి రేట్లు విషయములో సబ్సిడీయిప్పించాలని ప్రభుత్వానికి

విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రేట్లు వివరితంగా వుండి ప్రభుత్వం యిదివరకు సంవత్సరానికి మినిమం చార్జెస్ వసూలు చేసే విధంగా వుండి అప్పుడు నెలసరి మినిమం అని పెట్టి రైతులను యిబ్బంది పెడుతున్నారు. వాడిగా వాడకపోయినా విద్యుచ్ఛక్తి మినిమం రేట్లు చెల్లించాలని చెప్పడం రైతాంగానికి తీరని దెబ్బగా వుంటుంది. నెలసరి విధానం రద్దు చేసి సంవత్సరానికి ఒకసారి మినిమం చార్జెస్ కట్టే విధానం వునః ప్రవేశపెట్టాలని కోరుతున్నాను. ఇక పిలఫ్రేజ్ విషయం ఎవరైతే దొంగతనంగా వాడుతున్నారో వారి పైన చర్య తీసుకోవడానికి మాకు అతేవణ లేదు. కాని డిపార్టుమెంటులో ఎన్నో లోపాలున్నందున, మెన్జిల్ మిస్టేక్స్ ఎన్నో వున్నందున, మీటర్సుకు యిన్ అండ్ జాట్ లో మిస్టేక్స్ వుండడం వల్ల వాటిని లెక్కలోకి తీసుకోకుండా రైతుల మీద అభాండాలు వేసి వారిని దొంగలుగా చిత్రించి ఫిల్ ఫ్రేజ్ కేసులు పెట్టి వేల రూపాయల పెనాల్టీస్ వేసి నిర్దాక్షిణ్యంగా వసూలు చేస్తున్నారు. విద్యుచ్ఛక్తి వినియోగ దారుల కష్టసుఖాలు తెలుసుకోడానికి సత్వరమే పరిష్కరించడానికి మంత్రిగారు జిల్లా స్థాయిలో రాష్ట్ర స్థాయిలో కమిటీలు ఏర్పాటు చేయాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. నీటిపారుదల విషయం చూస్తే, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పంటలు పండిస్తున్న మొత్తం భూమి 1 కోటి 11 లక్షల 72 వేల 213 హెక్టార్లు. ఇందులో కేనాల్స్ క్రింద 10 లక్షలు, చెరువుల క్రింద 18 లక్షలు ట్యూబ్ వెల్స్ క్రింద లక్షా చిల్లర, యితర బావుల క్రింద 4 లక్షలు, యితరత్రా లక్షా వై చిల్లర హెక్టార్లు వున్నాయి. అంటే దాదాపు 84 లక్షల 36 వేల 788 హెక్టార్ల భూమికి మాత్రం నీటిపారుదల సౌకర్యం వుంది, 1 కోటి 11 లక్షల చిల్లరకు నీటిపారుదల సౌకర్యం లేదు. నీటి పారుదల సౌకర్యం లేక రైతులు యిబ్బంది పడుతున్నారు. మొత్తం భూమికి నీటిపారుదల సౌకర్యం కల్పించడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి. చిన్న చిన్న నీటిపారుదల వనరుల ద్వారా చెరువులు బావులు చిన్న నీటి వనతుల ద్వారా నీరు సరఫరా చేసేదానికి అవకాశం వుంది. ఇంగ్లెషనుకు యీ ప్రభుత్వం 130 కోట్లు కేటాయిస్తూ మైనరు యింగ్లెషను 7 కోట్లు మాత్రం కేటాయించడం చాలా విచారకరము. మైనరు యింగ్లెషనుకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత యివ్వాలని కోరుతున్నాను. వైద్య విషయములో ప్రభుత్వం బడ్జెటులో 40 కోట్లు కేటాయించింది, వైద్య విషయములో గ్రామీణ ప్రాంతాలపట్ల చిన్న చూపు చూస్తున్నది. వైమరీ హెల్తు సెంటర్లు అని అంటారు. డాక్టర్లు వుంటే మందులు వుండవు, మందులు వుంటే డాక్టర్లు వుండరు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో హెల్తు సెంటర్లులో ఎక్కువ సౌకర్యాలు లేకపోవడం వల్ల ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రతి సంవత్సరము గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పుట్టే బిడ్డలలో 100 కి 16 మంది చనిపోతున్నారు. పట్టణాలలో మాటికి 8 మంది చనిపోతున్నారు. వనతులు సరిగా లేనందున రెట్టింపు చనిపోతున్నారు. ఇక గృహవసతి. దీనికిగాను యీ ప్రభుత్వం 281 లక్షలు కేటాయించింది. ఈ డబ్బును ముఖ్యంగా పట్టణాలలో వున్నవారికి అప్పులు యివ్వడానికే వుపయోగిస్తారు. ఇంతవరకు గ్రామాలలో రైతులకు తదితర పేదలకు రుణ సౌకర్యాలు కల్పించకపోవడం విచారకరము. మాటికి 80 వంతులుగా వున్న గ్రామీణ ప్రజలు యిండ్లు కట్టుకోడానికి వనతులు కల్పించకుండా పట్టణాలలో వున్నవారికే అనేక బ్యాంకుల ద్వారా యితరత్రా

రుణ సౌకర్యాలు కల్పించడమనే ప్రభుత్వ పథకపాత వై ఖరిని విడనాడి గ్రామీణ ప్రాంతాలలో గృహనిర్మాణానికి తగిన అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. పరిశ్రమల విషయములో కూడ గ్రామాలను చిన్న చూపు చూడడం జరుగు తున్నది. గ్రామీణ అవసరాల పట్ల ప్రభుత్వం ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటరావు :—అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామంత్రులు రి నెలల వరకు 10-00 a. m. ఓటు అన్ ఎకౌంటు బడ్జెటు ప్రోవీజ్ పెట్టడం జరిగింది, డెవలప్ అవుతున్న ఏ రాష్ట్రానికి అయినా ఏ దేశానికి అయినా డిఫిషిటు పై నాన్స్ తప్పకుండా వుంటుంది. దాదాపుగా జేలన్స్ చేసినటువంటి పరిస్థితి గత రెండు మూడు సంవత్సరాలలో వుంది. కాని మన రాష్ట్రానికి వచ్చిన తు ఫా ను ప రి స్థి తు ల మూలంగా గాని కరువు పరిస్థితుల మూలంగా గాని అనేక రకాల కార్యక్రమాలు మనకు వున్నందువల్ల ఆర్థికంగా కొంత జలం సడలడం జరిగింది. ఇది జరిగిన దరిమిలా ఇప్పుడు కొంతగా వచ్చిన ప్రభుత్వానికి డెఫిసిట్ లో పడే పరిస్థితి వచ్చింది. ఆర్థిక మంత్రిగారు చెప్పారు. ప్రజలు ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకొని ఈ ప్రభుత్వాన్ని తీసుకొని వచ్చారు. ఈ ప్రభుత్వం చారి ఆశలను నెరవేర్చాలని అనుకుంటున్నది. కాని చేతిలో రూపాయి లేనటువంటి విధంగా మన రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితులు కనిపిస్తున్నాయి. మనం ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేయాలని అనుకున్నా వనరుల నిమిత్తం కేంద్ర ప్రభుత్వంమీద ఆధారపడే పరిస్థితి ఏర్పడింది. కేంద్రంలో జనతా ప్రభుత్వం ఉందని కాని రాష్ట్రంలో ఇందిరాగాంధీ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉందని కాని నేను మాట్లాడడం లేదు. కాని ఈ వేళ ఏ ప్రభుత్వం అయితే కేంద్రంలో ఉందో ఆ ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించడం లేదు. అది రాష్ట్రానికి కావలసిన వనరులను ఇవ్వడం లేదు. ప్రతి విషయంలోనూ రాజకీయాలు చూస్తున్నారు. ప్రతి విషయాన్ని రాజకీయంగా చూసుకొని ఈ రాష్ట్ర అభ్యున్నతికి తగు సహాయం చేయడం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత కనీ విసీ ఎరుగని విధంగా తుఫాను, ఉప్పెన వచ్చాయి. 10 వేలకు పైన మనుషులను పొట్టన పెట్టుకొంది. కోట్లరూపాయల అస్తి నష్టం జరిగింది. ఇంత నష్టం జరిగితే కేంద్రం ఇచ్చినటువంటి సహాయం చూడండి. 55 కోట్ల రూపాయలు మనకు ప్రణాళికలో ఇచ్చారు. మనకు వచ్చేటటువంటి ప్రణాళికా మొత్తం ఏదైతే ఉందో దానిలో 55 కోట్లు ఇచ్చారంటే ఇది మన రాష్ట్రాన్ని సరిగా చూస్తున్నట్లా, మన అవసరాలను చూస్తున్నట్లా, మన రాష్ట్ర అభ్యున్నతికి దోహదం చేస్తున్నట్లా అని నేను కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని తమస్వారా ప్రశ్నిస్తున్నాను. మనకు ప్రణాళికా నిధులు మనం పెట్టుకున్నటువంటి ఓట్ అన్ అకౌంటు కన్నా చాలా ఎక్కువ వచ్చే అవకాశం ఉంది. అది అంతా ఖర్చు పెట్టే పరిస్థితి ఉంది. ఆ 55 కోట్లు ఇచ్చి మీరు రోడ్లకు ఇంక ఖర్చు పెట్టండి, వ్యవసాయానికి ఇంత ఖర్చు పెట్టండి, గిరిజనులకు ఇంత ఖర్చు పెట్టండి అని డేటా ఇచ్చి సంపదం జరిగింది. ఇప్పుడు మేము గ్రామాలకు పోతే చెప్పు చెబులు తప్పవు. ఇచ్చట కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయల నష్టం వస్తే కేంద్ర ప్రభుత్వం తన అధికారులను పంపించి అంచనా వేయించకండా, ప్రణాళికను నిర్ధం చేయకుండా, బాధ్యత వహించకుండా

కేంద్రంలో కూర్చోని 50 కోట్లు ఇచ్చి మీ బ్రతుకు మీరు బ్రతకండి అడం వార్షిక వలసిన విషయం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. దీనికి నా అసమ్మతిని తెలియజేస్తున్నాను. చెబ్బితిన్నవారికి మగిపికి, కటుంబానికి 150 రు. లు చొప్పున రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే తాహతు లేకపోతే గ్రాంటు రూపంలో ఒక్క రూపాయి కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇవ్వలేదు. పోయిన ఇళ్లపై తాటాకు కప్పకునే పరిస్థితి ఆ ప్రజలకు లేకుండా పోయింది. కనీసం 10 కోట్లు గ్రాంటు అయినా ఇవ్వాలంటే ఈ గడినెవాసులకు ఎక్కడనుంచి డబ్బు ఇవ్వాలి? వారు నెత్తి మీద నీడ లేకుండా ఉన్నారు.

శ్రీ వడ్డే శోభనాద్రీక్షరరావు :—ఇచ్చిన డబ్బు ఖర్చు పెట్టారా?

శ్రీ పి. వెంకట్రావ :—ఒకేసారి వందలక్ష పరమాన్నం తినమంటే ఎవరు తింటారు? అడ్మినిస్ట్రేషను అంతా అక్కడే ఉంటే కేంద్రం ఇచ్చినది కి రోజులలో ఖర్చు పెట్టమంటే ఏమి చేయగలరు? ఇక్కడున్న ప్రభుత్వానికి బాధ్యత ఉంది కనక జూన్ లోగా ఖర్చు పెట్టడానికి సమయం ఇవ్వాలి. ఈ డబ్బు దుర్వినియోగం కాకుండా సద్వినియోగం కావడానికి మైము ఇమ్మని అడిగాము. నూజివీడు మొదలైన తాలూకాలలో ఒక రూపాయి ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు కేంద్రం చేతిలో బిగించి గుర్రాన్ని తోలే పరిస్థితి సాగిస్తున్నది. దీనికి వ్యతిరేకంగా నిరసన ప్రదర్శనలుచేసి కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలియజేయడం జరుగుతుంది.

ఈ రకంగా ప్రజలను మళ్ళీ పెట్టి ఇక్కడ జరిగిన తుఫాను నష్టాన్ని అంచనా వేయకుండా కళ్లు మూసుకుని కూర్చోని వుండి కేంద్రంలో ఉన్న ప్రభుత్వం. ఈ రకంగా సాగినట్లయితే ఈ రాష్ట్రం ముందుకు వెళ్ళడం సాధ్యం అయ్యేపని కాదు. సంవత్సరంగా వచ్చి జనతా ప్రభుత్వం రాష్ట్రానికి ఇచ్చిన వనర్లు ఏమిటి? ఉక్కు ఫ్యాక్టరీకి గాని, ఇంకోదానికి గాని అన్నిటికీ సున్నా పెట్టుకుంటూ వస్తున్నారు. ఈ రాష్ట్రానికి ఇది చేస్తామని చెప్పి ముందుకు వస్తున్నది లేదు.

(ఇంటరప్షన్సు)

10-10 a. m.

అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వాన్ని రాజీనామా ఇవ్వమనండి, ఇందిరా ప్రభుత్వాన్ని రాజీనామా ఇవ్వమనండి అని అడిగారు. ఇవాళ నేను అడుగుతున్నాను. కేంద్రంలో ఉన్న జనతాపార్టీ ప్రభుత్వాన్ని రాజీనామా ఇవ్వమని. కేంద్రంలో జనతా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత పెట్టిన ఎన్నికలలో ఏ రాష్ట్రంలో జనతాపార్టీ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచగలిగిందని అడుగుతున్నాను. బెంగాలులో ఓడిపోయింది, త్రిపురలో ఓడిపోయింది, ఆంధ్రలో ఓడిపోయింది, మైసూరులో ఓడిపోయింది, గోవాలో ఓడిపోయింది, బొంబాయిలో ఓడిపోయింది, కాశ్మీరులో ఓడిపోయింది. ఈ దేశంలో అనేక రాష్ట్రాలలో చిత్తు చిత్తుగా ఓడిపోయింది.

(ఇంటరప్షన్సు)

అధ్యక్షా, ఈ దేశంలో రాజకీయ పరిస్థితి ఈ విధంగా ఉంటే ఇక్కడ వంకర చిత్రీకరణ, తప్పదు చిత్రీకరణ జరుగుతున్నది. దానిని బయట ప్రజలు నిర్ణయిస్తారు.

కాపార్టీ కేంద్రంలో అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఏ ఒక్క స్థానికానినూ వారు సగర్వంగా గెలవలేదు. ఈ ప్రభుత్వానికి కేంద్రంలో ఉండే అర్హత ఎక్కడ ఉందని అడుగుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్సు)

ఈనాడు దేశంలో సగానికి రాష్ట్రాలకు మైగా జనతాపార్టీ అధీనంలో లేవు. ప్రాంతీయ పార్టీకి, దీనికి సంబంధించిన ప్రభుత్వాని? 50 కోట్ల ప్రజానీకానికి సంబంధించిన కేంద్రంలో పరిపాలన చేయడానికి అర్హత లేదు. ఈ ప్రభుత్వం కేంద్రంలో ఉన్న ప్రజలందరికీ ఎలా పనినిధిగా ఉంటుందని అడుగుతున్నాను. రాజకీయాలలో నీతి నియమం తమకు ఉందని చెప్పే మొరార్జీ ప్రభుత్వం ఈ ఎన్నికల ఫలితాలు వచ్చిన తరువాత రాజీనామా చేయవద్దా? 9 రాష్ట్రాలలో ప్రభుత్వాన్ని రద్దు చేశారు. ఏ ధీమాతో ఆ రోజున రద్దుచేశారు? ప్రజల అభిప్రాయం తమకు అనుకూలంగా ఉందన్నారే. వారు గెలిచిన తరువాత పెట్టిన ఎన్నికలలో కాశ్మీరునుండి కన్యాకుమారి వరకు త్రివర నుండి ఆంధ్రవరకు వారు ఓడిపోలేదా అని అడుగుతున్నాను. ఇటువంటి పరిస్థితులలో కేంద్రంలో నడుస్తున్నది మైనారిటీ ప్రభుత్వమని చెబుతున్నాను. మైనారిటీ ప్రజల ప్రభుత్వమే కేంద్రంలో నడుస్తున్నదని చెబుతున్నాను. కైపాట్ రెడ్డిగారు మీకు వచ్చింది 89 శాతం ఓట్లకదా అన్నారు భారతదేశానికి సంబంధించి ఇవ్వాలి మీకు అన్ని రాజకీయ పక్షాలను ప్రక్కకు పెడితే మీ పార్టీకి ఉన్న ఓటింగ్ ఎంత అని అడుగుతున్నాను. మీకు ఉన్న పార్టీ మెనస్, మీకు ఉన్న ఓటింగ్ మెనస్.

(ఇంటరప్షన్సు)

ఈ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఈ దేశంలో నేషనల్ ప్రభుత్వంగా ఉండే అర్హత లేదు. కొనసాగే అర్హత లేదు. వెంటనే రాజీనామా చేసి ఇందిరాగాంధీకి వ్యతిరేకంగా మళ్ళీ ఎన్నికలకు నిలబడుతారా, లేక మూల ముడుచుకుని కూర్చుంటారా? అది వారు నీతిగా నిర్ణయించుకోవలసిన అవసరం అవన్న మైంది. ఇవ్వాలి ఎన్నికలు పెడితే మేము తప్పకుండా గెలుస్తాము. ఒక్క రాష్ట్రంలో ఎన్నికలు పెట్టేయాడండి తెలుస్తుంది.

(ఇంటరప్షన్సు)

ప్రజాస్వామ్యంలో సరైన సాంప్రదాయాలు నెలకొల్పుకోవలసిన అవసరం ఉంది. నిన్ను. మొన్న మీరు మాట్లాడుతుంటే మేము ఎంతో శాంతంగా విన్నాము. ఇవ్వాలి నేను మాట్లాడుతుంటే మీరు గోలచేస్తే ప్రయోజనం లేదు. జనతా ప్రభుత్వం ఉన్న రాష్ట్రాలలో ఏ ఒక్క రాష్ట్రంలో అయినా సరే ప్రభుత్వాన్ని రద్దుచేసి ఎన్నికలు పెడితే మేము తప్పకుండా గెలుస్తామని సగర్వంగా చెబుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్సు)

ఏ దేశంలో ఏ నాయకుడైనా గౌరవింపబడాలి. భుట్టిగారి మాదిరిగా జరగడానికి వీలులేదు. కానీ ఈ దేశంలో పదవినుంచి బయటికి వెళ్ళిన వారిని వారు పదవిలో లేరు కనుక చిన్నచూపు చూడడం జరుగుతున్నది. అది సరైనది

కాదు. మొన్నటి ఎన్నికలు ఎలా జరిగాయో కొంత మనవిచేస్తాను. ముఖ్యమంత్రి వెంగళరావుగారు మీటింగు పెడితే 31 లాంటి పోలీసు, 31 జీపుల సి.ఐ.డి లు, 6 ఎంబాసిడర్లలో పోలీసు ఈ రకంగా పెట్టుకొని వారు మీటింగులు పెట్టుకొనే వారు. అదే ఇందిరాగాంధీ వచ్చి మీటింగు పెడితే లక్షా 50 వేల మంది జనం వస్తే ఒక పోలీసుకూడా ఆ మీటింగు దగ్గరకు రాలేదు. ఈ రకంగా ఎన్నికలలో గత ప్రభుత్వం మమ్మల్ని పెట్టిన బాధలు, ఎన్నికలలో మమ్మల్ని సరిగ్గా గెలవనియకుండా చేయాలని. ఈ రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వాన్ని తామే ఆక్రమించుకోవాలనే కోరికతో అవలంబించిన అనినీతికర పద్ధతులు చెప్పాలంటే కొన్ని గంటలు పెడుతుంది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఇక్కడ స్థాపన లేకుండా చేయడం కోసం వెంగళరావుగారు చేసిన చర్యలు ఇన్నీ అన్నీ కాదు. పేదవారిని ఎత్తుకు పోవడానికి చేసిన ప్రయత్నాలు కూడా ఉన్నాయి. డబ్బు ఇచ్చి వారిని తీసుకు పోవడానికి ప్రయత్నం చేసిన సఘటనలు కూడా ఉన్నాయి. అపద్ధర్మ ప్రభుత్వంగా ఉండి రాష్ట్రంలో ఆయన అనేక దుర్మార్గాలు చేశాడు, తుఫాను విషయంలో 40 వేల టన్నుల బియ్యం తెస్తే చెన్నారెడ్డిగారు గోధుమలు కూడా రైన్ గా కన్నబు చేయించి పంచుతామని చెప్పారు. గుడిసెలు పడిపోయిన వారికి డబ్బు సరిగ్గా ఇవ్వలేదు. సగం పడిపోయిన వారికి వారందరికీ కావలసిన పద్ధతిలో మొత్తం అంకరికి ఇవ్వలేదు. నారు నిలువనీడ లేకుండా ఈ రోజుకు గ్రామాలలో ఉన్నారు. మళ్ళీ తిరిగి ఇస్తున్నట్లువంటి బియ్యం విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వం చెప్పింది ఏమంటే పడిపోయిన వాళ్ళలో ఎ. కార్డు హోల్డిర్స్ కు మాత్రమే అందులో మళ్ళీ పేదవారికి మాత్రమే ఇమ్మన్నారు. మళ్ళీ ఎ. కార్డు హోల్డిర్స్ అంకరికి ఇవ్వమని చెప్పలేదు. ఆ 40 వేల టన్నులతో బాటు ఇందులో ఎ. కార్డు హోల్డిర్స్ కు ఇవ్వాలని తాకిదు వచ్చింది. గ్రామాలలో పేదవారు చాలా తీవ్రమైన స్థితిలో ఉన్నారు. మీరు వెంటనే కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడి 40 వేల టన్నులు కాదు లక్ష టన్నులైనా సరే తీసుకుని ఎక్కడైతే తుఫానులో నష్టపోయారో వాళ్ళందరికీ 10 రోజులకు సరిపోయే భుక్తి ఇవ్వవలసిన బాధ్యత మన ప్రభుత్వం మీద ఉంది. నిజంగా కేంద్రప్రభుత్వం కనుక ప్రజల తేమం కోరినట్లయితే కేంద్రప్రభుత్వం వచ్చుకోవాలి. ఈ ప్రభుత్వం వెంటనే చర్య తీసుకొని కేంద్రప్రభుత్వంతో మాట్లాడి లక్ష టన్నులైనా పేదలకు పంచవలసిన అవసరం ఉంది. తుఫానులో తడిసిపోయిన బియ్యం అక్కడ ఉంటే కంపల్సరీ ప్రొక్యూర్ మెంట్ లేదని కేంద్రంనుంచి తాకిదు వస్తుంది ఫుడ్ కార్పొరేషన్ కు. నేను అడుగుతున్నాను. రైతుకు పనికిరాని బియ్యం ఎఫ్. సి. బి. ద్వారా కొనుక్కొని రైతుకు సరైన ధర ఇచ్చిన నాడే గిట్టుబాటు అవుతుందా. పెద్ద రైతులకు సేవ చేస్తున్నట్లు పేషర్ లో పాడ్డింగులు ఇస్తే సరిపోతుందా? ఎఫ్. సి. బి. కంపల్సరీ ప్రొక్యూర్ మెంట్ లేదంటే అది ఎవరికి సిగ్గుచేటని అడుగుతున్నాను. ఇట్లాంటి పరిస్థితి ఈ రాష్ట్రంలో సాగడానికి వీలులేదు, సాగనివ్వకుండా చేయవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వానికి ఉంది, ఎక్కడైతే బియ్యం చెడిపోయిందో దానిని కొనకపోతే ఆ బియ్యం ఎక్కడ అమ్ముకోవాలి? ఎవ్వరూ కొనకపోతే రైతులు అందరూ సర్వవాళనం అయిపోవలసిందేనా? ఇంత తుఫాను వచ్చిన రోజున కూడా

అవసరమైతే ప్రత్యేక డిపార్టుమెంటు పెట్టి ఆ బియ్యం కొనుక్కుని 10 కోట్లు నష్టం వచ్చినా సరే తీసుకొని కేరళకు పంపిస్తారో, మరెక్కడికి పంపిస్తారో అలోచించుకోకుండా ఈ రైతాంగాన్ని నడిబజారులో వదేసే పరిస్థితి ఎఫ్.సి.ఐ. తీసుకువచ్చిందని అడుగుతున్నాను. దీనికి ప్రభుత్వం వెంటనే తగు చర్యలు తీసుకొని రైతులకు న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇటువంటి అన్యాయం జరగడానికి వీలులేదు. ఈ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చేందాలనుకుంటే ప్రణాళిక నిధులు ముందుగా మనం ఖర్చుపెట్టాలి, 55 కోట్లు తుఫాను చేరుతో. ఇంతకంటే శోచనీయమైన విషయం మరొకటి లేదు. ఈ విషయం మీరు కేంద్రప్రభుత్వంతో మాట్లాడి ఈ ప్రణాళిక నిధులు కాకుండా గ్రాంటుగా మార్పించే ప్రయత్నం చేయాలి. ప్రజలకు మనం 'వాగ్దానాలు' చేశాము. ఇవాళ కొన్ని వేల సంవత్సరాలు వెనుకబడ్డ ప్రజలను ముందుకు తేపాము. కొన్ని వేల సంవత్సరాలుగా ఓలెత్తుకోలేకుండా వడివున్న వారందరి కష్టాలు తొలగించడానికి, వారిని జనతా ప్రభుత్వానికి బలిచేయకుండా ఉండటానికి, వారిని సగౌరవంగా నిలబెట్టడానికి; వారికి కావలసిన ఆర్థిక స్తోమతను కలుగజేయవలసిన అవసరం ఉంది, ఎంత ఖర్చయినా సరే ప్రభుత్వం వారికోసం ముందుకు వెళ్ళాలి. ఈ నైతిక బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వానికి ఉంది. దీనికోసం మన వనరులు చాలవు. కేంద్రంనుంచి అధికంగా వనరులు వచ్చిన నాడే సరిపోతాయి. కేంద్రం పొంచి కూర్చుండి, మనలను వెంటాడి, మనలను తప్పుదారి వట్టించడానికి, ప్రజలకు ఒకరకమైన ఖావం తీసుకురావడానికి, దీనిని మీ ప్రభుత్వం ఎదుర్కొంటుందని మీకు కావలసిన అండదండలు ఇస్తామని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యమ్. వి. కృష్ణారావు (అవనిగడ్డ):—అధ్యక్షా, ఆర్థికశాఖా మామూలు రాజారామ్ గారు ఆరు నెలలకు వోట్ ఆఫ్ ఎకౌంటు ప్రవేశ పెట్టారు. కాని ఇది వారి ఆలోచనకు తగినట్లుగా మాత్రము కనపడటం లేదు. చాలా ప్రోగ్రెసివ్ గా ఆలోచన చేసేవారు, రాడికల్ గా కార్యక్రమాలు తీసుకు రావానినే ఉద్దేశము కలవారు, పేద ప్రజలకు సహాయ సహకారములు అందించాలనే యోచన కలవారు. అయితే ఇప్పుడు లేక అంత యోచన చేయలేదేమో! కనీసం వచ్చే బడ్జెటులో అయినా వారి దృష్టిని పెట్టుకొని తయారు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఢిల్లీలో రెండున్నర నిముషాలు సుడిగాలి వచ్చింది. ఒక్క రెండున్నర నిముషాలు మాత్రమే. ఇప్పుడు నేను మాట్లాడడం మొదలు పెట్టి అప్పుడే రెండు నిముషాలు అయిపోయింది. అది పెద్ద బ్రహ్మాండమైన ప్రళయం అయిపోయిందని దేశము, ప్రపంచము అంతా 10-20 a.m. చెప్పుకుంటున్నారు. 900 మంది చచ్చిపోయారు, 900 మందికి చెబ్బలు తగిలాయి. రెండున్నర నిముషాల సుడిగాలికే బ్రహ్మ ప్రళయం వచ్చిందని అంతా చెబుతున్నారు. అధ్యక్షా, మాకు సైక్లోన్ వచ్చింది. ఉదయం 10 గంటలకు పెద్ద గాలి 150, 200 కిలోమీటర్లదాకా సాగి రాత్రి రెండు గంటల వరకు అనలు బైటకు వచ్చిన మనిషి, ఇళ్ళుకూడా కొట్టుకు పోవడం జరిగింది ఆ పరిస్థితిలో ఇక్కడ తుఫాను భీత్యము జరిగింది. మనకు ఎంత నష్టము సంభవించినదో అన్నది వారు ఢిల్లీలో జరిగిన దానిని బట్టి ఊహించుకోవచ్చు.

అక్కడ పరిపాలన సాగిస్తున్నటువంటి పెద్దలంతా ఇప్పుడయినా ఊహిస్తారని అనిపిస్తున్నాను. మనకు ఈ తుఫాను భీరత్వము జరగడం వల్ల కేంద్రము వారు 75 కోట్ల రూపాయలు ఇస్తామని చెప్పారు. ఇది కూడా ప్లాను ఎడావ్ను క్రింద మాత్రమే. దానిలో 50 కోట్లు మాత్రమే డబ్బుగా ఇస్తామన్నారు. మిగతాది గోధుమలు బియ్యము అన్నారు. 50 కోట్లలో 25 కోట్లు మాత్రమే ఇచ్చారు. పని జరగలేదు అని గౌరవసభ్యులచే ఈ మూడు నెలలలో పనులు జరగాలంటే సమయము చాలదు. దీనిం ఒక సావత్సరమయినా కావాలి. లేకపోతే పునరావాస కార్యక్రమాలు, రోడ్లు పూర్తి కావాలంటే ఊరికే మట్టివేసి రోడ్లు వేసి వై న రబ్బిష్ వేస్తే రోడ్లు నిలవవు. అదా బాదరగా చేస్తే లాభము లేదు. అందుచేత మంత్రిని కార్యక్రమములు పక్కాగా చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది అయితే కేంద్ర ప్రభుత్వము మనకు కేయవలసిన సహాయం చేయలేని నేను ఈ సందర్భములో మరచి చెప్తున్నాను. మన శాసన సభ వారు, శాసన మండలి వారు 800 కోట్లయినా కేంద్రము సహాయము చేయాలని ఏకగ్రీవంగా తీర్మానము చేశారు. జనతా పార్టీవారు కూడా చేశారు అన్ని పార్టీల వారు కూడా కలిశారు. మనకు సంభవించిన నష్టము 1000 కోట్లయినా ఉంటుందని కనీసం 800 కోట్లయినా కేంద్రము సహాయము చేస్తే తప్ప దెబ్బతిన్న రైతాంగము, ఇతరులు తేరుకోలేరని చెప్పడం జరిగింది. 800 కోట్లకు 50 కోట్లు మాత్రమే ఇస్తామన్నారు. అది కూడా పూర్తిగా కాదు ఈ విషయంలో నేను జనతా పార్టీ సభ్యులను కూడా కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే కేంద్రములో జనతా పార్టీ అధికారములో ఉన్నది. ఇప్పుడు మనకు ఇచ్చిన ఎడావ్ను గ్రాంటుగా మార్చాలని కూడా నేను ఈ హామీని ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

మనము సమగ్రమైన ఆంధ్రప్రదేశ్ ను ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. గౌరవ సభ్యులు కొందరు సెంటిమెంట్సు గలించి మాట్లాడడం భావ్యము కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ ను సమగ్రంగా అభివృద్ధి చేసుకోవాలి మనము సమైక్యంగా ఉండాలని చెప్పి ఎన్నో త్యాగాలు చేయడం జరిగింది. ఎన్నో త్యాగాలు చేసిన తరువాత సమైక్య ఆంధ్రప్రదేశ్ నిలబడింది. ఇది సమైక్యంగా ఉంటేనే ఈ తెలుగు దేశం అభివృద్ధికి, ప్రజలందరు సుఖశాంతులలో ఉండడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. అందుచేత సమైక్యంగా ఉండాలి. మనకు ఒక ప్రాంతములో ఖనిజ సంపద ఉంది, మరొక ప్రాంతములో మంచి భూములు ఉన్నాయి. అలాగే మరొకచోట అటవీ సంపద, మరొకచోట జలసంపద ఉన్నాయి. అందువల్ల అన్ని ప్రాంతాలవారు సమైక్యంగా ఉంటేనే మనము ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సమగ్రాభివృద్ధిని సాధించడానికి, ప్రజలందరు సుఖశాంతులతో వర్ధిల్లడానికి వీలు కలుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. 1950 లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడినప్పటి నుంచి మనము ఎన్నో రంగాలలో అభివృద్ధిని సాధించాము. అనేక ప్రాజెక్టులు కట్టుకున్నాము. భూములను అభివృద్ధి చేసుకొన్నాము, అటవీ సంపదను పెంచుకున్నాము. మనకు బ్రహ్మాండమైన జల సంపద ఉంది. తడ నుంచి ఇచ్చాపురము వరకు 1000 కిలో మీటర్ల సముద్ర తీరము ఉంది. ఈ మహాసముద్ర తీరములో ఉన్నటువంటి జలసంపదను మాత్రము మనము పూర్తిగా వినియోగించుకోలేక

కావాలంటే మనకు ఉన్న జాతీయ సంపదను పెంచుకోవడానికి, పూర్తిగా సద్వినియోగించుకోవడానికి ఇందువల్ల ప్రజలందరికీ మనము సహాయము చేయగలుగుతామని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

తుఫాను వచ్చిన ప్రాంతాలలో రోడ్లు చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా ఈ విషయం ఎందుకు చెపుతున్నానంటే, ఈ కోష్టల్ తీర ప్రాంతములో ప్రతి సంవత్సరము కనీసం 20 తుఫానులు వస్తాయి. ఇందులో కొన్ని చిన్నవి, కొన్ని పెద్దవి అయితే నాలుగు సివియల్ గా ఉంటాయి. కొన్ని చిన్న చిన్న గాలులు వీస్తూ ఉంటాయి. కాని మనకు ప్రతి సంవత్సరము ఈ బెడద వస్తూనే ఉంది. అక్కడ ఉన్నటువంటి వారిని సురక్షిత ప్రాంతాలకు తీసుకురావాలంటే రోడ్లు లేవు. వారిని ఎందుకు భాళి చేయించలేదని పెద్ద పెద్ద ప్రశ్నలు వేళారు. అక్కడికి వెళ్ళి చూస్తే పరిస్థితి తెలిసేది. రోడ్ల సౌకర్యము లేనప్పుడు వారిని ఎట్లా బయటకు తీసుకువస్తాము. వారిని రమ్మవ్వు రాని పరిస్థితి కూడా ఉంది. అందుచేత అక్కడే పెల్లర్లు, ఇళ్ళు కట్టించడమే కాకుండా రోడ్లు వేయవలసిన అవసరం కూడా ఉంది. నేషనల్ హాయివేసుగాని, ఆర్ అండ్ బి రోడ్లుగాని లేక పంచాయతీ సమితుల, జిల్లా పరిషత్తుల రోడ్లు ఏవయినాగాని అవి కోస్తా ప్రాంతములో సముద్ర తీరానికి 4, 5, మైళ్ళ వరకే ఆగిపోతాయి. అపైన ఉండవు. అందుచేత ఇకముందు రోడ్లు వేసేటప్పుడు కంపల్తరిగా సముద్ర తీరప్రాంతమువరకు రోడ్లు వేసేలా చూడాలి. అది చేసినప్పుడే అక్కడి మత్స్య పరిశ్రమ అభివృద్ధి జరగడానికి వీలు కలుగుతుంది. ఏదయినా దేశ సంపదను పెంచడానికి అనేక మార్గాలను చూడవలసిన అవసరం ఉంది. అది ఫారెస్టు సంపద గాని నీటివనతి గాని అన్నిటినీ కూడా వినియోగించుకొని మన సంపదను పెంచుకొని మన దేశ ప్రజలకు మన సహాయ సహకారములు పూర్తిగా అందించవలసిన అవసరం ఉంది. అందుకే ముఖ్యంగా ఈ జలసంపద గురించి చెపుతూ దానిని అభివృద్ధి చేయడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని, ముఖ్యంగా కోస్తా ప్రాంతములో సముద్ర తీరా ప్రాంతములో 15 కిలోమీటర్ల తూర ప్రాంతమును బేక్ వర్డు పరియాగా చేర్చి అభివృద్ధి చేయాలని కోరుతూ శ్రీలక్ష్మి తీసుకుంటున్నాను.

10-30 a.m.

శ్రీ యస్. సాంబయ్య (చిలకలూరిపేట) :—ఆద్యక్షా, మనకు ఎన్నికలు జరిగి చాలా కొద్దిరోజులే అయింది అన్ని పార్టీలవారూ ప్రజలముందుకు వెళ్ళడం జరిగింది. ప్రజలు తీర్పు కూడా యివ్వడం జరిగింది. తీర్పు యిచ్చిన తరువాత, అన్ని పార్టీలవారూ హుందాగా ఆ తీర్పును యాక్సెప్ట్ చేయడానికి బదులుగా, ప్రతిభవం వారు మీకు 99 పర్సెంట్ వోట్లు వచ్చాయి, అందువల్ల మీది మైవారిటీ ప్రభుత్వం అనడం మాత్రం సబబైన విషయం కాదని మన విశేషమైన ఎందుకంటే—మన ఎన్నికల విధానంలో హోల్ అయిన వోట్లలో నాలుగవ వంతు వచ్చిన అభ్యర్థి కూడా గెలిచిన సందర్భాలు చాలా వున్నాయి. దానికి ప్రతిపక్షం వారు కూడా అతీతులు కాదు. అన్ని పార్టీలలో నాలుగవ వంతు వచ్చి గెలిచిన వారు చాలామంది వున్నారు. అలా అని వారి ఎన్నిక చెల్ల నేరదనిగాని, వారు ప్రజాభిమానాన్ని చూరగొనలేదనిగాని అనడానికి వీలేదు. అందువల్ల, అటువంటి ఆశ్రితపాయాలు మానుకుని, ప్రజలు మనల్ని యిక్కడకు ఎందుకు

పంపించారో ఆ కార్యక్రమాన్ని హాండాతనంతో మనం నెరవేరిస్తే, వారికి పేన చేయడానికి ప్రయత్నిస్తే బాగుంటుంది. అంతేగాని, ఒకరినొకరు ఎల్లప్పుడూ విమర్శ చేసుకోవడం వల్ల ప్రయోజనం లేదు. ముఖ్యంగా, ప్రజలు తీర్పు చెప్పడం అవసరం; వారు తీర్పు ఇవ్వడం జరిగిపోయింది. ఇంక అయిదు సంవత్సరాల వరకు తిరిగి ఎలక్షన్లు జోలికి పోవలసిన అవసరం లేదు కాబట్టి ప్రజా సేవలో నిమగ్నమవడం అవసరమని నా భావన.

పోతే, యిన్ని సంవత్సరాలుగానూ, రైతులకు సంబంధించినంతవరకు వారికి అవసరమైన కార్యక్రమాలు అశించిన మేరకు జరగలేదు. ముఖ్యంగా, గత రెండు మూడు సంవత్సరాలలో రైతు పూర్తిగా చితికిపోవడం జరిగింది, కొన్ని ప్రాంతాలలో కరువులు, కోస్తా జిల్లాలలో తుఫాను వగైరాలు యిటువంటివి రావడం జరిగింది. 75వ సంవత్సరంలో ఎడతెరిపిలేని వర్షాలు రావడం, అనలు గత అయిదు సంవత్సరాలుగా తుఫాను రావడం, 77లో జరిగిందెమిటో యింక చెప్పవలసిన అవసరమేలేదు. పూర్తిగా నాశనమై పోయింది. ఈ విధంగా నాశనమైన రైతుకు ధనసహాయంగాని, అప్పు రూపంలోగాని ఎంత యిచ్చారు అంటే మాత్రం పూర్తిగా విస్మరించదగిన మోతాదులోనే అది వుంది. తప్ప వారికేమీ ముట్టలేదు, ఏ కొద్దో ఐ, యం యస్. లోన్స్ అయిదెకరాల లోపు వారికి రూ. 500, వెయ్యి అట్లా కాస్తో కూస్తో యివ్వడం జరిగింది. తతిమ్మా వారికి ఎలాంటి రూపంలోనూ చేరడం జరగలేదు. తరువాత, కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా దీనిని నేషనల్ కలామిటీ అన్నారు. అసడమైతే అన్నారుగాని, సహాయం విషయం వచ్చేటప్పటికి దీనిని ప్రాంతీయంగానే చూశారు. మన రాష్ట్రానికి రావలసిన వాటాలో - ప్లాన్ ఫండ్సులోనే మీకు యిచ్చే సహాయం యిస్తామన్నారేగాని, జాతీయస్థాయిలో, నేషనల్ కలామిటీ అన్నప్పుడు మనకుచేసే ధన సహాయం జాతీయ ఫండ్సు నుంచి వుండాలి. అట్లాగాక, మన ప్లాన్ ఫండ్సు నుండే యిచ్చినందువలన, మన రాష్ట్రానికి వచ్చే ప్లాన్ ఫండ్సు తగ్గినవి.

తరువాత, యీ ప్రతి, పొగాకు, మిర్చి, చెరుకు యిలాంటి వాటికి అపారమైన నష్టం సంభవించింది. వీటిలో ఒక్క పొగాకును తీసుకుంటే - పొగాకు 4 లక్షల 25 వేల ఎకరాలలో పండించడం జరుగుతున్నది. దీనికి, ఎకరానికి రూ. 1500-2000 వరకు ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతున్నది. ఇంకా, మార్కెట్ చూద్దామంటే - మార్కెట్ ను యిప్పటికీ కేంద్ర ప్రభుత్వం కంట్రోల్ చేయలేక పోయింది. దీని విషయంలో వారు కావాలని జోకర్లం చేసుకోక పోవడం తప్ప మరొకటి కాదు. చేయదలచుకుంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం తప్పక చేయవచ్చు. వ్యాపారస్తుడి స్టోలాల్ కు గ్రేడ్స్ నుబట్టి రూ. 1200 నుంచి 1800 వరకు - విదేశీ వ్యాపారస్తుడు అతనికి పే చేస్తుంటే యిక్కడ రైతుకు మాత్రం వ్యాపారస్తుడు పే చేసే దానిలో ఫలానా గ్రేడ్ కు యింత రేటు అని మాత్రం నిర్ణయించలేదు, అంటే, వ్యాపారస్తులకు రైతులపై బడి దోచుకోమన్నారేతప్ప, రైతు దగ్గరకి వచ్చేటప్పటికి మినిమమ్ రేట్. ఎందుకు ఫిక్స్ చేయడం లేదు? రైతు మేమం కోరే గవర్నమెంటే అయితే మినిమమ్ రేట్స్ ఫిక్స్ చేయాలి. పైగా, అదే పొగాకు భారతదేశం నుంచి ఎక్స్ పోర్టు చేసే పరిస్థితులు వచ్చేటప్పటికి, నూరు కోట్ల రూ.

విదేశీమారకద్రవ్యం దీనివలన సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు వస్తున్నది. 350 కోట్ల రూపాయలు ఎక్సయిజ్ డ్యూటీ సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు వస్తున్నది. ఇంత ధనం ఆర్జించి పెట్టే పొగాకు రైతుకు ఏమి లాభం చేకూరుతున్నది? కనీసం మినిమమ్ రేట్ కూడా నిర్ణయించలేదు, ఫలానా గ్రేడుకు యింత రేటు అని నామమాత్రంగా నయినా తెలిస్తే, తనకు గిట్టుబాటుగా వుంటే నెక్స్ట్ ఇయర్ అది వేసుకుంటే వేసుకుంటాడు, లేకపోతే మానివేస్తాడు. రైతును మీరు ఆయోమయ పరిస్థితిలో పెట్టి, యిప్పటికీ కూడా మినిమమ్ రేట్ ఫిక్సు చేయకపోవడం ద్వారా సెంట్రల్ గవర్నమెంటు చాలా తప్పు చేస్తున్నదని నేను భావిస్తున్నాను.

రెండవది-ప్రత్తి, రు. 2500 నుంచి 3500 వరకు ఎకరానికి ఖర్చు అవుతుంది. బాగా పండే సంవత్సరాలలో పది నుండి పదిహేను క్వింటాల్స్ వరకు పండుతుంది. అటువంటిది గత సంవత్సరం 50 కోట్ల గ్రామ్స్ మాత్రమే ఎకరానికి అయింది. ఇందులో పది ఎకరాలున్న రైతు పెద్ద రైతుగా భావించడానికి వీలేదు. పడక రాలుంటే 35 వేలు ఖర్చు పెట్టాలి. అప్పులు తెచ్చి, బంగారం తాకట్టుపెట్టి, అంతా పూర్తి పెట్టిన రైతుకు ఎకరానికి 50 కోట్ల గ్రామ్స్ పండినప్పుడు వారి గూర్చి ఏమిచేయాలనే ఆలోచన కూడ సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి రాలేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరితే, ప్రత్తి, పొగాకు వీటిపై మాకు ఎలాంటి కంట్రోల్ లేదు కేంద్రమే చేయవలసివుంటుంది అన్నారు. అది వాస్తవమే. అటువంటి రైతు యీనాడు అప్పులపాలై గందరగోళపరిస్థితిలో వున్నాడు. రైతుకు మాత్రం ఏమీ చేయలేదు. పోతే, టి.ఆర్. గణపతి, అసిస్టెంట్ చీఫ్ ఆఫీసర్, అగ్రికల్చర్ డివిజన్, రిజర్వ్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, ఆయనను ఎస్ఎస్ మెంటు టీమ్ హెడ్ గా కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు పంపించడం జరిగింది, సైక్లోన్ తరువాత, ఆయన యిచ్చిన రిపోర్టులో-కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలలో ఘోర విపత్తు జరిగింది కాబట్టి, అనేక కోట్లు విలువైన పంటలు నష్టం జరిగింది కాబట్టి, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలలో బాంకు యిచ్చిన రుణాలు రైటాఫ్ చేయమని నేను ఓకమెండ్ చేస్తున్నాను అని ఆయన పత్రికా ప్రకటన కూడా చేయడం జరిగింది. అది ఆయన రిజిస్టర్డ్ కాన్ఫరెన్స్ ఆఫ్ అగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంక్స్ ను ఎడ్రెస్ చేస్తూ చెప్పారు. దానిపై మేము ఆశించింది కనీసం, యీ సైక్లోన్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాస్ లో-20 కోట్లు వుంటుందన్నారు-ఆ 20 కోట్లవరకయినా రైటాఫ్ చేస్తారని ఆశించాము. దానిపై డెలిగేషన్స్ పంపించినా, అప్లికేషన్లు యిచ్చినా దానిపై ఏమీ చెయ్యలేదు. అదే, వ్యాపారస్థుడు దివాళా తీస్తే రిజర్వు ఫండ్ నుంచి మీట్ కావడం జరుగుతుంది. అదే పరిస్థితిలో రైతును ఆదుకోవడానికి 20 కోట్లు రైటాఫ్ చేస్తే ఏమీ పోతుంది సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు? అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఇదివరకు సూడాన్ నుంచి, ఈజిప్టు నుంచి వృత్తిని దిగుమతి చేసుకోవడం జరిగేది-మన అవసరాల నిమిత్తం. అటువంటి పరిస్థితి లేకుండా, భారతదేశంలోనే పండించే ప్రతిరైతు యీ ఫారిన్ ఎక్స్ ఛేంజును సేవ్ చేశాడు. ఫారిన్ ఎక్స్ ఛేంజు సేవ్ చేసిన రైతుకు చేసిన మేలు మాత్రం పూర్తిగా నిల్.

శ్యాంకులలో ఫార్వటర్మ్ లోన్స్ను, మీడియమ్ టరమ్ లోన్స్గా మార్చడం జరిగింది. 14 వర్సంట్ వడ్డీ రేటు వసూలు చేయడం జరుగుతోంది. ఇంత వడ్డీ రేటును రైతులు భరించడం చాల భారమైన విషయం. దీనిని గురించి ప్రభుత్వం 10.40 a. m. వారు గట్టిగా ఆలోచించవలెనని కోరుతున్నాను. బ్యాంక్స్లో యింతకు ముందు 10 వేలు అప్పు తీసుకుంటే సింపుల్ మార్ట్ గేజ్ చేయడం జరిగేది రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో కొంత ఖర్చు పెట్టుకొన్న తరువాత సింపుల్ మార్ట్ గేజ్ చేసుకుంటారు. మీడియమ్ టరమ్ లోన్స్గా మార్చిన తరువాత మళ్ళీ 10 వేలకు సింపుల్ మార్ట్ గేజ్ చేస్తేనే మేము యివ్వడానికి వీలు ఉంటుంది అంటున్నారు. అదే మార్ట్ గేజ్ ప్రావర్తి, సింపుల్ మార్ట్ గేజ్ చేయాలంటే చాల డబ్బుతో కూడిన విషయం. మార్ట్ గేజ్ చేయడానికి ఇ. సి. లు పెట్టుకోడానికి డబ్బు అవసరం. డబ్బు అవసరం లేకుండా అదే ఆస్తి పెట్టి తీసుకుంటున్నారు గనుక దానిని వేప్ చేయవలసిందిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరుగుతున్నది. పొగాకు వ్యాపారస్థులకు పొగాకు యిచ్చిన తరువాత పొగాకు బేళ్ళు కట్టి షిప్ మెంట్ అయిన తరువాత విదేశస్థులు 90 వర్సంట్ వరకు వారికి యివ్వడం జరుగుతుంది. అదే డబ్బు 80 వర్సంట్ యిస్తూ 20 వర్సంట్ విదేశస్థులు యిచ్చిన తరువాత యిస్తే బాగా ఉండేది. 50 వర్సంట్ కొన్న తరువాత యిస్తారట, మిగతా 50 వర్సంట్ 5 నూసాల తరువాత యిస్తారట. ఇది చాల హాస్యాస్పదమైన విషయం. రైతులు అప్పులు తీసుకువచ్చి పెట్టి పండిస్తే ఆ అప్పు యిచ్చిన వారు ఎవరు ఊరుకుంటారు. తన దగ్గర నుంచి విదేశస్థుడు నరుకు తీసుకువెడతాడు. 5 నూసాల తరువాత యిస్తారట ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు టోబాకో బోర్డు వారు చేసిన రూలు. ఇది చాల అన్యాయంగా వున్నది. దీనిని నూటికి మారు పాళ్ళు టోబాకో రైతులకు యిచ్చే విధంగా మార్చడం అవసరం. కాటన్ కార్పొరేషన్ అని వున్నది. కాటన్ కార్పొరేషన్ సపోర్టింగ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ గాని అది లేకుండా మార్కెట్లో ప్రవేశిస్తున్నట్లాల్కు 800 రూపాయలు ఉంటే వారు 800 రూపాయలకు కొంటారు. 250 రూపాయలు ఉంటే 250 రూపాయలకు కొంటారు. సపోర్టింగ్ ప్రైవేట్ లేకపోతే దానివల్ల రైతులకు ప్రయోజనం లేదు. రైతులకు ప్రయోజనం లేని సంస్థలు కాటన్ కార్పొరేషన్ గాని, ఎన్. టి. సి. గాని, టోబాకో బోర్డు పెట్టారు వాటివల్ల ఏమి లాభం కనబడడం లేదు. టోబాకో బోర్డు తను పాక్టీ వారిని రిహబిలిటేట్ చేసుకోవడం కోసం పెట్టినవి తప్ప రైతులకు ఏ నూత్రం ప్రయోజనం కలగడం లేదు. దానిని వైండప్ చేస్తే బాగా ఉంటుందని కోరుతూ నేను చెప్పిన పాయింట్స్ వీలు ఉన్నంతవరకు గవర్నమెంట్ శ్రద్ధతో పరిశీలించి న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రి రాజారామ్ గారు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెట్ స్పీచ్లో వారు వివరించిన వివరాలు చూసిన తరువాత వారిని అభినందిస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. అభినందన ఎందుకు అంటే—పాత ప్రభుత్వం పద్ధతులను వీరు రియిస్ట్రేట్ చేస్తూ ప్రాజెక్టులపై ప్రజల యొక్క అవసరాలు, వారికి పెట్టినటువంటి ఆశలు, కోరికలు వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎప్రాప్రియేట్ టైమ్లో ఈ పద్ధతులను మార్చి ప్రయారిటీస్ మళ్ళీ ఫిక్స్ చేస్తామని

అన్నారు. అందుకు అభినందిస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం మీద పేద వర్గాలు ఆశలు పెట్టుకొన్నాయి. ప్రపంచం అంతా చూస్తున్నది భారతదేశం వైపు ప్రత్యేకంగా ఆంధ్రరాష్ట్రం వైపు. చెన్నారెడ్డిగారు గొప్ప మేధావి రాజకీయ చతురుడు. పరిపాలన యంత్రంలో దిట్టరి. అటువంటి వారు ముఖ్యమంత్రి కావడం. పేద వర్గాల ప్రతినిధి రాజారామ్ గారు ఆర్థిక మంత్రి కావడం. పేద వర్గాల వారు, భారత దేశంలో యితరులు ఆంధ్రరాష్ట్రం ఎట్లా నడుస్తుందని చూస్తున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. రాజారామ్ గారు ధంలు పెరుగుతున్నవని సూత్రప్రాయంగా అన్నారు గాని వాటిని ఏ విధంగా అరికట్టవలసో సూచన చేయలేదు. పేద వర్గాల వారికి పెద్ద వర్గాల వారికి అందరి సమానమైన విషయమే. ధరలు. ధరలను అదుపులో పెట్టే విషయం చెప్పలేదు. పరభరా కావలసిన విధానం చూస్తూ అని చెప్పారు. కోఆపరేటివ్ విధానం గాని, సూపర్ మార్కెట్స్ గాని, సూపర్ బజార్స్ ద్వారా గాని చేస్తాము అన్నారు. సూపర్ బజార్స్ గాని ప్రభుత్వ డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టమ్ ద్వారా గాని ధర వారికి అందుబాటులో ఉండే నెట్ వర్క్ కు సంవత్సరాలలో కంప్లీట్ చేయవలె. వారికి ఈ నెట్ వర్క్ ద్వారా అందుబాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. అయితే ఈ నెట్ వర్క్ లో మాల్ ప్రాక్టీసెస్, బియ్యంలో రాష్ట్ర ఉండకని, చక్కెరలో పిండి ఉండకని చెప్పడం లేదు. ఈ మాల్ ప్రాక్టీసెస్ అరికట్టడానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటారో చెప్పలేదు విదేశాలలో అంబుడ్స్ మన్ అని చెప్పతారు ఫిలిక్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టమ్ గాని, ప్రైవేటు డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టమ్ గాని ఆ మంత్రికి ప్రజల నుంచి కంప్లయింట్ వచ్చినట్లయితే వెంటనే దాని మీద చర్య తీసుకొనే అధికారం లేదు. అటువంటి సిస్టమ్ స్వీడన్ లో, జర్మనీలో యింకా యితర దేశాలలో వున్నది. అది ఈ రాష్ట్రంలో ఎందుకు ప్రవేశపెట్టకూడదు? అది పెట్టవలసినది చెబుతున్నాను. ప్రైవేట్ ను అదుపులో పెట్టడానికి ఒక కోర్టును పెట్టుకోవచ్చు. సుప్రీం కోర్టు ఒడ్డి హోదా కలిగిన వ్యక్తి దానికి చైర్మన్ గా ఉంటారు. ప్రెస్ నుంచి వచ్చిన వాడు, ట్రేడ్ యూనియన్ నుంచి వచ్చిన వాడు, మరెంట్స్ నుంచి వచ్చిన వారు, పీకర్ సెన్స్ మొదలైన వారు ఒక యూనియన్ పెట్టుకొని ఈ ధరలను అదుపులో పెట్టే కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం చేపట్టాలి. అది చేపట్టినప్పుడే మనం కంట్రోల్ చేయగలము. ఈ వాడు ఈ ధరల యొక్క విషయం ప్రభుత్వం, మరెంట్స్ వర్గం చేతిలో ఆడుతూ వున్నది. ప్రజలకు ఏ విధమైన సంబంధం లేదు. కొనుగోలుదారు పేదవాడైనా వారు అడిగిన ఆ ధర యిచ్చి కొనుక్కోవలసిందే. అందుచేత కన్ స్యూమర్స్ అందరికీ ఈ ధరలను అదుపులో పెట్టే బాధ్యత యిచ్చి దానికో వారిని భాగస్వామిగా చేయాలి. అది ఏ విధంగా చేయాలో అందుకు చర్యలు తీసుకోవాలి. కన్ స్యూమర్స్ కాన్సిల్ రావాలి. కన్ స్యూమర్స్ ఎవేరే నెట్ రావాలి. ఒక వైపున ప్రజలు, ఒక వైపున ప్రభుత్వం, ఒక వైపున మరెంట్స్ ఈ మూడు వర్గాలు కలిసి అదుపులో పెట్టాలి. ఇదేదో కేంద్ర ప్రభుత్వం చేయాలని తర్జనభర్జన చేయడం, పోలీసు వారిని పంపి ఎస్సెయిల్ కమోడిటీస్ యాక్ట్ క్రింద ప్రాసిక్యూట్ చేస్తామని కాదు. అది సమర్థనీయం కాదు. ఈ మూడు వర్గాలు కలిసి చేయవలసిన సూచన చేస్తున్నాను.

ఆన్ పంప్లాయిమెంట్ కు సంబంధించిన విషయం. భారత ప్రభుత్వ నాయకులు 10 సంవత్సరాలలో తీసుస్తాము అన్నారు. మన ప్రభుత్వము చేద వర్గాలకు సంబంధించినది, 5 సంవత్సరాలలో తీసుస్తామని కమిటీమెంట్ చేయాలి, అలా చేసినప్పుడే మర్యాదగా ఉంటుంది. నూటికి నూరు పాళ్లు కాకపోయినా 75 పాళ్లు అయినా చేస్తే బాగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. అనెంప్లాయిమెంట్ లో రెండు వర్గాల వారు ఉన్నారు. చదువుకొన్న వారు, చదువు రాని వారు. పట్టణంలో ఉండే వారు. పల్లెలలో ఉండే వారు. చదువుకొన్న వారి మీద, రు. 170 కోట్లు విద్యమీద ఖర్చు పెట్టిన తరువాత పాఠశాలల నుంచి ఎటువంటి సరుకు వస్తున్నది అంటే ఏ మార్కెట్ లో అమ్ముడు పోనీ సరుకు వస్తున్నది. అందువల్ల దీనికి 5 కోట్ల రూపాయలు పెట్టి భృతి యివ్వవలసిన ఖర్చు వదులుతున్నది. విద్యకు కంకరెంట్ పెట్టు అంటే సరిపోదు కంకరెంట్ ఇవా ముందైనా. ఢిల్లీ నుంచి రావాలని మనం ఘోషించడంలేదు. ఢిల్లీకి సత్కెస్టు చేసి వత్తిడి తెచ్చి ఈ విధానంలో మార్పు తీసుకురావాలని మనవిచేస్తున్నాను. చదువుకున్న వారికి ఉద్యోగ భృతి కష్టానికి పట్టణాలకు మూడు నాలుగు మార్గాలున్నాయి. నేను రెండు మూడు సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. సిల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంటు స్కీములని పెట్టారు. వారికి రా మెటీరియల్ దొరకదు. డబ్బు దొరకదు. అంతా చివరకు చేసిన తరువాత మార్కెటింగ్ సొసైటీలుండవు బాలానగర్ లెక్కొక్రాట్ ఎస్టేటులో అన్నీ భాళీగా ఉన్నాయి. వాటిని కర్మకలు ప్రాసీ క్యూర్ చేసి కోర్టులకు తీసుకుపోతున్నారు. మార్కెటింగ్ సొసైటీలు లేకుండా ఇటువంటివి జరుగవు. యాన్సిలరీ పరిశ్రమలు విషయమై ఒకటి స్వేచ్ఛవలసిఉంది. ఎవరికైతే భారీ పరిశ్రమలై సెన్సు యారుకుతుందో, అతడు యాన్సిలరీ పరిశ్రమలు ఎన్ని ఉంటాయో అన్నీ సోటిఫై చేసి డెఫినిట్ గా లోకల్ పరిశ్రమల ద్వారా చేయించి వాటిని మదర్ ఇండస్ట్రీ కొనేట్లు ఏర్పాటు చేయవలసిన యాన్సిలరీ పరిశ్రమలు బ్రతకడానికి అవకాశం లేదు. ఈ విషయమై కేంద్ర ప్రభుత్వంపై వత్తిడి తేవలసి ఉంది. నాకు తెలిసిన విషయం ఒకటి మనవిచేస్తాను. ఆర్టిస్ట్ స్వయంగా యాన్సిలరీ ఇండస్ట్రీ పెట్టాలని సత్కెస్టు చేసిన తరువాత ఆరు సంవత్సరాల వరకు వారినుంచి ఒక ముక్క కూడా కొనని సందర్భాలున్నాయి ఫేరెంట్ ఇండస్ట్రీ యాన్సిలరీ ఇండస్ట్రీల మధ్య సంబంధ బాంధవ్యాలు లీగల్ గా పెట్టకపోతే అవి ముందుకు రావని మనవిచేస్తున్నాను. అప్లయంట్ మెంట్స్ చేసేటప్పుడు పర్సనల్ ఆఫీసర్లుగా ప్లేటు ఆఫీసర్లను పెట్టకపోతే లాభం లేదు. మన రాష్ట్రం ఇండస్ట్రీయల్ కాలనీలైతే కావాలంటే తెలుగువాడే పరిశ్రమలు పెట్టాలంటే లాభం జరుగలేదు. ఎవరువచ్చినా అవకాశం ఉండాలి. కానీ ఎంప్లాయిమెంట్ ఇచ్చేటప్పుడు ప్రభుత్వ అజమాయిషీ ఉండాలి. లోకల్ మనుష్యులనే ఉద్యోగంలోనికి తీసుకోవాలి. రు. 500 ల క్రిందవే కావచ్చును. పైవి కావచ్చును. మేనేజి మెంటు లెవెలులో నాలుగైదు వారు పెట్టుకోవచ్చును వారు కొన్ని పెట్టుకున్నప్పటికీ మిగతావి లోకల్ పీపుల్ కు ఇవ్వాలి. అందుకు తగిన మెషినరీ ఉండాలంటే పర్సనల్ ఆఫీసరు ద్వారానే పాధ్యమవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. రూరల్

10-50 a. m.

ఇంజనీర్స్ విషయం చెప్పాలంటే అన్నింటికంటే పెద్ద పరిశ్రమ వ్యవసాయం, ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రానికి భూస్కం గురణల వల్ల నై తేనేమి, లాండ్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టం వల్ల నై తేనేమి, చిన్న కమిటీలు ఏర్పడ్డాయి. బడెకరాలలోపల కమిటీలు ఏర్పడ్డాయి. ఒక ఎకరంలో ఏ విధంగా పండిస్తే 10 వేల రూపాయిల ఆదాయం వస్తుందనే ఆలోచన చేసారా అని అడుగుతున్నాను. జపాన్ లో ఒక్క హెక్టారు నేలలో 10-15 వేల రూపాయిలు సంపాదించుకుంటున్నారు. అటువంటి చర్యలు మనం ఎందుకు తీసుకోకూడదు? నేరీకల్చర్ వల్ల 6 వేల నుంచి 10 వేల వరకు వస్తాయి అనుకుంటే అటువంటి క్రాపింగ్ పాటరన్ ఎందుకు ఎంకరేజీ చేయకూడదు? తక్కువ హెక్టార్ లో ఏ సంవత్సరం పండిస్తే ఎక్కువ డబ్బు వస్తుందో ఆలోచించాలి, టెక్నిషియన్ ఇంజనీర్స్ బాగానే కెమన్నారు. కోల్ల పెంచకం, పందుల పెంచకం, గొర్రెల పెంచకం వంటివి చేస్తున్నారు మనం ఒక పెద్ద సన్మాన ఫేస్ కాలో ఉన్నాము. భూసంస్కరణల ఫలితంగా రెండు సంవత్సరాలలో భూమిని డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తాం అంటున్నారు. అది ఐపోయిన తరువాత ఎం మందికి ఇవ్వాలి? తామనే మాట చెబుతున్నాను. చాలా మంది ఉత్సాహం ఉడుతున్నారు. చాలా మందికి నసుంగుని ఆక వడుతున్నారు లాండ్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ పూర్తి ఐతరువాత మిగిలిన వారికి ఫర్టిలైజర్స్ వస్తుంది అటువంటి వారందరికీ ముఖ్యంగా ఇర్రిజాన్స్ కు ఉపాధి కల్పన చేయవలసి ఉంటుంది. చిన్న కంహా పరిశ్రమలంటే సరిపోదు. బాక్ వద్ద అనం, వరొ టి అవండి, నేను కులం బేస్ లోని పొదలను కోలేదు. కాని ప్రతి బాక్ వద్ద క్లాస్ కు ఎదో ఒక చేతి వత్తి వరంగా వస్తూ జీవనాధారంగా ఉంటున్నది. దానికి మనం ఏమీ చేయడం లేదు పెద్ద పరిశ్రమ అంటే 50 వేల పెట్టుబడి కావాలి. స్మోల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీకి 10 వేలు కావాలి. కాటేజీ ఇండస్ట్రీకి రూ. 1000-1500 లు చాలును. ఉపాహరణకు చేనేత పారిశ్రామికం రూ. 1500 ల పెట్టుబడితో రూ. 800 లు సంపాదించుకుంటాడు. అటువంటి 40 లక్షల చేనేత పారిశ్రామిక ఒక బడ్జెటులో ఏమి యిచ్చారు? 40 లక్షలుండే ఉన్న పరిశ్రమకు ఐదారు లక్షలు ఇచ్చావేమో. వారికి ఏమి సాంఘిక న్యాయం కలుగచేసినట్లు అని అడుగుతున్నాను. 80 లక్షల కేజీల ఉన్న వారు ఉత్పత్తి చేస్తుంటే రెండు మూడు లక్షలు ఇక్కడ వాడితే, మిగతాది పానివట్ పోతున్నది. అక్కడ రూ. 11 లు గిట్టుబాటు అవుతుంటే ఇక్కడ 2 కోట్లు రూ. 4-5 లకు కొంటున్నారు. తోళ్ళ పరిశ్రమ తీసుకోండి. 15 కోట్ల తోళ్ళు ఇక్కడ ఉత్పత్తి అవుతుంటే రెండు మూడు కోట్లకు మాత్రమే ఇక్కడ టానింగ్ చేస్తున్నాము కాని మిగతాది మద్రాసు పోతున్నది. అక్కడనుంచి ఎక్స్ పోర్టు అవుతున్నది. ఇటువంటి వాటిని గ్రేట్ లో పెట్టుకుని మనం ప్రయోగటిలు ఫిక్స్ చేయవలసి ఉంది. ఇందుకు తగిన నిధులు కేటాయించాలి. అధ్యక్షుల వారు కన్నెర్ర చేస్తున్నారు కనుక మరొక మాట. ఎసెంషియల్స్ వ్యవసాయ కమ్యూనిటీ మనది. పరిశ్రమలు కొంత పిక్ అప్ చేసుకన్న మాట నిజమే. అందుకు పంతోపించాలి. ఐతే కామర్స్ విషయం మనం సరిగా చూడడం లేదు. మనవి 200 కోట్లు ఎక్స్ పోర్ట్స్ అని కూడ చెప్పకూడ చేయడం లేదు. మనం ఎసేటిస్.

18 లక్షలతో పెట్టుకుంటే రెండు మూడు లక్షల కంటే కనబడడం లేదు. టెక్స్ టైల్ డెవలప్ మెంట్ కాన్వర్షను ద్వారా 'న్ని లక్షలు చేసాం కాని అంశకంటే జరగడం లేదు. సెంట్రల్ ఎస్టిసి వారు మనకు డిటెయిల్ చేస్తున్నారు. వారి ఇష్టం చివరకు మనమంచి కొట్టేస్తున్నారు. లో-లోగా ఇక్కడ ఉండే కార్మికులకి లాభముతో వారికి బంతులు లేదు. మన రాష్ట్రానికి కూడా లాభం లేకుండా ఉంది కేంద్ర ప్రభుత్వంతో డెబ్బలాది బనా సెంట్రల్ ఎస్టిసిలో మన భాగం ఏమిటో తెలుకోవాలి. కావాలంటే అక్కడ పెట్టుబడి పెట్టండి. అక్కడ నుంచి చేస్తే లాభం అవుతుంది కాని లేక పోతే కామర్స్ ఫీల్డ్ లో లాభం లేదు మనకు ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కావలసింది లేదు. సముద్రంలో నుంచి డీప్ సీ ఫిషింగ్ నుంచి ఎక్స్ పోర్టు చేసుకున్నది లేదు. ఎయిర్ కాన్గ్లెక్సు లేదు ఇదంతా తెలుగు దేశానికి లాభం లేదు ఈ రకాస్ ను కొంచెం ఈ రెవెన్యూను దాటి ముందుకు పోగలిగిన ఆలోచన చేయాలి. నాన్-రెసిడెన్షియల్ గండియన్లు—అంటే విదేశాలలో ఉండే తెలుగు వారు ఇతర భారతీయులు 400 కోట్ల రూపాయలు డిపాజిట్ చేసారు దీనిని ఎట్లా వాడకోవాలో భారత ప్రభుత్వానికి అర్థం కావడం లేదు ఆ ఫారిన్ ఎక్స్ ఛేంజీ నుంచి 500 కోట్లు తెలుగు దేశానికి తెచ్చుకుని ఇండస్ట్రియల్ ట్రైజ్ చేయగలమా అనేది ఆలోచించాలి. ఆ విధంగా కాపిటల్ డెవ్లప్ మెంట్ ఇండస్ట్రిస్ చేయడానికి విలువని మనం చేస్తున్నాను. బొంబాయి నుంచి రు. 1800.1500 కోట్లు ఎగుమతి జరుగుతోందంటే అదంతా మహారాష్ట్ర నుంచి ఉత్పత్తి అనేది కాదు. దేశంలో నలు మూలల నుంచి వచ్చి నది బొంబాయి నుంచి వెళుతున్నారు. పర్ బస్ వస్తున్నది అంటున్నారు. మనకు ఇంటర్నేషనల్ పర్ పోర్టు కావాలి. డ్రై షాక్ కావాలి. బోర్లో సమన్వయ వ్యవస్థాయం. వంచాయతిరాజ్ ఉండనే ఉన్నాయి. ఇంటర్నేషనల్ ఫీల్డ్ లో మనం ముందుకు పోవాలని ప్రభుత్వాన్ని అర్థిస్తున్నాను అఖరు విషయం. ఈ నాడు పెద్ద తర్జన భర్జన జరుగుతున్నది. ఆంధ్ర తెలంగాణా వారు తమ్ము కంటారేనా. వీడిపోతారేమో అనే అపోహ భారత దేశంలో పెద్ద రాష్ట్రాలు అన్ ఫీల్డ్ గా ఉన్నవి రెండున్నాయి. అవి యు.పి. బీహారు వాటిని మనం కాని నాలుగు కాని చేస్తే బాగుంటుందేమో అనే ఆలోచన బైటికి చెప్పివా చెప్ప కున్నా. రహస్యంగా ఉంచినా, చెప్పిన గ విషయం. కుండ బ్రద్దలు కొట్టి ఒక విషయం చెబుతున్నాను. జయప్రకాశ్ నారాయణ్ వంటి వారు చిన్న రాష్ట్రాలైతేనే పరిపాలన ఎఫెక్టివ్ గా ఉంటుంది అంటున్నారు. కేరళ. హర్యానా వంటి రాష్ట్రాలలో బాగానే జరుగుతున్నది. పేద వారి గుడిసెల వద్దకు పరిపాలన పోవాలని అంటున్నప్పుడు చిన్న రాష్ట్రాలెందుకు చేయకూడదు? పెద్ద రాష్ట్రాలైతేనే పెద్ద నాయకులను రాజకీయ వేత్తలను సృష్టించగలుగుతాయి అని ప్రధాన మంత్రి మొరార్జీ దేశాయి వంటి వారు చెబుతున్నారు ఇందులో మనం ఏ పంథా అనుసరించాలనే దానిపై మనకు క్లారిటీ ఉండాలి. నాకు ఒక ఆలోచన ఉంది. ఇప్పుడున్న రాష్ట్రాలు భాష ఆధారంగా ఏర్పడిన రాష్ట్రాలు. దీనిని కదలించే ప్రయత్నం చేసామంటే పరలా పది పంపక్షాలు వెనుకకు పోయినట్లు అవుతుంది. ఇది న్యాయం కాదేమో, ఇప్పుడు అవసరం లేదేమో అనిపిస్తుంది. ఐ.జి. రిజిస్టర్ ఇంకా లేవు, ఫలానా జిల్లా పెరిగింది ఫలానా జిల్లా పెరిగలేదేమో అనిపిస్తుంది. వింటూనేవుంటాము. విజాపూర్ లాంటి దేశం మీద ఉన్న రాష్ట్రాల పేర్లు వేరే.

సాంఘిక న్యాయం గిజినల్ ఇంబాలెన్స్ తొలగించాలనూ అనేది మనం ఆలోచించ వలసి. తరుం అన్నమైనదని చెబుతున్నాను. సంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థతో దీనిని లింక్ అప్ చేయవచ్చును. దీనిని ఇంకా పటిష్ఠం చేయాలని చెన్నారెడ్డిగారు అంటున్నారు. ఎస్—తప్పకండా చేయాలి ఇతే ఎంత దూరం పోవాలి? ఇప్పటి జిల్లా పరిషత్తుకు మునిసిపాలిటీకి ఉన్న హోదా కూడా లేదని మనవిచేస్తున్నాను. మునిసిపాలిటీకు కావలసిన రిసోర్సెస్ కోసం టాక్సులు కలెక్టు చేసుకునే అధికారమైనా ఉంది. సంచాయితీ రాజ్ వ్యవస్థను ఇంత పరిపూర్ణంగా చేసుకున్న పట్టి వారు మంత్రుల గారి కనుసన్నలలో మెలగవలసిన భర్తా పంచాయితీ రాజ్ సంస్థలకు ఉండకూడదు. వారికే బాధ్యతలు, కర్తవ్యం ఇవ్వాలి ఆలోచన చేయండి. ఎంత దూరం చేయాలి చేసుకోవచ్చును. ఈ విషయం ఆలోచనలో ఉండాలని చెబుతున్నాను. భారతదేశం వంటి వికాసమైన దేశానికి టూ-టయర్ సిస్టం కాదు, ట్రీ-టయర్ సిస్టం ఉండాలి.

భారతదేశము ఒక్కటే: దేశమునకు పార్లమెంట్, రాష్ట్రములో రాష్ట్ర ప్రభుత్వము, అట్లాగే జిల్లాలో జిల్లా పరిషత్తు లేకపోతే జిల్లా ప్రభుత్వము అనండి ఏర్పాటు చేస్తూ మైనర్ ఇర్రిగేషన్, ఎడ్యుకేషన్, సోషల్ వెల్ ఫేర్ లోకల్ రోడ్స్ ఇటువంటివన్నీ జిల్లా పరిపాలనకు యిస్తే అన్ని పార్టీల వారికి సంతోషంగా వుంటుంది. పాలిటికల్ రిపబలికేషన్ అవుతుంది. టి టయర్ సిస్టమ్ జిల్లా పరిపాలన, రాష్ట్ర పరిపాలన, కేంద్ర పరిపాలన వుండడానికి అవకాశము వుంటుంది. దీనిని కొంచెం తీవ్రంగా ఆలోచించండి. అశోక మెహతా కమిటీ క్వశ్వసీర్ లో వుంది. టి మాసాల క్రితము నేను చెప్పినది పత్రికలలో కూడ వచ్చింది. తగిన సలహాలు యిచ్చి తెలుగు దేశము, భారత దేశము యొక్క బాన్నిత్యాన్ని, గౌరవాన్ని పెంచడానికి ప్రయత్నము చేద్దాము. ఈ గెలిచిన పార్టీ ప్రభుత్వము ఎట్లా నడుస్తుంది అని అందరి దృష్టి దీనిమీద వుంది. ఆ హోదాను, హుందాతనాన్ని పెంచాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

PRESENTATION OF FINAL BATCH OF SUPPLEMENTARY ESTIMATES FOR 1977-78

Sri G. Rajaram:— Sir. I beg to

“Present the statement of the final batch of supplementary estimates for 1977-78.”

Mr. Speaker:— Presented.

BUDGET FOR 1978-79 (VOTE ON ACCOUNT)

(Discussion Continued)

*శ్రీ పి. శోభనాద్రిశర్మరావు (ఉయ్యూరు) : — అధ్యక్షా. ఈ బడ్జెట్ పూర్తి దివాలాకోరు బడ్జెట్ అని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. పేద ప్రజా నీకముయొక్క అశలన్నీ ఈ బడ్జెట్ వమ్ముచేసినది, తుఫాను వల్ల నష్టపోయినవారికి సహాయంచేయడానికి భారీ మొత్తములో కేంద్ర ప్రభుత్వం సహాయంపంపినా ఇప్పటి వరకు తుఫాను దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలలో ఎడ్లు, కాని గేదెలకాని, మేకలు కాని,

పండులు కాని కోల్పోయిన వానికి మీ మెత్తు అయినా సహాయము ఇరగలేదు. నష్టపరిహారం క్రింద యివ్వలేదు. మన ప్రభుత్వము వీరికి సహాయము చేయడానికి తగిన మొత్తాన్ని గీనితో కేటాయించాలి. తుఫానువల్ల తల్లిదండ్రులను పోగొట్టుకున్న విద్యార్థులకు కాలేజీ ఫీజు రద్దు చేయాలని కొంత ఆందోళన చేయవలసి వచ్చింది. సమ్మెలు చేశారు. చివరకు ఫీజు రద్దు చేశారు. కాని ఉయ్యూరులో శాంతియుతముగా ఆందోళన చేస్తున్న విద్యార్థి పీద బన యింకా కేసును రద్దు చేస్తామని మాజీ ముఖ్యమంత్రి మోశరావుగారు చెప్పారు కాని ఇప్పటివరకు ఆ కేసును ఉపసంహరించుకొనలేదు. వెంటనే ఆ కేసును ఉపసంహరించుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. తుఫానువల్ల నష్టపోయిన కమ్మరి, కమ్మరి, వడ్రంగి, చర్మకారు కు సహాయము చేయడానికి కేంద్రం కొన్ని కోట్లు పంపినప్పటికీ ఇక్కడ మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము బాదీ బోర్డు ఉద్యోగుల సంఖ్యను పెంచి ఈ కార్యక్రమాలలో విలయోగించి ఎన్యూయరేషన్ పూర్తి చేసి స్పెషలిస్టులకు సహాయము చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తే కొన్ని లక్షల రూపాయలే ఖర్చు అయినది, ఇంకా కోట్ల రూపాయలు మిగిలి వున్నాయి మానియోక వర్తమును వున్న 57 గ్రామాలలోను 8 గ్రామాలలోనూ వృత్తి దారులకు బాదీ బోర్డు ఉద్యోగులు సహాయము చేశారు. తాత్కాలిక ప్రాజెక్టులకు మీద మరొక 200 మంది ఉద్యోగులను బాదీ బోర్డు అదనంగా పేసుకుని అనునా వెంటనే వారికి కొంత సహాయం ఉచితముగాను, కొంత అప్పు రూపాయిలోను అదే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. బలహీన వర్గాల సంక్షేమం కోసము, పేద వర్గాల సంక్షేమం కోసము కట్టుకున్నామని చెబుతున్నారు. కాని వారికి సహాయము విషయములో మొండి చేయి చూపించడం జరిగింది. 80 సం.ల కాంగ్రెసు పాలనలో 16 వేల ఎకరాలు ఎక్స్ ప్రెస్ చేసి 8 లక్షల మందికి ఇళ్ళ స్థలాలు యిచ్చామన్నారు. ఇళ్ళ స్థలాలు దొరకక అస్థు పడుతున్న హరిజనులు, గిరిజనులు నూటికి 60 మంది ఇంకా ఉన్నారు వెనుకబడిన కులాలలో నూటి ముగ్గురికి కూడ ఈ సహాయం అందలేదు ఈ పరిస్థితులలో కేవలం ఇళ్ళ స్థలాల సేకరణకు 5 కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తే ఎన్ని సంవత్సరాలలో పేదవారికి ఇళ్ళ స్థలాలు యివ్వగలుగుతారు? కల్లు, నారా పాటల నుంచి సభుత్వానికి రిస్ కోట్ల రూపాయలు వస్తున్నది వారికి కూడ సహాయము చేయవలసివున్న పరిస్థితులలో ప్రభుత్వము కేటాయించిన 5 కోట్ల ఇళ్ళ స్థలాల సేకరణకు ఏమి సరిపోతుంది? ఇళ్ళ స్థలాలు యిచ్చిన వారిలో నూటికి 20 మంది కూడ ఇట్లు వేసుకొనలేదు. అప్పుల నుంచి వేసుకోలేక ఇళ్ళు వేసుకోలేకపోతున్నారు? ఇళ్ళు వేసుకోడానికి సహాయము చేయడానికి గాను 80 కోట్లు కేటాయించాలని మనవి చేస్తున్నాను. హరిజన సంక్షేమం కోసము, వెనుకబడిన వర్గాల వారి సంక్షేమం కోసము పెడ్యూల్ కులాల కార్పొరేషను ద్వారా 5 కోట్లు, వెనుకబడిన కులాల కార్పొరేషన్ ద్వారా 3 కోట్లు కేటాయించారు అంటే ఇంతకన్న దారుణము మరొకటి వుండదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అమ్మకపు వన్న ద్వారా 170 కోట్ల రూపాయల ఆదాయము వస్తున్నది. దీనిలో ఎక్కువ కాగా, ఎడ తున్నది ఎవరు? అటువంటి పేద వర్గాల సంక్షేమం కోసం 8 కోట్లు కేటాయిస్తే వారి అభివృద్ధి ఎట్లా జనగుతుంది? నేటి వీర కార్యంలో

వేయి ఎంత దొరుకుతుందో అట్లాగే ఈ ప్రభుత్వ పరిపాలనలో వేద వారికి సహాయము అంతే దొరుకుతుంది. వేద ప్రజలు మేల్కొన్నారు. చైతన్యము వచ్చింది. ఓదో మాటలతో గాగడి చేద్దామనుకొంటే ప్రజలు సహించరు అని మనవి చేస్తున్నాను. వారిజన సంక్షేమం కోసము పెడ్యూల్ కులూ కార్పొరేషన్ ద్వారా 20 కోట్లు, గిరిజా సంక్షేమం కోసము 10 కోట్లు యివ్వాలని, వెనుకవడినవారికి వారి కార్పొరేషన్ ద్వారా 20 కోట్లు కేటాయింబాలని మనవి చేస్తున్నాను. 84 సం.లు నిండిన వేదవారైన పృథ్వీలకు, అవిటివారికి, అంగ వికలులకు సహాయము చేయాలని ఆదేశ సూత్రాలలో వుంది. సంవత్సరానికి 15 సవరణలు చేసిన ప్రభుత్వము వేదవారి సహాయము కోసము 50 లక్షలు కేటాయిస్తే ఏమి సరిపోతుంది. అవసరమైతే రాజ్యాంగానికి సవరణ చేసి అలా వారికి సహాయము చేయడానికి పూనుకోవాలి. మా సమితిలో 800 మంది రీస్ సం.ల వైబడిన వారు వుంటే నెలకు 20 రూ.లు మాత్రము ఒక 80 మందికి యిస్తున్నారు. ఈ వద్దుక్రింద కేటాయించిన 50 లక్షలు చాలదు. 4 కోట్లు అయినా కేటాయిస్తే మనము చెప్పే సామ్యవాదము, వారిపైన వున్న ప్రేమ ఆచరణలో పెట్టినట్లు అవుతుంది. గ్రామీణ చిన్నతంహా సరిశ్రమలకు 2 కోట్లు కేటాయించారు మంత్రాలకు చింతకాయలు రాలితాయా? మన ఎంపాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజ్‌లో 7 లక్షల మంది సినిమోగ్రులు తమ వేర్లు నమోదు చేసుకొన్నవారు వున్నానని అన్నారు. గ్రామాలలో వున్న రైతు కూలీలకు సం.రం.లో 3.4 మాసాలు పని వున్నా మిగతా కాలము పని వుండదు.

గ్రామాలలో కుటీర పరిశ్రమలను పెంపొందిస్తే మిగతా నెలల కాలము బ్రతకడానికి జీవనోపాధి కల్పించినవారమవుతాము. నిరుద్యోగ సహస్రము తొలగించడానికి, గ్రామీణ వేద ప్రజానీకము పరిస్థితిని మెరుగుపర్చడానికి 20 కోట్లు అయినా ఈ వద్దుక్రింద కేటాయించిపోతే చాలదు. తుఫాను వచ్చినప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి మనకు సహాయము సక్రమముగా రాలేదని ఒకరు చెప్పారు. అంతకు ముందు సంవత్సరం 3 తుఫానులు మన రాష్ట్రములో వస్తే మనకు సప్లము ఏమీ జరగలేదని అప్పటి చిట్టామంత్రిగారు చెప్పారు. ఆ 3 తుఫానులలో 200 కోట్ల రూపాయల ఆస్తి నష్టమైనది కృష్ణా జిల్లాలోనే 80 కోట్ల రూపాయల పంట నష్టమైనదని ప్రభుత్వము అధికారిపూర్వకంగా ప్రకటించారు. అప్పుడు 'ఎందరూ'ని మనకు 1½ కోట్లు సహాయం వస్తే అప్పుడున్న ఇందిరాగాంధీ కారిగ్రెసు ప్రభుత్వాన్ని విగ్గడిసి ఎందుకు అడగలేకపోయారని ప్రశ్నిస్తున్నాను.

11-10 a. m. (శ్రీమతి ఎమ్. ఎన్. విజయలక్ష్మి అధ్యక్ష స్థానం అలంకరించిరి)

ఆరోజు ఇచ్చిన సహాయాలు సక్రమంగా అందలేదు. వారు శవాల మీద సంపాదించుకొన్నారు. ఈ తుఫాను కొంతమంది వంతులు, కొంతమంది ఉద్యోగులు జాగుపడటం కోసం వచ్చిందనే అభిప్రాయం ప్రజలలో వచ్చింది. గవర్నరుగారు తెజవాడ వచ్చినప్పుడు నేను రెండుసార్లు కలిశాను. గడిచేపర్వతలో చనిపోయిన వారికి వేయి రూపాయలు ఎస్సెగ్రేషియాగా ఇస్తే 100, 200 రూపాయలు

కాశీన మునసబులు వున్నారని నేను గవర్నరుగా కి రిపెజెంటేషన్ ఇస్తే ఈ రోజువరకు చర్య తీసుకోలేదు. రెవెన్యూ యంత్రాంగం రాజకీయ నాయకులు, అధికారులు మొత్తం కొల్లూర్లో ఉండి పంచుకొన్నాయి. కన్నటువంటి వ్యవహారాన్ని మార్చి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి చేసు తప్పులు దిద్దుకొంటే ప్రేమిస్తాము. ప్రజా స్వామ్యాన్ని ప్రేమించి ప్రజలు ఇచ్చిన తీర్పును గౌరవిస్తాము. కేవలం మాటలతోనే కాదు చేతలతో కూడా పేదలకు సహాయం జరిగేటట్లు చూడండి. సక్రమమైన పరిపాలన చేయండి చెన్నారెడ్డిగారి ముఖ్యమంత్రి త్వంలో మన గావ్విం అభివృద్ధి కావాలని నేను కోరుతున్నాను. ఆలాంటి పరిస్థితి వస్తే సంతోషిస్తాము. నిర్మాణాత్మకమైన వాటిలో మా సహకారం వుంటుంది. తప్పు చేస్తే అడుగడుగునా కిగ్గదీసి అడుగుతామని మనవి చేస్తూ వెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు (కోదాడ):— అధ్యక్షా, చెన్నారెడ్డిగారు చాలా అదృష్టజాతకులు. లేకపోతే అఖిలాంధ్ర రాజ్యలక్ష్మి ఎలా పరిస్తుంది? ఆయనకు యోగ్యతలు వున్నాయి, పరిపాలనా సామర్థ్యము వుంది. ప్రతిపక్షం, అధికార పక్షంలో కూడా మిత్రులైన కలిగిన రాజకీయవేత్త ఆయన. ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క ఉన్నతి, భద్రత వాడు చేతుల్లో సురక్షితంగా వుంటుందని అందరం విశ్వసిద్ధాము. ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క ప్రగతికి అందరం కలసి పని చేద్దాము.

అధ్యక్షా, మొన్న జరిగిన ఎన్నికలు చాలా ప్రశాంతంగా జరిగాయి. విప్లవాత్మకంగా జరిగాయి. దానికి బాధ్యత వహించిన ప్రభుత్వయంత్రాంగాన్ని అభినందించక తప్పదు ఇందుకు ఒక కారణం వుంది. గత సంవత్సరం, సంవత్సరం న్నర కాలంలో దేశంలో అతివేగంగా మారతున్న రాజకీయ పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొంటే ఏ ఒక్క పార్టీ తిప్పవేసుకొని కలకాలం అధికారంలో వుండటానికి ప్రజాస్వామ్యంలో పిలు లేదనే మాట చెవులలో మారుమ్రోగుతున్నది. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వయంత్రాంగంలో ఉన్న మామూలు మానవ పరిణామం ఎన్నికలు ప్రశాంతంగా జరగటానికి దోహదం చేశాయని మనవి చెస్తున్నాను. అట్లాగే ముందు కాలంలో ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో ప్రభుత్వయంత్రాంగం చాలా నిష్పాక్షికంగా వ్యవహరించటానికి కావలసిన వైఖరిని అవాటు చేసుకోవలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే అధికార పక్షంలో వున్న పెద్దలు ఈ సీటిని ప్రభుత్వ యంత్రాంగం తూచా తప్పకుండా పాటించటానికి కావలసిన చొరవ తీసుకోవాలి. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వయంత్రాంగం ప్రజల అభిమానం చూరగొనేట్లు నడవాలి. అధికారంలో వున్న కొంతమంది అభిమానం చూరగొనేటట్లు అనే మనస్తత్వం విధనాధారి. గడచిన అనుభవం దృష్టిలో పెట్టుకొంటే అధికారులు జిందగి అభిమానం చూరగొన్నట్లుకాలేదు, ముఖ్యమంత్రి లేక మరో ఒకరిద్దరి మధ్యల అభిమానం చూరగొనేట్లుకాదు అనే భావంతో వుండటంవల్ల మిగిలిన మంత్రులు అలోలత్వంగా, మా గట్టి ఏమిటి, మేము చెప్పేది విధేవాకేలేరా. మా మాటలు ఎవరూ ఖాతరు చేయటంలేదనే వారి దీన పరిస్థితిని చూశాము. తిరిగి అటువంటి చెడు సాంప్రదాయం ఇటు తలవంచ ప్రభుత్వం నిష్పాక్షికంగా వ్యవహరించటానికి వున్నాది. ఇక్కడనుండే ప్రారంభించవలసి వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ దృష్టి తులనా చక్కదిద్దటానికి అధికారపక్షం, అధర్నంగా వ్యవహరిస్తే ఒకే అధికారం

పజానికే కాకుండా మొత్తం సభ్యులందరికీ గౌరవం దక్కుటానికి దోహదం చేసిన వారు అవుతారని మనవి చేస్తున్నాను. గత కాలం పశ్చిమ మొహమాటం లేకుండా చెప్పాలంటే ప్రజాప్రతినిధులకు గౌరవం మిగలలేదు. పైరవీకారులనే అభిప్రాయానికి అధికారులు వచ్చారు వారు లంచగొండులనే అభిప్రాయానికి ప్రజలు వచ్చారు. ఎవరి బాగు వారు చూసుకొందాం అనుకొన్నారు. ప్రజల బాగును చూసేవారులేరనే అభిప్రాయానికి ప్రజలు వచ్చారు. అలా చెడిపోయిన పరిస్థితిని బాగు చేయవలసిన అవసరం వుంది.

ఆర్థిక మంత్రిగారు వారి బడ్జెటు ప్రసంగంలో ఇదివారు తయారుచేసిన బడ్జెటు కాదన్నారు పూర్వపు ప్రభుత్వం తయారుచేసిందని అన్నారు. వారు చెప్పిన మాటలలో సత్యం వుంది. వారు తయారుచేసే బడ్జెటు వచ్చేవరకు వేచి యుండాము. అంతే గారడీలో, కేటాయింపుల పాచ్చుతగ్గులలో కుమ్ములాటలు ఇప్పుడు ఆనవసరం. ఇన్ని సంవత్సరముల పరిపాలన తరువాత 80 శాతం జనాభా గల గాగ్గిమాలలో ఏవిధమైన కార్యక్రమాలు జరిగాయనే ప్రశ్న వేసుకుంటే గాగ్గిమ స్థాయిలో ఈ కార్యక్రమాలు నిర్వహించడానికి ఎవరు పూనుకొన్నారనే ప్రశ్న వస్తుంది. గాగ్గిమాలలోని అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, బహుళ ప్రజానీకం అవసరాలను తీర్చటానికి కావలసిన యంత్రాంగాన్ని ఎవరు ఏర్పాటు చేశారని అడుగుతున్నాను. ఒప్పుకున్నా, ఒప్పుకోకపోయినా పాతకాలపు గ్రామాధికారుల వ్యవస్థద్వారా కావలసిన పనులు చేయించుకోవడం తప్ప ఇంకోటి లేదు. పండినా, పండకపోయినా గోళ్లుడగొట్టి పన్నులు పనులు చేయడానికి ఎక్స్‌పర్ట్‌యిట్ చేశారు. ఆ పద్ధతినే ప్రతి ప్రభుత్వం ఈ రోజువరకూ వాడుకొంటున్నది.

అధ్యక్షా, మిత్రులు పాలడుగు వెంకటాద్రిపుగారికి 25 నిమిషాలు ఇచ్చారు. మండలి కృష్ణారావుగారికి 18 నిమిషాలు ఇచ్చారు. కేశవులుగారికి 22 నిమిషాలు ఇచ్చారు. మీరు మాట్లాడవద్దంటే మాట్లాడను.

శ్రీ బి. సుందరరామిరెడ్డి (ఆత్మకూరు):— అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన బడ్జెటును బలపరుస్తూ కొన్ని అభిప్రాయాలు తెలియజేయ దలచు కున్నాను. మా నియోజకవర్గం గురించి కొన్ని విషయాలు ప్రస్తావించదలచు కున్నాను. మాది నెల్లూరు జిల్లాలో ఆత్మకూరు నియోజకవర్గం, చాలా వెనుక బడిన ప్రాంతం. నెల్లూరు జిల్లాలో కొవ్వూరు, నెల్లూరు తాలూకాలు మినహాయితే ఉదయగిరి రావులూరు, వెంకటగిరి ప్రాంతాలు చాలా వెనుకబడినవి. ఇది రాయల సీమ ప్రాంతంకంటే వెనుకబడిన ప్రాంతాలు. రావులూరు, ఉదయగిరి, ఆత్మకూరు ప్రాంతాలు వెనుకబడిన ప్రాంతాలుగా నోటిపై ఆయివున్నాయి. ఈ ప్రాంతాలన్నిటినీ రాయల సీమ అభివృద్ధి మండలికిందచేర్చి రాయలసీమ ప్రాంతాలకు జరిగే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఆ ప్రాంతాలకూడా అందేట్లు చేయవలసిందిగా కోరు కున్నాను. ఆత్మకూరు తాలూకాలో ముఖ్యమైనది సోమశిల ప్రాంతం. దానిని నిర్మిస్తున్నారు. అది మా తాలూకాకే గాక నెల్లూరు జిల్లాంతా ప్రాంతమైనది. రైతు సంవత్సరాల క్రితంనుంచి పని జరుగుతున్నది. మా తాలూకాకు సంబంధించి ఈ ప్రాంతం పథకంలో నార్తు ఫీదరు ఛానల్ వుంది. దానికి ఉద మొదట ఉద్దేశించిన ప్రకారం 15 వేల ఎకరాలకు నీరు యివ్వాలని ఉద్దేశించబడింది.

11-20 a.m.

ఈ 15 వేల ఎకరాలకు నీరు యిస్తే యీ తాలూకాలో వది 15 గ్రామాలకు నరిపోతుంది. అత్తకూరు తాలూకాకు వువయోగం లేదు. ఈ విషయము దృష్టిలో వుంచుకొని వార్డ్ ఫీడరు ఛానల్ యిస్టెన్సిగేట్ చేసి ఉత్తర భాగాన కడుతున్నారు. పెన్నానది ప్రాజెక్టు తాలూకాను రెండు భాగాలుగా విభజిస్తున్నది పెన్నా నదికి వుత్తరాన 4 ఫిరకాలు దక్షిణాన రెండు ఫిరకాలు వున్నాయి. వార్డ్ ఫీడరు ఛానల్ ఉత్తర భాగానికి వువయోగం. ఆ ప్రాంతానికి సంబంధించి అత్తకూరులో డివిజను పెట్టి నార్డు ఫీడరు ఛానల్ ను అత్తకూరు చిలమూల ప్రాంతాలకు విస్తరింపజేసేట్లుగా నిధులు కేటాయించాలని ఆర్థిక మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మా ప్రాంతములో వెనుకబడిన గ్రామాలు వున్నవి. వ్రతి గ్రామానికి మైనరు యిరిగేషను చెరువు వుంది. ఆ చెరువులకు మరమత్తు కార్యక్రమాలు చేపట్టి మైనరు యిరిగేషనును అభివృద్ధి చేయాలని కోరుతున్నాను. నా నియోజకవర్గములో రెండు వందల గ్రామాలు వున్నవి. 10, 15 గ్రామాలలో కరంటు లేదు. వెనుకబడిన ప్రాంతం ప్రక్కనే ఉదయగిరి వుంది. వెనుకబడిన గ్రామాలను దృష్టిలో వుంచుకొని కరంటు యివ్వవలసిన అవసరముందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం 1800 గ్రామాలకు కరంటు యిస్తుందని సెలవిచ్చారు. షక్టోక్కు ఎం. జి. ఎ. కు ఆరు గ్రామాలలో కరంటు యివ్వడం జరుగుతుందన్నారు. అది సమంజసముగా లేదు. వెనుకబడిన ప్రాంతములో వున్న గ్రామాలను దృష్టిలో వుంచుకొని అవి అభివృద్ధి చెందేట్లు చూడాలి. ఇక విద్యుత్ విషయము. మా తాలూకాలో జూనియరు కాలేజీ వుంది. ఉదయగిరి, బద్వేల్, సిద్ధోటంలకు కేంద్రంగా వుంది. దీనిని డిగ్రీ కాలేజీగా మార్చవలసిన అవసరం వుంది. అట్లా చేయకపోతే బీద ప్రజలు పై చదువుల కొరకు కడప నెల్లూరులకు వెళ్ళాలంటే సాధ్యం గాదు. అందుకని డిగ్రీ కాలేజీ స్థాపించవలసిన అవసరముంది. ఆ కాలేజీని స్థాపించాలని, జేక్ వర్డు క్లాస్ విద్యార్థులకు హాస్టలు సదుపాయాలు కల్పించవలసిన అవసరముందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక మంచి నీటి వసతి. ముఖ్యముగా హరిజనవాడలలో మంచి నీటి వసతి కల్పించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (چار مینار) : اسپیکر، محترمہ - جو موازنہ پیش کیا گیا ہے اسکے پڑھنے سے ایسا معلوم ہوتا ہے کہ مجھے ہا نیچ برس میں جتنے بھی موازنہ پیش ہوئے ہیں اور ان پر جو تقاریر ہوئی ہیں ان ہی کے الفاظ کو الٹ پلٹ کے ساتھ اب بھی رکھا گیا ہے۔ اس موازنہ میں آپ نے کوئی نئی چیز نہیں بتائی۔ وہی چیز کا ذکر کیا ہیکہ ہم نے ہریٹوں اور قبائلوں کے لئے کارپوریشن قائم کیا ہے ان لوگوں کیلئے ہا سٹلس کھولے ہیں اور وہ کامیابی کے ساتھ چل رہے ہیں سوال یہ پیدا ہوتا ہیکہ آپ نے ایک سال کے اندر کیا ترقی کی اور اب جو نئی حکومت آئی ہے اسکے آئندہ کیا منصوبے ہیں اور عوام کی بھلائی کیلئے وہ کیا کرنا چاہتی ہے یہ چیزیں سامنے آئی چاہیں۔ یہ نہیں کہ اعداد و شمار کو الٹ پھیر کر اور پرانی شراب کو نئی بوتل میں بھر کر پیش کیا جائے ان چیزوں

کو زیادہ دنوں تک نہیں چلا سکتے۔ کم از کم یہ بتانا چاہئے کہ آپ کیا نئی اصلاحات کرنے والے ہیں۔ موازنہ کا سب سے زیادہ بیسہ تعلیم اور صحت پر صرف ہوتا ہے لیکن افسوس ہیکہ تعلیم کے میدان میں ہماری جو حالت ہے وہ کسی سے ڈھکی چھپی نہیں ہے آپ رولنگ پارٹی کے مینجمنٹ پر بیٹھے ہوئے ہیں تو آپ میرے خیال کی تردید ضرور کریں گے۔ لیکن دل میں کہہ سکتے ہیں کہ میں جو کچھ کہہ رہا ہوں واقعی صحیح ہے یقیناً ہیکہ آپ حق کی بات کی تائید کریں گے آج تک محکمہ تعلیمات میں ٹیچرس کی سینارٹی لسٹ موجود نہیں ہے اور محکمہ تعلیمات نے ہائی اسکول اردو کالجس اور ٹیچر ٹریننگ کالجس قائم کئے ہیں کہیں وہاں ٹیچرس کو تقرر نہیں کرتے ان حالات میں سمجھتا ہوں کہ بغیر وزیر تعلیم کے بھی محکمہ تعلیمات جاہے تو چل سکتا ہے بعض مقامات پر مدرسے ہیں تو ٹیچرس نہیں ہیں بعض مدارس کی عمارتیں گر گئی ہیں ایسے عجیب و غریب حالات میں اسکو سدھارنا چاہئے۔

اگر ہم محکمہ صحت پر غور کریں تو ہمارے سامنے یہ بات آتی ہے کہ کیسے بہتر سے بہتر ڈاکٹرس باہر چلے جا رہے ہیں انکی زندگی اور انکے مستقبل کی کوئی طمانیت نہیں۔ آخر انکا کیا مقام ہوگا۔ آپ اس بات پر غور کریں صحت کا معاملہ میں علاج خواہ کسی نسخہ یا دوا سے کیوں نہ ہو ہمارا مقصد تو یہ ہونا چاہئے کہ مریض کو کس طریقہ علاج سے فائدہ ہو سکتا ہے۔ خواہ وہ آیوریدک ہو یا یونانی ہو یا ایلوپیتھک طریقہ علاج ہو۔ آپ جانتے ہیں کہ ایک یونانی نظامیہ ہاسپٹل قائم کیا گیا ہے اور ایک عمارت یونانی دواخانے کیلئے بنائی گئی ہے لیکن آج عالم یہ ہے کہ یونانی دواخانہ کو ختم کرنے کی کوشش کی جا رہی ہے یہ ذہن آپکا کب تک چلتا رہیگا۔ میں جناب مدن سوہن صاحب سے مخاطب ہوں کیونکہ آپ نے پھی تلنگانہ اور تلنگانہ عوام کی حفاظت کیلئے جوش و خروش سے کام کیا تھا۔ آپ ان معاملات پر غور کریں۔ بقول شاعر

زحمت استقبال اٹھا کر سو گئے میرے اہل وطن
آنکھ کھلی تو سارے گھر پر قبضہ تھا سپہانوں کا

شری اے۔ مدن سوہن :- میں معزز رکن سے عرض کرتا ہوں کہ آپکو جو اطلاع ملی ہے کہ یونانی ہاسپٹل ختم کیا جا رہا ہے یہ بات نہیں ہے۔

شری سلطان صلاح الدین اویسی :- آپ اسکی تفصیل ڈائرکٹر پریس ملو صاحب سے پوچھئے تو معلوم ہوگا کہ وہاں جو یونانی کالج ہے اسکو ختم کیا جا رہا ہے وہاں آیوریدک بدم قائم کئے گئے ہیں اور میں جو کچھ بول رہا ہوں بڑی ذمہ داری سے بول رہا ہوں اور پرسوں ہی قرارداد بھی پاس ہوئی ہے ہم سستے ہیں کہ چودا برس سے جنگلات کے ناظم میں اور یونانی ڈائرکٹر تین برس سے ہیں۔ آخر یہ کہتے کب تک یہ عجیب و غریب بات ہے ان لوگوں کو وہاں سے تبادلو کرنا

چاہئے حکومتیں بدنِ جارہی ہیں اب تک کانگریس کا دور تھا اب اندرا کانگریس آئی ہے اور جتنا بھی آرہی ہے۔ جو بھی حکومت آتی ہے وہ انکو وہاں سے ہٹا نہیں سکتی۔ میں سمجھتا ہوں کہ دنیا کے اندر ڈکٹیٹر شپ اور فوجی حکومتیں بھی ختم ہو رہی ہیں۔ لیکن یہاں پر ڈائریکٹرز کو ہٹا نہیں سکتے۔ آخر کیا ہمارے وزیر اور یہ لوگ بے بس اور مجبور ہو گئے ہیں آخر یہ کیا قصہ ہے میں چاہتا ہوں کہ ان پرانے پاپیوں کو ہٹانا چاہئے انکو بھی آندھرا کا جغرافیہ گھایا جائے تاکہ انکو معلوم ہو اور یہاں نیا خون آئے اور وہ کچھ کام کر سکے۔ ورنہ یہاں عالم یہ ہیکہ جو چاہے ہو رہا ہے آپ اس بات پر غور کیجئے۔ میں بہت سے انکشافات کرنا لیکن گھنٹی بج رہی ہے میں چاہتا ہوں کہ اور ایک چیز کو اگرچہ کہ وہ موازنہ سے ہٹی ہوئی ہے لیکن بہت ضروری ہے آپ جانتے ہیں کہ ہندوستان ہمیشہ جمہوریت کی حفاظت کرتا آیا ہے اور جمہوریت کیلئے آواز بلند کی ہے لیکن ہمارے یڑوسی ملک کے سابق وزیر اعظم ذوالفقار علی بھٹو صاحب کو پھانسی کی سزا دی جا رہی ہے۔ میں یہ کہہوں گا کہ حکومت ہند بھی اس تعلق سے سخت احتجاج کرے اور میں اس جانب کی بنجس سے کہہوں گا کہ آپ یہاں ڈکٹیٹر شپ کے خلاف لڑتے رہے تو اس وقت سوشلسٹ فیشن اور برطانیہ نے آپکی تائید کی اگر جیکہ دنیا کے مالک جانتے تھے کہ یہاں صرف اندرا کاندھی کی سیاسی ڈکٹیٹر شپ تھی لیکن وہاں فوجی ڈکٹیٹر شپ ہے۔ وزیر اعظم شری مارجی دیسائی کا کہنا ہیکہ میں پاکستان کے معاملہ میں کچھ نہیں بول سکتا لیکن سکیم کے معاملہ میں آپ نے کہا ہے۔ اور جب نیپال کے وزیر اعظم سٹرجی۔ پی کوئیرالا کو پانچ مقدمات کے اندر معاف کیا گیا تو ساری دنیا نے اور خود حکومت ہند نے بھی اس کے تعلق سے کہا اور اب انکا امریکہ میں علاج ہو رہا ہے۔ اور اب پاکستان کے سابق پریسیڈنٹ اور وزیر اعظم ذوالفقار علی بھٹو کو پھانسی کی سزا دی جا رہی ہے وہ غلط ہے اور وہ بھی ایک فوجی حکومت سزا دے رہی ہے۔ یہ انتہائی غلط قسم کی بات ہے۔ اس بات کا احتجاج کرنا چاہئے۔ اور میں بھی احتجاج کرتا ہوں اور ایوان سے بھی کہہوں گا اور جتنا پارٹی ممبرس سے بھی اپیل کروں گا کہ وہ جمہوریت کیلئے اس کے خلاف احتجاج کریں اور حکومت ہند کو اطلاع کریں کہ ہمارے اپنے احساسات کو حکومت پاکستان کو پہنچا دیں۔

شکریہ جو آپ نے مجھے وقت دیا۔

శ్రీమతి డి. ఇందిర (తెనాలి):— అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామూల్యము ప్రవేశ 11-30 a.m. | పెట్టిన బిల్లు ప్రసంగంలో ఈ సంవత్సరం మన రాష్ట్రంలో పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి 10.6 శాతం పెరిగింది కాని వ్యవసాయకంగా ఉత్పత్తి 94.28 లక్షల టన్నులు నుంచి 74.79 లక్షల టన్నులకు పడిపోయిందని చెప్పారు. ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రంలోని కొన్ని ప్రాంతాలలో అనావృష్టి రావడంవల్ల, తరువాత కారణాలవల్ల

జిల్లాలకు మూరమైన తుఫాను ప్రమాదం రావడంవల్ల ఉత్పత్తి తగ్గిందని చెప్పారు. మన రాష్ట్రం వ్యవసాయక రాష్ట్రం. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అన్నపూర్ణ యని. దక్షిణాదిలో ధాన్యగారమని చెప్పుకుంటూ ఉంటాము. దీనికి కారణం రైతులే. దేశానికి రైతులు విన్నెముక అంటాము. కాని ఆ రైతుకు మిగిలింది నానుభూతి తప్ప ఏమీ లేదు. పోయిన సంవత్సరంలో ఉన్న ప్రభుత్వం రైతులకు నీటి సదుపాయం కలుగజేస్తామని చెప్పారు. మోడరనైజేషన్ ఆఫ్ కెనాల్స్ టేకప్ చేస్తామని, దానివల్ల నీపేజీ తగ్గుతుందని, టేలెండులో ఉన్న రైతులకు నీరు అందుతుందని చెప్పారు. దానిని గురించి ఈ బడ్జెటులో ఎందుకు వ్రాయలేదో అర్థం కావడంలేదు. కాబట్టి మోడరనైజేషన్ ఆఫ్ కెనాల్స్ చేయమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. కృష్ణా డెల్టాలో 7 లక్షల ఎకరాలు సాగులో ఉంది. అక్కడ 1945 వ సంవత్సరం తరువాత కాలువలలో నీలు క్లియరెన్సు జరుగలేదు. దానిని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించకపోవడం విచారకరంగా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రతిసారి సైక్లోన్లు వస్తున్నాయని, రైతులు నష్టపడుతున్నారని చెబుతున్నారు. ప్రతిసారి నవంబరులో సైక్లోన్లు రావడంవల్ల చేతికి పంట రావడంలేదు. మనకు అగ్రికల్చరల్ రీసెర్చ్ స్టేషన్స్, అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీలు ఉన్నాయి. అందులో శాస్త్రజ్ఞులు పనిచేస్తున్నారు. కాబట్టి వారు నవంబరులో పంట రాకుండా ఉండే లాంగ్ డ్యూరేషన్ నీడ్ ను కనిపెట్టాలని కోరుతున్నాను. వర్షాలు వచ్చినా మొలకరాని విత్తనాన్ని కనిపెట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. తుఫాను ప్రాంతాలలోని రైతులకు పన్నీ సదుపాయాలు చేసామని అన్నారు. ఇప్పుడు దాక్వా పంట వచ్చే సమయం వచ్చినా ముందు వచ్చిన సార్వా పంట కొనుగోలు కాలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక బస్తా 50 రు. లది 40 రు. లకు కూడా అమ్మడానికి రైతులకు చేతగాకుండా ఉంది. ఫుడ్ కార్పొరేషనువారు కొనడంలేదు. ఆతకుముందు సంవత్సరం కూడా తుఫాను వచ్చింది. అప్పుడు కూడా ఫుడ్ కార్పొరేషనువారు ధాన్యమును కొనలేదు.

ఆర్థిక మంత్రిగారు తమ ప్రసంగంలో ఇంతవరకు జరుగవలసినంతగా కృషి జరగని మూడు ముఖ్య సాంఘిక రంగాలు—యవజన, స్త్రీ, శిశు సంక్షేమ రంగాలు ఉన్నాయని చెప్పారు. వారు ఉన్న విషయాన్ని ఉన్నట్లు చెప్పుకున్నారు. అందుకు మనం సంతోషించాలి. కాని వాటిని వారు ఏ విధంగా ప్రోత్సహిస్తున్నారో చెప్పలేదు. స్త్రీ సంక్షేమం గురించి ఆలోచిస్తే మనం ఎన్నికలలో ఎక్కడకు పోయినా ఓటర్లకు చెప్పాము. 51% స్త్రీలు ఉన్నారు ఏమి చేసినా మీరే—నీట ముంచివా, పాల ముంచివా మీరే అని అన్నాము. ఇప్పుడు ఎలక్షన్స్ అయిపోయాయి. వారి బాగోగులు చూడాలనే విషయం మరచిపోయాము. ఈనాడు హైదరాబాదు పట్టణంలో స్టేట్ హోమ్స్ ఉన్నాయి. అనాధ శరణాలయాలు మొదలైనవి ఉన్నాయి. వారి బోర్డింగుకు 40 రూ.లు ఇస్తున్నాము అంటే ఎంతో చిన్నతనమని పిస్తుంది. ముఖ్యంగా అటువంటి స్త్రీల ఆహారానికి 70, 80 రూ.లు అయినా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇంతకుముందు శ్రీమతి మల్లు స్వరాజ్యంగారు చెప్పారు. గ్రామాలలో ఉన్న స్త్రీలకు కనీస సదుపాయాలు చేయకపోతే ఎట్లాగ? ఎక్కడ చూసినా మహిళా సంవత్సరాలు అన్ని. స్త్రీలకు అన్ని హక్కులూ ఇచ్చామని చెప్పకొనడం చాలా హాస్యాస్పదంగా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్కడ

చూసినా బలహీన వర్గాల సంక్షేమమే మా ప్రభుత్వము యొక్క ధ్యేయము అని చెబుతున్నారు. నేను ఇదే సభలో 11 సంవత్సరాల నుంచి ఎన్నోసార్లు హాసు నైట్సు గురించి చెబుతూ ఉండగా మా ప్రాంత లో 11 సంవత్సరాలకు కనీసము 11 గ్రామాలలోనైనా హాసు నైట్సు ఇవ్వలేదని చెబితే మీరు ఆశ్చర్యపోతారేమో? హాసు నైట్సు ఇచ్చిన ప్రాంతాలలో కూడా వారు ఇళ్ళు కట్టుకొనడానికి— దానిని మెరక చేసుకొనడానికి సరుపాయం ఏమీ చేయలేదు, వరం వస్తే వారు ఒక ద్వీపంలో నివశిస్తున్నట్లుగా ఉంటున్నది. మొన్నటి తుపానుకు ఇళ్ళవైపున్న తాటాకులు, రేకులు ఎగిరిపోతే వారు నక్షత్రాలలో కాపురాలు చేస్తున్నారు. కాని ప్రభుత్వంవారి మాటలకు చేతలకు పొంతన లేకుండా ఉంటున్నది. కాబట్టి బలహీన వర్గాలవారికి, పేదవారికి, హాసు నైట్సు ఇప్పించాలని కోరుతూ తమరు నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను. 11-40 a.m.

శ్రీ ఎమ్. నారాయణ రావు (వరుచూరు):—అధ్యక్షా, ఆర్థికకాథా మాతృలు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటును బలవరుస్తూ కొన్ని విషయాలు ఎమెన్డేషన్లు ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొని వస్తాను. ప్రకాశం జిల్లా చీరాల తాలూకాలో నాగార్జునసాగర్ క్రింద మురుగు ప్రమాదం చాలా ఉంది. ఈ విషయం నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. అయినా ఏమీ జరగలేదు. 90 కోట్ల నుండి 400 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి సాగుకాల్సి తీసుకు వచ్చారు. డామ్ పూర్తి చేశారు. కాని రైతుకు మురుగు పారుదల కూడా అవసరమైతే మంత్రులు మాత్రం ఆ ప్రాజెక్టు క్రింద ఎక్కడా మురుగు సౌకర్యం ఏర్పాటు చేయలేదు. మురుగు సౌకర్యం ఏర్పాటు చేయనందువల్ల రైతుకు విండించిన పంట అంతా పాడయింది. నాగార్జునసాగర్ లోల్లెవెల్లో ఉంది. మురుగు చీరాల తాలూకాలోంచి సముద్రంలోకి వెళ్లింది. ఇంతవరకూ డ్రయినేజీ క్రింద ఒక్క పైసా కూడా ఖర్చుపెట్టలేదు. డ్రయినేజీ సౌకర్యం కలిగించ నందువల్ల పంటలు పండక ఇబ్బంది పడుతున్నాము. చీరాల తాలూకాలో వరుచూరు సమితిలో ప్రతి వేళాము. అక్కడ అన్ని ప్రాజెక్టులు పడిస్తాము. ఎకరానికి 2 వేల నుండి 5 వేల వరకు పెట్టుబడి పెట్టడం జరిగింది. దానిలోనుండి ఒక్క పైసా కూడా తిరిగిరాలేదు. ఈ విషయాన్ని పోయిన మంత్రిగారికి గవర్నరు గారికి, కేంద్ర ప్రభుత్వము దృష్టికి కూడా తీసుకు వెళ్ళడం జరిగింది. కాని రైతుకు ఏమీ సహాయం జరగలేదు. రైతుకు ఏమన్నా సబ్సిడీ ఇవ్వాలి. ముఖ్యమంత్రి గారిని ఈ విషయమై ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను వరుచూరు ఏరియాలో మంచినీటి సౌకర్యం లేక ప్రతి సంవత్సరం లారీల ద్వారా నీళ్లు తీసుకువస్తారు. నాగార్జునసాగర్ క్రింద 10, 11 బ్లాకులను పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. చీరాల తాలూకాలో ఏ ఒక్క గ్రామానికి సక్రమంగా రోడ్డు సౌకర్యంలేదు. అందువల్ల రైతులు ఎరువులు తెచ్చుకోవాలన్నా, పండించిన ధాన్యం మార్కెట్టుకు తీసుకుపోవాలన్నా నానా ఇక్కట్లు పడుతున్నారు. కనుక ప్రభుత్వం రోడ్డు సౌకర్యాలు వెంటనే కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను. చీరాల తాలూకాలో ఒక్క హరిజనవాడలోకూడా విద్యుచ్ఛక్తి లేదు. హరిజనవాడలకు విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యం కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను. హరిజనులకు, గిరిజనులకు ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వారికి ఇళ్ళ స్థలాలు ఇస్తామని ఎన్నికలలో చెప్పడం జరిగింది,

కొందరికి సలాలు ఇచ్చారు గాని ఇప్పటి వరకు వాటిని రైతుల దగ్గర నుండి స్వాగతం చేసుకొని పీకి అందజేయడం జరుగలేదు. ప్రభుత్వం మాకు డబ్బు ఇవ్వలేదు అందువల్ల ఖామలు పంచడానికి వీలుకలుగలేదు అంటున్నారు. పేదలందరికీ ఇళ్ళ ప్లాలు ఇవ్వాలంటే ప్రభుత్వం వెంటనే అవసరమైన డబ్బు కలెక్టర్లకు ఇచ్చి ఈ కార్యక్రమం సత్వరం అమలు పరిగేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. పొగాకు పండించే పరియా మాది. ఈనాడు పొగాకు అమ్ముడుపోయే అవకాశం లేకుండా పోయింది. పొగాకు నిల్వ చేసుకునే వస్త్రపు కాదు. మార్కెటులో అమ్ముకోకపోతే 10 రోజులైతే పారేసుకోవాల్సిందే. ఈ విషయం వెంటనే రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వానికి తీసుకువెళ్లి పొగాకు ప్రత్తిపండించే రైతులను తగిన పోషకం అందజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. విఠల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్) :— అధ్యక్షా, ఎన్నికల ఫలితాలు చూసినట్లయితే 1977 పార్లమెంటు ఎన్నికల ఫలితాలు చూసినా, రాష్ట్ర ఎన్నికల ఫలితాలు చూసినా మనకు స్పష్టంగా అర్థం అవుతుంది. ప్రజలు ఏ పోరాటాలు చేసి ఏ విజయాలు సాధించారో భారతదేశంలో ఆ విజయాలు అమలు జరఫాలని ఈనాడు ఆదేశాలు ఇచ్చిన సంగతి మనం మరచి పోకూడదు. ఎన్నికలు మనకు స్పష్టంగా తెలియజేస్తున్నాయి. ఏమంటే ఏ ధ్యయాలకోసం ప్రాచాలు ఇచ్చి విజయాలు సంపాదించారో ఆ విజయాలు అమలు జరపటానికి ప్రజలు ఆదేశాలు ఇచ్చారని. ఈ విషయం ప్రభుత్వ వతంవాసు గమనించాలి. గవర్నరు గారి ప్రసంగంలోగాని, ఆర్థికమంత్రిగారి బడ్జెటు ప్రసంగంలోకిగాని ఖాసంస్కరణల గురించి నిర్దిష్టమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నట్లుగా ఏమీ చెప్పబడలేదు. ఎందుకంటే ఖాసంస్కరణలు ప్రధానమైన విషయం. భారతదేశంలో ఎంతోమంది పోరాటాలు చేసిన ఫలితంగా, ప్రాచాలు త్యాగం చేసిన పర్యవసానంగానే ఈ సంస్కరణలు వచ్చాయి. అందుకే ఈ ఖాసంస్కరణల గురించి ఒక నిర్దిష్టమైన కార క్రమం చేయాలి. ఖాసంస్కరణల చట్టం తీసుకురాగానే ఖాస్వాములందరూ తమ సొములను అన్యాయక్రంతా చేశారు. ప్రభుత్వ రికార్డులలో గతరుల పేర్లను చేర్చి ఖామి మిగలకుండా చేశారు. నా నియోజకవర్గంలో గాని మెడక్ జిల్లాలోగాని ఖాసంస్కరణ చట్టం క్రింద 10 వేల ఎకరాలున్న స్వాములు కూడా ఖాసంస్కరణల చట్టం క్రింద తప్పించుకుంటున్న ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. నా నర్సాపూర్ నియోజకవర్గంలో ఒక ఖాస్వామికి 10 వేల ఎకరాల ఖామి ఉండి, ఈ చట్టం క్రింద ఆ ఖాస్వామి నుంచి ఒక్క ఎకరం కూడా పోయే పరిస్థితి లేదు. ఆయన తన ఖామిను తా అన్యాయక్రంతాలు చేసుకున్నాడు. గ్రామాధికారులు రికార్డులు మార్చారు. ఉసిరికపల్లిలో 500 ఎకరాల ఖామి ఉంటే తహసీల్దారును, అధికార్లను కట్టుకొని 50 బి. క్రింద ఎన్నో పట్టాలు చేసుకున్నారు. అన్యాయక్రంతాలు చేసుకున్నారు. ఒక ఖాస్వామి దగ్గర ఉన్న ఖామిని మైద్రాబాదులో నివశిస్తున్న ముస్లింల వేరట 50 బి. క్రింది తాసిల్దారును కట్టుకొని పట్టాలు చేసుకున్న ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. ఇలా చేసిన ఖాస్వాములు ఎందరో ఉన్నారు. జోగిపేట ప్రాంతంలో ఖాస్వాములు రికార్డులు మార్చేసుకుని ఖాములు ఏమి మిగలకుండా చేసుకున్న ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. నేను ఆ నివారణల్ని చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. ఇలాంటి కేసులన్ని బయటికి

రావాలంటే భూ సంస్కరణల చట్టానికి అనుకూలంగా ఉన్న ప్రజా ప్రతినిధులతో ఒక కమిటీని పేసి విచారణ చేయించాల్సిన అవసరం ఉంది. మాజీ రెవెన్యూ మంత్రిగారు 10 లక్షల ఎకరాలు మిగులుతుంది అన్నారు. ఇప్పుడు రెండు లక్షల ఎకరాలు మిగిలిన పరిస్థితిలో ఉన్నాము. కనుక అలాంటి అన్వయక్రాంతం జరిగిన కేసులన్నిటినీ పునర్ విచారణ చేసినట్లు యితే 10 లక్షల ఎకరాలు సులభంగా ఉంటుంది. 11-50 a.m.

ఈనాడు ప్రధానమైన సమస్య ఇది. రైతుకు గిట్టుబాటు ధర కావాలి. రైతు వండించిన పంటకు ఏ ప్రభుత్వం గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వడో ఆ ప్రభుత్వం చాలా రోజులు పరిపాలన చేయలేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. కేంద్రములో జనతా పార్టీ, రాష్ట్రములలో ఇతర పార్టీలు అధికారములో ఉన్నాయి. రైతుకు గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వాలని నేను చెబుతున్నాను. మనది వ్యవసాయక దేశము. నూటికి డబ్బాయి మంది మన దేశములో వ్యవసాయము మీదే ఆధారపడి ఉన్నారు. ప్రధానముగా గిట్టుబాటు ధర అనేది నిర్ణయించాలి. గిట్టుబాటు ధర రైతుకు ఇవ్వవలసియున్నది. రైతులు వండించినప్పుడు ఒక ధర రైతులకు అవసరం ఉన్నప్పుడు ఒక ధర ఉండకూడదు. కార్మికులకు కూడా సక్రమముగా వేతనములు దొరకడం లేదు. ఈ నాడు మధ్య దళారీలు వివరీతంగా లాభము సంపాదిస్తున్నారు. రైతుకు గిట్టుబాటు ధర అవసరం ప్రధానంగా ఉందని దీనిగురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు ఎడిషివల్ భూమికిస్తు చట్టముక్రింద ఉన్న 10 రూపాయలు తీసివేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు గవర్నరు గారి ఉపన్యాసములో 5 ఎకరాలు మెట్ట భూమి, రెండున్నర ఎకరాలు మాగాణి భూమికి ఇస్తు లేదని చెప్పడం జరిగింది. తెలంగాణా గాని, రాయలసీమ గాని చూసినట్లయితే 10 ఎకరాల లోపు సేద్యము చేసే హరిజన, బలహీన వర్గాల రైతులకు రాయితీ ఇవ్వాలి. అయిదు ఎకరాలు దాటి చేస్తున్న వారు పన్ను చెల్లించాలి అంటే హరిజనులు, బలహీన వర్గాలవారు పది ఎకరాల వరకు చేస్తున్న వారు పన్ను కట్టవలసిన అవసరం లేదా? 5 ఎకరాలకు పోయింది; కాబట్టి స్పష్టముగా ఎడిషన్ ఎనెస్ మెంటు ఏట్టు ప్రకారం ఇది కొనసాగుతుందా అదనముగా ఇది చేరుస్తారా అన్నది చెప్పాలి. లేక పోతే ఎడిషన్ ఎనెస్ మెంటు ఏట్టు ప్రకారం ఈ 5 ఎకరాలకు ఇస్తున్నారా? ఒకవేళ 5 ఎకరాలకు ఇస్తే ఇది తీరని నష్టము చేసినట్లు అవుతుందని ఈ విషయము గమనించవలసినదిగా నేను కోరుతున్నాను.

ఇళ్ళ స్థలాలగురించి గౌరవసభ్యులు కొందరు ఇదివరకే చెప్పారు. చాలా ఇళ్ల స్థలాలపట్లాలు ఇచ్చారు. ఎంతోమంది మంత్రులు వచ్చినట్లాలు ఇచ్చారు. కాని ఆచరణలో అవి పేదలకు, బలహీనవర్గాలకు, హరిజనులకు దక్కలేదు. ఎందుకంటే భూస్వాములు ప్రక్కనే ఉన్న భూములను వారే అని కలిపేసుకున్నారు. పేదలకు నామమాత్రపు పట్లాలు ఇప్పించి వారికి భూములు స్వాధీనము కాకుండా చేస్తున్నారు. వారిని పేదలు చేస్తున్నారు. ఇటువంటివి చెప్పాలంటే 20 గ్రామాలలో జరిగిన నాకు తెలుసు. ఇప్పటికీ వారికి ఇళ్ల కట్టకొడానికి స్థలాలు లేవు.

ఈనాడు మన ప్రభుత్వము ముందు ప్రధానంగా 4 సమస్యలు వున్నాయి. వారి ఈ సమస్యలను వెంటనే పరిష్కారం చేయాల్సి వస్తుంది మనవి చేస్తున్నాను. వీటిని పరిష్కారం చేయకపోతే అసలు ఏ ప్రజలు మీకు ఆదేశాలు ఇచ్చి అధికారంలోకి తీసుకువచ్చారో ఆ ప్రజలే తిరిగి ఆదేశాలు ఇవ్వారని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా భూసంస్కరణలచట్టము, బంజరుభూముల సమస్య, ఇళ్ళస్థలాల సమస్య, ఋణవిమోచన సమస్య, వెట్టిచాకిరి నిర్మూలన, కనీస వేతనాలచట్టము, ఇవి అన్నీ ప్రధానమైన సమస్యలు. వీటిని వెంటనే పరిష్కారము చేయనట్లయితే ఏ ప్రజలు ఆదేశాలు ఇచ్చారో ఆ ప్రజలే మరల ఆదేశాలు ఇస్తారని మనవి చేస్తూ ఈ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి పూనుకోవాలని కోరుతూ, నాకు ఈ సమయం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపు కుంటూ శెంపుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. టి. యల్. ఎన్. చౌదరి (అనంతపురం):—అధ్యక్షా, ఆర్థికశాఖా మాత్యులు సభలో ప్రవేశ పెట్టిన ఆర్థిక ప్రతిపాదనలను బలపరుస్తూ ఈ క్రింది సూచనలు మాత్రము మీ ద్వారా సభ వారి దృష్టికి, ప్రభుత్వం వారి దృష్టికి తెచ్చేందుకు ఉపక్రమిస్తున్నాను. అధ్యక్షా, సామాన్యముగా ఇప్పుడు జిల్లాలలో జరుగుతున్నది గమనిస్తే ప్రణాళికలు, ఏ జిల్లాది ఆ జిల్లా కలెక్టరు లేక ఇతర అధికారులే రూపొందిస్తున్నారు తప్పితే అనధికార స్థాయిలో శాసన సభల, పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థ ప్రతినిధులతో సమాలోచనలు గాని లేక వారి అభిప్రాయాలు పొందినట్లు గాని ఎక్కడా కనపడడం లేదు. ఎందుకంటే సమగ్రాభివృద్ధి జరగాలి అన్నప్పుడు కేవలం వెనుకబడిన మా అనంతపురం జిల్లా లాంటి జిల్లా అభివృద్ధి జరగాలి అన్నప్పుడు స్థానికంగా ఉండే ఒక్కడి వారిని అందులో భాగస్వాములుగా చేర్చకపోతే విపరీతమైన పరిమాణాలు ఏర్పడడమే కాకుండా, ఇది ఏమాత్రము మనకు సంబంధించినది కాదు, ఇది ఏదో అధికార లే చేస్తారు, ఇది పై నుంచి వస్తుంది, ఇది ప్రభుత్వమే చేస్తుంది అన్న అపోహలో మాత్రమే వారిని ఉంచినట్లు అవుతుందని మనవి చేస్తూ ప్రతి జిల్లాకు ఒక ప్రణాళికా సంఘాన్ని, ఆ ప్రణాళికా సంఘములో ప్రజా ప్రతినిధులైన శాసన సభ్యులను, ప్రజల నుంచి ఎన్నుకోబడిన పంచాయతీ రాజ్ ప్రతినిధులను, ప్రజాభిప్రాయాన్ని చూరగొన్నటువంటి, ప్రజాభిమానము కలిగిన తెలివైన పెద్దలను కలిపి ఒక సంఘముగా ఏర్పరచాలని, వారి ద్వారా ప్రణాళికను ప్రతి జిల్లాకు రూపొందించే విధముగా చూడాలని నేను సభకు, ప్రభుత్వానికి మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

మొత్తము ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే వెనుకబడిన అనంతపురం జిల్లా మాది. మరి ఈ వెనుకబడినతనాన్ని పోగొట్టాలనేటటువంటి ఉద్దేశముతో ప్రణాళికేతర నిధులను సమకూర్చవలసిన విషయము ఇంతకు ముందే మనవి చేశాను. ప్రణాళికా బద్ధమైన నిధులను వెచ్చించే విషయములో మాకు జరుగుతున్న అన్యాయము ఎవరికీ జరిగడం లేదని చెప్పడానికి సాహశిస్తున్నాను. ఇందుకు మన్నించవలసినదిగా కోరుతూ ఎందుకు ఈ విధమైన సాహసానికి ఒడిగడుపున్నానంటే 1956 నుంచి 1978 వరకు జరిగిన ఖర్చు, వాటికి సంబంధించిన వడ్డీలు దయచేసి స.స. ముందుకు తెప్పించితే మీకే మీకే తెలుస్తుంది. 1973 నుంచి 1978 వరకు కేవలం ఒక జిల్లా అంటే ఖమ్మములో జరిగిన వడ్డీలు మీరు చూస్తే మొత్తము రాయల సీమలో ఈ 30 సంవత్సరాలలో ఖర్చు పెట్టినదానిన్నా ఖమ్మము జిల్లాలో వెచ్చించి శీఘ్రమైన ప్రగతిని సాధించడానికి ఉపక్రమించిన ఆనాటి ప్రభుత్వము, దానికి యజమాన్యము వహించిన వెంగళరావుగారు వక్షపాత వై ఖరీతో చేశారా అన్నది నాకు అర్థము కావడం లేదు, దయచేసి ఈ తప్పిదాన్ని, బ్రహ్మాండమైన

నేరాన్ని మీరు కేవలము ఆమోదించడమే కాకుండా సరిచేయవలసిందిగా కోరుతూ, ఇందుకు కారకులైన వారిని శిక్షించడానికి, వీలుంటే శిక్షించవలసిందిగా మిమ్ములను ప్రార్థిస్తున్నాను. మరి ఈ విధమైన ప్రాతిపదిక ఇలా కొనసాగితే మా జిల్లా వెను బడినతనము అలాగే ఉంటుంది. అభివృద్ధి చెందే జిల్లాలు అభివృద్ధి చెందుతూనే ఉంటాయి. అందుకని అన్ని ప్రాంతాలలో సమానమైన పాళ్ళలో సక్రమమైన అభివృద్ధి సాధించినప్పుడే ప్రజాందోళనలు కలుగవని, ప్రజల హృదయాల్లో ప్రభుత్వం పట్ల భాద ఉడడనే అంశము వారు అంగీకరించి, దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆచరణలో కూడా ఉపయోగించాలని మనవి చేస్తున్నాను. మనము ఇంతకుముందే విన్నాము, ప్రతిపక్షాల వారు పాపము ఈ రోజు బలహీనవర్గాల నన్ను కారు రైతుల పట్ల చాలా మోజు చూపెడుతున్నట్లు ఉన్నది. వారు మా పట్ల తీర్పు ఇచ్చారు. వారికి మామీద విశ్వాసము ఉన్నది. ఏమి వారికి చేస్తామో, ఏమి చేయగలమో అనేటటువంటి మీమాంస వారికి మాకు మధ్యగాని మరి ఈ రోజు వారిని రెచ్చగొట్టడానికో లేక ఇంకొక విధంగా వారి మీద అక్కును మా ద్వారా తీర్పుకోవాలని మొనలి కన్నీరు కారుస్తున్నాగు. దయచేసి ఆ మొనలి కన్నీరు నమ్మేదానికి బలహీన వర్గాల అభివృద్ధి కోసం రూపొందించిన ప్రయోజకరమైన పథకాలకు వారి సంపూర్ణ మద్దతును ప్రకటించవలసినదిగా నేను ప్రార్థిస్తున్నాను.

ఇక, శాశ్వతమైన కరువు నివారణ పథకాలు చాలా వున్నాయి. మా జిల్లాలో ప్రతి ఏటా మూడు కోట్ల రూ.లు ఖర్చు పెడుతున్నామని, పోయిన 12-00 noon ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి రుణం సేకరించి, అన్ని రుణాలు, వాటిని చెల్లించవలసిన అవసరం, భారం మాపై వుంది, అవి ఖర్చు పెట్టే వద్దతిని మాత్రం దయచేసి మీరు గమనించాలని మనవిజేస్తున్నాను. గ్రామీణ పెంపకానికి, కోళ్ళ పెంపకానికి, డెయిరీ డెవలప్ మెంట్ యిత్యాది ఉపరకరణాలు, ఉపసంపాదనకు సంబంధించి యీ మొత్తాన్నంతటిని ఖర్చు చేస్తున్నారతప్ప శాశ్వత కరువు నివారణకు అంతో యంతో పునయోగకరమైన భూగర్భ జలాలను వెలికి తీసే. సేద్యపు నీరు సమకూర్చే, నీటి సౌకర్యం కల్పించే పథకాలకు మాత్రం ఒక్క నయ్యాపైన కూడ ఖర్చు పెట్టలేదని చెప్పడానికి చాలా విచారిస్తున్నాను. ఈ అంశాలను దృష్టిలో వుంచుకొని చెప్పవలసినవస్తే చాలా సమయం పడుతుంది. మీరు యిచ్చిన సమయం పూర్తి అవుతున్నది కాబట్టి, నేను వుదహరించిన యీ అంశాలన్నింటినీ దృష్టిలో వుంచుకుని, వీటిని పరిష్కరించి సక్రమమైన మార్గంలో నడిపించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. నడిపిస్తారనే విశ్వాసం నాకు వుంది. మీరి అవకాశం యిచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. రామచంద్రరాజు (ఉండి):—అధ్యక్షా, 78-79 బడ్జెట్ పై చర్చ జరుగుతున్నది. ఇది 78-79 బడ్జెట్ పై చర్చ అనే విషయం ప్రతిపక్షం వారు మరిచిపోయి మాతాకాలను, ముత్తాతలను విమర్శించడం చాలా విచారకమైన విషయం. గౌరవసభ్యులు 30 సం.ల నుంచి కాంగ్రెసు వారు చెప్పేవన్నీ కూడా అబద్ధాలేనని, చెప్పింది చెయ్యలేదని వెంకయ్య నాయుడుగారు ప్రసంగించారు. ఇది చాలా విచారకరం, కారణమేమంటే రాజాజీగారు మూలక

పర్యాయం ఒక కథ చెప్పారు. మా పిల్లలు మీ పిల్లలు లిసి మా అమ్మ మా బాబు, మీ అమ్మ మీ బాబు పెదవలు. సన్యాసులు అని చెప్పినట్లుగా వారు చెబుతూవుండే వారు. అదేవిధంగా ఈ 80 సం.లో కాంగ్రెసులోవుండి, అనేక పదవులు అనుభవించిన వారు కూడా అటువైపు వున్నారు. ఇప్పుడు వారు కాంగ్రెసును విమర్శిస్తుంటే ఆశ్చర్యంగా వుంది. సుబ్బరాజుగారేమి, జై పాల్ రెడ్డిగారేమి అనేక మంది యంతకుముందు కాంగ్రెసులో వుండి, చాలా గొప్పపనులు చేస్తామని ప్రజల వద్ద ఉద్ఘాటించి, అనేక పదవులు నిర్వహించి యిప్పుడు అటువైపు వెళ్ళి యీ విధంగా మాట్లాడడం మంచిది కాదని, అటువంటి విమర్శలు చేయవద్దని కోరు తున్నాను. ఇప్పుడు దేశ ప్రజలు ఒక చరిత్రాత్మకమైన తీర్పునిచ్చాను. అదే యీ బడ్జెట్. అయితే, యీ బడ్జెట్ పూర్తిగా కాదు కొంతమాత్రమే ఈనాడు ప్రజలు చాలాముందుకు పోయారు. ఎంత ముందుకు పోయారంటే ప్రాంతీయ తత్వంగాని, కులాలుగాని, మతాలుగాని యివేమీ వారిపై యీనాడు పని చెయ్య లేదు. వీటికి అతీతంగా యీనాడు వారు తీర్పు చెప్పారు అని మీరు వ్రాసుకోండి, వినండి, గ్రహించండి అని చెబుతున్నాను. ఎక్కడోవున్న ఆ మె ను తీసుకొచ్చి బెడవాడలోపెట్టి, వోట్లు వేయమంటే ఇందిరాగాంధీగారి నాయకత్వంలో నమ్మక ముంది, ఆమె చేసే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో నమ్మకముంది, ఆమె పేరే వోట్లు వేసేవారు. భారతదేశ చరిత్రలోనే యిటువంటి అపూర్వమైన సమతులన ఎప్పుడూ జరిగలేదు, అంతేకాదు, ఒకచోట ఒక హరిజన అభ్యర్థిని నిలబెడితే. అతనికి వోట్లు వెయ్యకుండా ఇందిరాగాంధీగారి అభ్యర్థికి వోట్లు వేసి గెలిపించారు అక్కడి వోట్లు. అవిధంగా యీనాడు కులం, ప్రాంతం, యివేమీ పట్టించుకోకుండా వోట్లు. ఎవరు అధికంగా మమ్మల్ని అభివృద్ధి పరుస్తారో, మాకు కనీ సౌకర్యాలు చేస్తారో వారిని గెలిపిస్తామని అని వారికి నమ్మకం వున్నవారిని గెలిపించడం జరిగింది. అందుచేత, యీ పాతం మనం గ్రహించి, ఎవరయితే యీ తీర్పునిచ్చారో, వారికి న్యాయం చేకూర్చే బాధ్యత యిప్పటి ప్రభుత్వంపై వున్నదని, దానిని విస్తరించకూడదని నేను హెచ్చరిస్తున్నాను. అందుచేతనే మా నాయకులు చెన్నారెడ్డిగారు దైర్య సాహసాలతో ఒక ప్రకట చేశారు. జరిగిపోయిన రోజుల్లో అప్పటి ప్రజల అభి ప్రాయాలను గమనించి, అప్పటి ఉద్యమాలలో సెవరేట్ అని అనివుండవచ్చు, ఇప్పుడు, యివాళ ప్రజలయొక్క తీర్పు. వారి వాయిస్ ప్రకారంగా నేను ప్రభుత్వాన్ని నడిపిస్తాను అని ఉద్ఘాటించారు. అందుకు వారిని ప్రత్యేకంగా నేను ఆశీర్వాదిస్తున్నాను. ఆ విధంగా, కొత్త వాయిస్, కొత్త సిద్ధాంతం మన ముందుకు వచ్చాయి. అట్టడుగున వున్న సామాన్య ప్రజలతో చైతన్యం వచ్చింది. వారి ఆశయాలకు, అనుగుణంగా ప్రభుత్వం నడిపించవలసిన వుంటుందని నేను మనవిజేస్తున్నాను. దానికి సంబంధించి రెండు మూడు ముఖ్యమైన విషయాలు నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి యీ సందర్భంలో తీసుకు వస్తాను.

అందులో ఒకటి, చిన్న రైతులు అనేకమంది వున్నారు. వారికి కరెంటు యిచ్చే విషయంవుంది. వ్యవసాయం నిమిత్తం ఆయా ప్రాంతాలలో, చిన్న రైతుల వుపయోగం నిమిత్తం కరెంటు యిచ్చినా, ఆచరణలో అది వారికిమాత్రం వుపయోగపడడం లేదు. వ్యవసాయానికి పెట్టుకుని చేసుకుంటూ వుంటే మధ్యలోనే

కరెంటు పోతుంది. ఇంక వంప్ సెట్సు పెట్టుకుని కూడా యీ చిన్న రైతులు ప్రయోజనం పొందలేక పోతున్నారు. పట్టణాలలో, టౌన్స్ లో, సినిమా హాల్స్, క్లబ్స్, బార్స్, ఎయిర్ కండిషన్ రూమ్స్ వీటిక్రింద యిక్కడ ఎంత కరెంటు ఖర్చు పెడుతున్నారు, అక్కడ చిన్న రైతుల వ్యవసాయానికి ఎంత కరెంటు ఖర్చు పెడుతున్నారు? చెప్పవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను. పట్టణాలలో నిలాసాల ఖర్చుపెట్టే యీ కరెంట్ కట్ చెయ్యాలని చిన్న రైతుల వ్యవసాయ ప్రయోజనం నిమిత్తం హెచ్చుగా యివ్వాలని నేను చెబుతున్నాను. పట్టణాలలో బార్స్ లోను, క్లబ్స్ లోను, ఎయిర్ కండిషన్ రూమ్స్ ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నారో చూడండి. అక్కడ చిన్న రైతు వంటపండించి దేశానికి అన్నం పెడుతున్నాడని మనం ఎట్లా చూస్తున్నామో ఒక్కసారి గమనించండి. అందువలన, పట్టణాలలో నిలాసాలకు ఖర్చు పెట్టే దానిని పూర్తిగా కట్ చేసి గ్రామాలలో చిన్న రైతులకు వ్యవసాయాభివృద్ధికి చాలా హెచ్చుగా పెంచడానికిగాను ప్రయత్నించమని నేను ఆర్థికమంత్రి, ఎల్క్వినిటీ నీట్ మినిష్టర్ గారయిన రాజారాం గారిని కోరుతున్నాను.

అలాగే డ్రోయినేజ్ స్కిము పున్నది. ఈ స్కిము గురించి మొట్టమొదట ముందుకు వచ్చిన వాడిని నేను. ఈ డ్రోయినేజ్ సెస్సు పెంచి, పెంచి బిల్లింగ్సు కట్టారు: గెట్టు హౌసెస్ కట్టారు, ఎక్కడ చూసినా గెట్టు హౌసులే, ఆ ఫెరికాలో నో, ఇంగ్లండులోనో చూపు వచ్చి ఇక్కడ ఎయిర్ కండిషన్ గెట్టు హౌసులు కడు తున్నారు, మేము మట్టి పిసికి, రక్తమోడ్ని కట్టిన డబ్బుతో యీ విధంగా గెట్టు హౌసులు నిర్మిస్తున్నారు, ఎన్నో డిజైనుల్లో కడుతున్నారు, వంట గది డిజైన్ చేరు, బ్రెట్స్ డిజైన్ చేరు, డ్రాయింగ్ రూం డిజైన్ చేరు, యీవిధంగా ఒక ప్రక్కన సామాన్య ప్రజలు ఎన్నో కష్టనష్టాలుచేడి తక్త మోడ్ని కడుతున్న సెస్సులు, నమ్మి లతో యిది కడుతున్నాము. ఇటువంటిది కంపెరటివ్ గా ఎన్ని పుదాహరణలయినా యివ్వవచ్చును. బిట్లీ గురించి ఇలాంటివమని నేను కోరుతున్నాను. ప్రజలకు అవసరమైన కంప్యూటర్ లోగిన్ యదానికీ ప్రయత్నించాలి. నాను బిట్లీ డ్రోయింగ్ లోగిన్ యదానికీ పట్టుకుని నడపాలని నేను చెబుతున్నాను.

[illegible]

అలాగే అతి పేదలయిన అగ్రిల్వర్ లెవర్ వున్నారు, వ్యవసాయ కూలీలు, వారికి దిక్కులేదు. వారు భరించలేని పాదలువదుతున్నారు. పొట్ట గడవక, జీవనోపాధి నిమిత్తం యీషుగోదావరి తనీ నుంచి కైకలూరు తాల్కా కాకు వస్తుంటారు, వారు ఆర్. టి. సి. బస్సుపై తట్టలు, కుండలు పెంట్టుకుంటే కండక్టర్లు వారివద్ద తట్టకు పావలా. కుండకు పావలా చొప్పున వసూలు చేస్తున్నారు. పావలా వుంటే పొట్టపోసుకునేవాళ్ళు, పొట్ట పోసుకోడానికి యెంతయో పిల్లలను కూడా పోషించుకోలేని స్థితిలో దూరిం పొయ్యే వాళ్ళు వుండి, ఎంతో దయనీయమైన పరిస్థితిలో వుండి వాళ్ళు పెడుతుంటే వారి వద్ద యిట్లా ఘోరంగా వసూలు చేస్తున్నారు. అందుచేత, పేదవాడు తట్టలు గానీ, కుండలుగానీ బస్సులపై ఏమీ పెట్టుకున్నా వారి నుంచి ఏమీ వసూలు చేయ గూడదని ఆర్. టి. సి. వారికి ఆదేశాలు వెంటనే యివ్వవనిందిగా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

12-10 p.m.

అంతే గాదు. అడవాళ్ళు కూలివనికి పొలంలోకి పోతారు. మొన్న నీమధ్యన వా పర్యటనలో చూశాను. ఆ పిల్లలు ఏడుస్తూ ఉంటారు. ఈ వారిజన పేటలలో, లేబర్ పేటలలో పని పిల్లలను యింటిలో వదలి పెట్టి కూలికి వెడతారు. అందుచేత అటువంటి హరిజన వాడలలో ఒక అమ్మాయిని ఎప్పాయింట్ చేయించి అక్కడ ఆ పిల్లలకు రక్షణ కల్పించే స్కీము నొకదానిని ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. వ్యవసాయ కూలీలు దరిద్రం అనుభవిస్తూ ఉన్నారు. వారి కనీసం ఉపాధి కల్పన చేయాలి. అప్పుడే వారి తరపున యిక్కడ కూర్చుని న్యాయం గలిగిన వాళ్ళు అవుతాము. రైనేజీ స్కీము. కొన్ని లక్షలు, కొన్ని రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారు. వృధాగా ఖర్చు పెట్టారు. వారు మాట్లాడ లేదు ఉప్పుచేరు నందర్బంలో అక్కడ రైతులందరిని ఒప్పించినప్పుడు, బ్రహ్మానందర్బ గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, నేను ప్రత్యేకంగా ఉపన్యాసం చెప్పి వమ్మని కడతాము. యిక్కడ మీరు స్వయంగా జేయాలంటే ఆ రోజు బ్రహ్మానందర్బ గారు హామీ ఇచ్చారు. వారు చేయగలిగింది చేశారు. అది ఏలూరు మీదుగా నమోదరం కలుస్తున్నది. ఉప్పుచేరు నిదానంగా త్రవ్వాలి. దురదృష్టవశాత్తు ప్రజా వంకరలు సృష్టించారు శ్రీ అది నోట్ చేసుకొని. యిప్పటికే ఎన్ని లక్షల రూపాయల వృధా అయినదో లెక్క వున్నది. దయచేయించి మన ముఖ్యమంత్రిగారు, గేషన్ మంత్రిగారు, చీఫ్ యింజనీర్ గారు వచ్చి పరిశీలించేమని కోరుతూ అవకాశం యిచ్చిన అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ కలెక్టరు కుంటున్నాను.

శ్రీ వి.

పొట్టచేత అవకాశం కలిగించివదుతు. మీకు వా ధన్యవాదాలు. ప్రభుత్వం 1977-78 లో రూ. 207.24 కోట్లు వ్యయం చేయగా, 78-79 కి టేబులు రూ. 207.24 కోట్లు. పాత ప్రభుత్వం బడ్జెట్ అయినప్పుడీ ఫైనాన్స్ మినిస్ట్రీ గారు రిజర్వ్ చేసిన టేబులు రిజర్వ్ 44.85 కోట్లు. మిగులు ఉద్యమ చూచినప్పుడు అలాంటి అడ్డంకు ఏదానికీ ఈ బడ్జెట్ మీద అడ్డంకు లేకపో వున్నాడు. ఎంతో దయచేయించి ఎన్. సి. ఎస్. టి. టి. పి. డి. ఎస్. మెంట్ కోట్లు టేబులు రిజర్వ్ చేయించిన ముఖ్యమంత్రిగారు, పాత ప్రభుత్వం చూచినప్పుడు

కేటాయించినాయి. అచరణ రూపంగా జరగాలి. ఈ నాడు ఈ ప్రభుత్వము కేటాయించిన డబ్బును సరైన రూపంగా యింప్లిమెంట్ చేస్తుందనే ఆశ వున్నది. సన్నకారు రైతులకు శిస్తు రెమిషన్ యిచ్చినది కూడ శాసనంగా వున్నది. నిర్బంధ రిటైర్ మెంట్ విషయ లో ప్రభుత్వం ఒక అడుగు ముందుకు సాగింది. అదికూడ న్యాయం. వరంగల్ జిల్లాలో పరకాల నియోజకవర్గం శాసనసభ్యుడిని కాబట్టి పరకాల వరంగల్ కు సంబంధించిన కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి మీ ద్వారా తీసుకురావాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి తమ ప్రసంగంలో కొందరు శాసనసభ్యులు వెల్లడించిన అభిప్రాయాలతో ఏకీకరించక తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని పూర్తిగా కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించడానికి వీలు కాదు గాని ఎక్కడైతే కరువు వచ్చిన సందర్భాలు ఉన్నాయో అక్కడ ప్రకటించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని చెప్పారు. వరంగల్ జిల్లా పారిశ్రామిక ప్రాంతము కాదు. కేవలం వ్యవసాయ కూలీలు, వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి ఉన్నవారు ఎక్కువగా ఉన్నారు. ఈ నాడు మిర్చి పంట పురుగు తిని వేరే పంటలు లేక బాధ పడు తున్నారు. కూలి లేకుండా బాధ పడుతున్నారు. పరకాల ప్రాంతంలో ఉన్న గ్రామాలలో పంటలు లేకుండా బాధపడుతున్నారు ఇటువంటి ప్రదేశాలకు కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించి అక్కడ కరువు నివారణ పనులను చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

వరంగల్ జిల్లాకు సంబంధించి నీటి సమస్య శాశ్వతంగా అవరిష్కృతముగా ఉండిపోతున్నది. గత శాసనసభలో శాసనసభ్యులు ఎంతోమంది ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చినప్పటికీ ఈ నాటికి కూడ పరిష్కారం కాకుండా ఉన్నది ఆంధ్రప్రదేశ్ కు రెండవ రాజధాని అయిన ప్రాంతానికి ధర్మసాగరం చెరువు నీళ్లు 20 సంవత్సరాల క్రితం ఏర్పాటు చేసినా ధర్మసాగరం చెరువు నీళ్ళు సరిపోవడం లేదు. ఈనాడు జనాభా పెరిగిపోతున్నది. అందుచే అది సరిపోయి బిచ్చం దిగవలసి వస్తున్నది. మానేరు నుంచి నీరు తీసుకురావటానికి చర్య తీసుకొన్నది. ఆ పనులు జరగలేదని తెలుస్తున్నది. ఎంతవరకు వచ్చినదో తెలియదు అటువంటి పనులు జరుగుతూ ఉంటే స్పీడ్ బ్రేక్ చేసి మానేరు కాలవద్వారా నీరు వర్షం చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. గ్రామాలలో ఉన్న రిగ్స్ కమ్యూనిటీ వెల్ఫేర్ రిపేర్ చేయకుండా ఉన్నవి. వచ్చేది ఎండాకాలం కాబట్టి తొందరగా రిపేర్ చేయించి నీటి సమస్యను తీర్చాలని ప్రభుత్వానికి మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. విద్య విషయంలో మా పరకాలలో పాఠశాలలు వున్నవి. అక్కడ వసతి సరిగా లేదు జూనియర్ కాలేజీ వున్నది. బాయిస్ జూనియర్ కాలేజీ వున్నది. అడవిల్లల హైస్కూలు వున్నది. ఆప్సర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ వున్నాయి తదితర ప్రైమరీ స్కూల్స్ ఉన్నాయి. అక్కడ వసతి పరిగా లేకుండా చీకటి గదులలో అవస్థ పడవలసి వస్తున్నది. సరైన విధంగా విద్యా విధానాన్ని అనుసరించాలనే గవర్నమెంట్ కోరికని మనం యింప్లిమెంట్ చేయలేకపోతున్నామనిపిస్తున్నది. ఇప్పటికి కూడ పాఠశాల విద్యార్థులకు సోషల్ బత్ ఫేర్ డిఫారు మెంట్ బాధా అంద కుండా పోవడం బడ్జెట్ కూడ సరిగా అందించలేదు. పాఠశాల విద్యార్థులకు బిడ్డలు ఉన్న వాళ్ళు చదువుకోవడానికి

మౌనము తిట్టగా కల్పన జరుగుతున్నది. నిద్రయు తిట్టగా కల్పనకు
అవకాశం తెచ్చు కనుక ఈ క్రొత్త ప్రపంచం లోనట అక్కడ ప్రతి
స్తాపించాలని మునిచేయున్నాను. అంతానుమించి చివరమున పోరా
గిరిమనులు వసుకొండపై వెళ్ళాలని నిర్ణయించుకొనియున్నాను. ఇదిగో
ఇప్పుడు మేంకొన్ని ముఖ్యముగా నేను అభివృద్ధి చేసి
చేసినవివరములు తెలుసుకొనినట్లుగా నేను తెలుసుకొనినట్లుగా

شری شیو لعل - (کاروان)۔ سافٹیہ ادھکیشیہ جی - پرانے ایم۔ ایل۔ ایز کو بھاشن کیلئے کافی وقت دیا جا رہا ہے اور نئے ایم۔ ایل۔ ایز کو بہت کم وقت دیا جا رہا ہے میں کوشیش کرونگا کہ کم سے کم وقت میں زیادہ پوائنٹس بتا سکوں۔ اس بجٹ کے اوسر پو میں اسپورٹس اور گیمس کے سمبندہ میں کچھ کہو نگا۔ اسپورٹس اور گیمس کا ایک ایسا میدان ہے جیسے کوی پولٹیکل کلر دیئے بنا کھیلا جاتا ہے۔ اور کھلاڑی ہارجیت کی پروا کئے بغیر اپنے فن کا مظاہرہ کرتا ہے۔ بڑے سوہاگیہ کی بات ہے کہ فیناس منسٹر صاحب کو گیمس اور اسپورٹس کا پورٹ کا فولیو دیئے ہیں جس طرح پنجاب، ہریانہ اور مہاراشٹرا میں اسپورٹس اور گیمس کیلئے ڈائریکٹریٹ لیول پر گورنمنٹ کام کرتی ہے۔ اسی طرح سے ہمارے آندھرا پردیش میں بھی گیمس اور اسپورٹس کیلئے سرکاری طرف سے ڈائریکٹریٹ بنا کر اسکی انتی ہر دھیان دیا جائے۔

میں ودیشی کھیلوں کے سمبندہ میں کچھ نہیں کہوں گا۔ کیول بھارتی کھیل کے بارے میں کہوں گا۔ جیسا کہ دوسرے گیمس کے سمبندہ میں لڑیچر پڑھنے کیلئے ہوتا ہے۔ اسی پرکار ہمارے بھارتی کھیلوں جیسے کبڈی، کھوکھو وغیرہ کے سمبندہ میں کوئی لڑیچر نہیں ہے۔ اور یہ بھارتی کھیل خاص کر پروگراموں میں کھیلے جاتے ہیں۔ میں سمجھاؤ رکھتا ہوں کہ ان کھیلوں کیلئے سرکاری طرف سے لڑیچر تیار کرنے پر دھیان دینا چاہئے۔ میں آپکے سامنے ایک اور سمجھاؤ رکھنا چاہتا ہوں کہ اسپورٹس اور گیمس کیلئے ہماری گورنمنٹ ایک سب کمیٹی قائم کرے۔ جو بھارتی گیمس کا لڑیچر تیار کرے اور ان کھیلوں کی انتی کیلئے کام کرے۔ ہماری پارلیمنٹ میں ایکپرس پا راپرٹس کو راجیہ سبھا کیلئے یامزد کیا جاتا ہے میں کہوں نگا کہ اس طرح سے اسپورٹس میں جو کھلاڑی انٹرنیشنل گیمس میں اچھا کھیل کرانعام پراپت کرتے ہیں ان کھلاڑیوں کو ہم۔ ایل۔ اے۔ ایم۔ ایل۔ سی نامینٹ کیا جائے تو بہت ہی اچھا ہوگا۔ ہریانہ میں بھی کھلاڑیوں کو جو اچھا انعام حاصل کرتے ہیں اچھا پوسٹ دیا جاتا ہے۔ اسی طرح سے ہمارے دیش میں بھی ان کھلاڑیوں کی حوصلہ افزائی پر دھیان دیا جائے تو ٹھیک ہوگا

ایک اور بات یہ کہ حالیہ عام چناؤ میں بیالٹ پیپر اردو، تلگو اور انگلیش میں چھاپے گئے ہندی میں نہیں چھاپا گیا میری پراپتہنا ہے کہ جہاں ہو اردو تلگو اور انگلیش کو لکھا گیا ہندی میں بھی لکھا جائے کیونکہ زیادہ تر بسنے والے ہندی جانتے ہیں۔

سیونسل کارپوریشن کی جانب سے سٹی میں لائبریرس اور پورینل کی دوسرہتا کی گئی ہے لیکن اسکی صفائی ہم جلدیہ والے دھیان میں دیجئے گئے ہیں۔ کم پنے اسی ذمہ داری نہیں ہے جہکے کارن ہوچکے کنبہ کی ہی کنبہ کی نظر آئی ہے جہرآباد

آندھرا پردیش کی راجدھانی ہے اور اس شہر کو دیکھنے کیلئے یاتری اور اہم شخصیت کے لوگ آتے ہیں۔ میں چاہوں گا کہ بلدیہ والے سٹی کی صفائی کی طرف دھیان دیں۔ اور جس طرح سے پرشوں کیلئے لائرنس، یورینل بنائے گئے ہیں میں چاہوں گا کہ اسی طرح سہیلاؤں کیلئے بھی شہر میں لائرنس یورینلس بنائے جائیں۔ ہمارے شہر میں سوپر بازار کام کر رہے ہیں ان سے زیادہ غریب لوگوں کو فائدہ نہیں پہنچتا کیونکہ وہاں پر عام طور پر قیمتی چیزیں ملتی ہیں۔ میں چاہوں گا کہ غریب لوگوں کیلئے چاول پیاز، دالیں وغیرہ سوپر بازاروں میں کم قیمتوں پر خریدنے کی سہولتیں دی جائیں تاکہ غریب جتنا کو سوپر بازاروں سے لاپہ ہو۔ دھنیہ واد۔

12-30 p.m.

శ్రీ యం. బాబు పరాంకుళం (ఉయ్యూరు) :- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన ఆర్థిక శాఖామంత్రిలు శ్రీ రాజారా. గారు వెనుకటి ప్రభుత్వానికి కూడ భార్యక వహించి ఈ ప్రభుత్వములో ఆర్థిక శాఖామంత్రిలై బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టడం చాలా సంతోషకరమైన విషయము. అయినా వెనుకటి ప్రభుత్వము కాని, ఈ ప్రభుత్వము కాని శ్రీ కాకుళం జిల్లాకు సంబంధించింతవరకు చిన్న చూపు చూస్తున్నారని, పక్షపాతముగా వ్యవహరిస్తున్నారని కొన్ని విషయాలను వారి దృష్టికి తీసుకు వస్తూ ఈ బడ్జెటును సమర్థించలేకపోతున్నాను అనిమనవి చేస్తున్నాను. శ్రీ కాకుళం జిల్లా ఏర్పడిన నాటినుంచి ఇవాళి వరకు తాలూకా ఆఫీసులో 4 గురు అప్పర్ డివిజన్ గుమాస్తాలు, ఒక ట్రైబిస్ట్ మాస్ట్రేమ్ వున్నారు. కొత్తగా ఏర్పడిన గజవతిగరం తాలూకాలో 7 గురు యు.ఓ.సి.లు ఇద్దరు ట్రైబిస్టులు వున్నారు. శ్రీ కాకుళం జిల్లా ఏర్పడిన నాటినుంచి అదే స్టాఫ్ పేటర్స్ నడుస్తున్నది. వారికి వని ఎక్కువ అయినది. వెంటనే దానిని సరిదిద్దాలను కోరుతున్నాను. శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో డెప్యూటీ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ఆఫీసర్ వున్నారు. వారికి ట్రైబిస్ట్ కమ్ క్లర్క్ పోస్ట్ శాంక్షన్ అయివుంది. మిగతా జిల్లాలలో కూడా ఆ పోస్టు ఉన్నాయి. శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో పోస్ట్ శాంక్షన్ అయి 10 సం.లు. అయినా అక్కడ ఉద్యోగులను నియమించలేదు. అంటే ఆ జిల్లా పట్ల చిన్న చూపు చూడడము కాదా అని అడుగుతున్నాను. డి.ఇ.ఓ.కి ఎన్ని జిల్లాలలోను డైరీ గ్రాఫర్ వుంటే శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో 10 సం.ల నుంచి లేకపోవడం చిన్న చూపు చూడడం, నిర్లక్ష్య వైఖరి కాదా అని అడుగుతున్నాను. వెంటనే ఆ పోస్ట్ శాంక్షన్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక బడ్జెటు చూస్తే పెద్ద ప్రాజెక్టులైన గోదావరి బరాజ్ కి 10 కోట్లు, నాగార్జునసాగర్ కి 88 కోట్లు, పోచంపాడుకు 18 కోట్లు కేటాయింపు చూపించారు. కాని శ్రీ కాకుళం జిల్లాలోని పెద్ద ప్రాజెక్టు అయిన వంశధార ప్రాజెక్టుకు ప్రత్యేకమైన కేటాయింపు ఏమీ లేదు. జుగూపావతి ప్రాజెక్టు వుంది. ఆ జిల్లాలోని ఏ ప్రాజెక్టుకు ప్రత్యేకమైన కేటాయింపు లేదు. వంశధార సెకండ్ ఫేజ్ గతి ఏమిటనేది కూడ చెప్పలేదు. శ్రీ కాకుళం జిల్లా పట్ల ప్రభుత్వము ఎటువంటి నిర్లక్ష్య వైఖరి వహిస్తున్నది దీనిని విజ్ఞప్తి తెలుస్తుంది. ప్రతి జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్ లో రిప్రాజన్టివ్ పోస్టు ఉన్నాయి. కాని శ్రీ కాకుళం జిల్లా మొత్తముగా ఒక్క రిప్రాజన్టివ్ పోస్టు లేదు

దానిని వెంటనే కాంక్షన్ చేసి, ఇతర జిల్లాలతో సమానముగా చూడాలని కోరుతున్నాను. ఈ నాటికి కూడా ఆ జిల్లాలో ఆర్.టిసి. బస్సులు నడవకపోవడం అంటే పక్షపాత వైఖరి చూస్తున్నారని చెప్పక తప్పదు. మా జిల్లాలోని ప్రాజెక్టు దగ్గర అప్రోచ్ రోడ్స్ లేవు. కాని ఇతర జిల్లాల్లో అప్రోచ్ రోడ్స్ ప్రాజెక్టు దగ్గర వున్నాయి. ఇది పక్షపాతము కాదా అని అడుగుతున్నాను. ప్రాజెక్టుల క్రింద వున్న కమాండ్ ఏరియా అభివృద్ధి కోసము మిగతా ప్రాంతాల్లో అమలు చేస్తున్నారు కాని మా జిల్లాలో మాత్రము లేదని మనవి చేస్తున్నాను. గడచిన 10 సం.ల నుంచి మా జిల్లాకు ఇద్దరు మంత్రులు వుంటే ఇప్పుడు ఒక్కరు లేకపోవడము చిన్నచూపు చూడడము కాదా అని అడుగుతున్నాను. 6 సూత్రాల పథకము అన్నారు. రాష్ట్రములో ఏ ఒక ఆంధ్రునికి ఏ ప్రాంతానికి అన్యాయము జరగకుండా చూస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిజ్ఞ చేశారు. అందుకు వారికి కృతజ్ఞతాభివందనాలు అర్పిస్తున్నాను. మాటలు చెప్పినంత మాత్రాన ప్రతి ఆంధ్రుడు రక్షించబడతారని అనుకోవడములేదు. ఈనాడు తెలంగాణా, రాయలసీమ, ఆంధ్ర అనే విభేదాలతో వున్నాము. మనము అనుకోన్నా మనమంతా ఆంధ్రులుగా వ్యవహరిస్తున్నామనుకొన్నా 31 ప్రాంతీయ సంఘాలు వున్నాయి. ఒక ఉద్యోగము కావాలన్నా, ప్రొమోషన్ కావాలన్నా, ట్రాన్స్ఫర్ కావాలన్నా ప్రాంతీయంగా ఆలోచించే ఒక రకమైన జబ్బు మన ప్రభుత్వానికి వుంది. ప్రతి ఆంధ్రున్ని ఒకేలాగ చూడాలనుకొంటే ఇప్పుడున్న 6 సూత్రాల పథకము రద్దు కావాలి. ప్రాంతీయ సంఘాలను రద్దు చేసి వెనుక బడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రత్యేకమైన అభివృద్ధి సంఘాలను ఏర్పాటు చేయాలి. తప్ప మూడు ప్రాంతాలకు మూడు సంఘాలను ప్రత్యేకముగా ఉంచి, విభేదాలు లేవు అని చెప్పగము మాటలలో తప్ప ఆచరణలో లేదు అని చెప్పనలసివుంటుంది. అందువల్ల 6 సూత్రాల పథకము రద్దు కావాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. ధనరాజు (అచంట) :—అధ్యక్షా, రఘుపతి రాఘవ రాజారాం పతిత పాపన సీతారాం వంటి వ్యక్తి రాజారాంగాడు ప్రవేశపెట్టిన బిడ్డటును హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ ఆచంద్రతారార్కంగా మనరాష్ట్రం వారి చేతుల మీదుగా ముందుకు నడచి మనదేశం పేరు ప్రఖ్యాతులు పొందుతుందని అశిష్టా వారికి నా హృదయపూర్వక అభినందనలు అందజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మన మాజీ ప్రధానమంత్రి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ప్రవేశపెట్టిన 20 సూత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమం అనుసరించి దేశీయ వర్గాల సంక్షేమం గురించి ఆర్థికంగా దేశం అభివృద్ధి చెందుతున్న తరుణంలో దురదృష్టవశాత్తూ జనతా ప్రభుత్వం కేంద్రంలో ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసి దేశాన్ని అంధకార బంధురం చేయడంవల్ల ప్రజలందరూ ఆ దురదృష్టను అనుభవించి, తిరిగి 20 సూత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేసుకొందామనే భావంతో ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నుకొన్నారు. మూలము మాత్రము నునుపులు కారా భారతపుత్రులు వేరా అని మహాత్మాగాంధీ చెప్పినట్లు హరిజనులు నేను దురదృష్టము అనుభవిస్తున్నారంటే అది విచారకరమైన విషయం. పూజ్యులు సుందరయ్యగారు హరిజనులలోనే పేదవారు వున్నారా. హరిజనుల గురించే ఆలోచించాలా అని అంటున్నారు. వారు ఢిల్లీలోవుండగా

కూడా అలా పత్రికలలో వ్రాసిన వాటిని చదివాను. దురదృష్టవశాత్తూ వారు అంతవరకూ తెలుసుకున్నారేమో. గ్రామాలకు దూరంగా, అస్పృశ్యులుగా, అంటరానివారుగా హరిజనులను చూడటం వారు గమనించక పోవడం విచారకరమైన విషయం. ఈనాడు హరిజన పేటలలో స్త్రీలకు మరుగుదొడ్లు లేవు. ఇలాంటి విషయాలు ఇక్కడ చెప్పితే ప్రతిపక్షాలకు లోకువ అవుతామనే భయం వున్నా చెప్పక తప్పటం లేదు. తాటాకులలో కట్టుకున్న మరుగుదొడ్లను పశువులను పాడుచేస్తుంటే స్త్రీలు ఎంతో ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కనక గ్రామాలలో ముఖ్యంగా హరిజన వాడలలో స్త్రీలకు పక్కా మరుగుదొడ్లు కట్టించాలని మనవి చేస్తున్నాను, మాకు ఎవరి భూములు అక్కరలేదు, కనీసం మాకు కావలసిన కనీస అవసరాలు, మరుగుదొడ్లు, మూడు సెంటు భూమి, మంచినీటి సదుపాయాలు కలుగ చేస్తే చాలు, వీటిని వెంటనే హరిజనులకు సమకూర్చాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ. శ్రీనివాసరావు (నాగర్ కర్నూలు):—అధ్యక్షా, నేను రైల్వేలో పది పన్నెండు సంవత్సరాల క్రిందటి బడ్జెటు ఉపన్యాసాలు చదివాను. ఈ బడ్జెటులో బడుగు వర్గాలకు సంబంధించి చక్కని పథకాలు రూపొందించి వారి జీవిత పరిస్థితులను బాగుపరచే కమిటీ మెంట్ కనిపిస్తున్నది. ఆ ఘనత రాజారాం గారికి దక్కింది. బడుగువర్గాల సంతేమ పథకాలకు పది కోట్లు ఎక్కువ వచ్చినా సభ యొక్క అండదండలు పూర్తిగా వుంటాయి. ఆ విధంగా వచ్చే బడ్జెటును అయినా రూపొందించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే హరిజనులకు ఇండ్ల స్థలాలు, సమస్యను కూడా పరిష్కరించాలని కోరుతున్నాను. ఏ గ్రామానికి వెళ్ళినా హరిజనులకు ఇండ్ల స్థలాలు కొంత ఇచ్చారు కాని వెనుకబడనవారికి చాలావరకూ ఇవ్వలేదు. ఒక సంవత్సరం లోపు వారి అందరకూ ఇండ్ల స్థలాలు ఇప్పించాల్సి కోరుతున్నాను. రైతులకు, ఇతర బీదవారికి సరసమైన ధరలకు నిత్య ఆహార, వస్తువులు లభించేట్లు చూడాలి. సివిల్ సప్లయ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా వారందరకూ చౌకగా లభించే ఏర్పాట్లు చేయాలని, గ్రామాలలో కూడా వాటి ప్రాంతీలు ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. హరిజనవాడలలో పూర్తిగా విద్యుద్దీకరణ కాలేదు. ఆ కార్యక్రమాన్ని కూడా పూర్తిచేయాలని కోరుతున్నాను. స్త్రీ సంతేమ పథకాలకు చాలా తక్కువ డబ్బు కేటాయించబడింది. వారు 50 వర్సంట్ వున్నారు. వారికి ఇంకా ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. మెహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు కృష్ణా నదీ జలాలు 50 టి.యమ్.సి. ఇస్తామని ఇదివరలో చెప్పి ఇప్పుడు 17 టి.యమ్.సి. నీరు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. ఆ నీరు ఇంకా ఎక్కువ ఇవ్వాలని కోరుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ. సి. జంగారెడ్డి (బాయంపేట):—అధ్యక్షా, గండిపేట చెరువుకు గంధీ పడిందని ఎవరో అంటే అంతా నాబత్ పహాడ్ ఎక్కినట్లుగా ఇందిరాగాంధీ పేరుతో ఈనాడు చాలామంది ఇక్కడకు వచ్చి కూర్చున్నారు. ఎన్నికల సందర్భములో ఇందిరాగాంధీ బొమ్మలు మెడలో వేసుకుని అమ్మగారు బావిలో పడింది. చెయ్యి ఇచ్చి పైకి లాగండి అని చెయ్యి చూసి ఎసంగి వచ్చి కూర్చున్నారు.

(సభ్యులు లేవబోగా)

గుమ్మడికాయలంటే బుజాలు తరుముకోవద్దు, వభ్యలు లేవవద్దు. ఎక్కడ చూసినా ఇందిగాంధి అభ్యర్థి కే ఓటు అన్నారు కాని కాంగ్రెసు అభ్యర్థి కే ఓటు, ఫలానా అభ్యర్థి కే ఓటు అని అడగలేదు. ఇంకా సిగ్గు లేకుండా లేస్తున్నారు. ప్రజలు మీకెవరికీ ఓటువేయలేదు. ఇందిరాగాంధికీ ఓటుచేశారు. ఇందిరాగాంధి అభ్యర్థికి ఓటు అడిగారు కాని ఫలానా అభ్యర్థికి ఇవ్వండి అని అడుగలేదు. 20 సూత్రాల పథకంలో, 5 సూత్రాల పథకంలో ప్రతిపక్ష నాయకులను కైళ్ళలో పెట్టి శివ సత్తులు మైదారము సమ్మక్క చేరులో గంట వూపినట్లుగా మీరందరూ ఇందిరాగాంధీకి చెక్కభజనచేసి ఆమెపేరుతో, పేదలకు ఏదో చేస్తుందని మభ్యపెట్టి ఇక్కడకు వచ్చి ఈ బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టడానికి సిగ్గు లేదా అని అడుగుతున్నాను.

(కాంగ్రెసు సభ్యులవైపునుండి కేకలు)

మీరు ఏ ఘనకార్యాలు చేశారని అడుగుతున్నాను. ఎక్కడ భూములు పంచారు. ఎవరికిపంచారని అడుగుతున్నాను. భూస్వాములు మీవై పేవున్నారు. భూములు మీవి పి. వి. నరసింహారావుగారి భూమిపోతే కోర్టులో కేసుపెడితే జడ్జిగారు స్పీక్చర్స్ పాస్ చేసిన ఉదంతాలు లేకపోలేదు.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన రెడ్డి:—అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు సిగ్గు లేదని చెబుతున్నారు. దానిని ఎక్స్ పంక్ట్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ శ్రీనివాసరావు:—అన్ పార్ల మెంటరీ వర్క్స్ వాడుతున్నారు.

Chairman:—Speak in a parliamentary language.

* శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—అధ్యక్షా, సంపూర్ణంగా పార్ల మెంటరీ లాంగ్వేజీలో మాట్లాడుతున్నాను. కొత్త సభ్యులు పార్లమెంటరీ లాంగ్వేజీ తెలియదు. సుడిగాలిలో కొట్టుకువచ్చిన సరుకు యిది. ఇందిరాగాంధీ 20 సూత్రాలు, సంజయగాంధీ 5 సూత్రాలు రైల్వే ప్లాటుఫారమ్స్ మీద బస్సుల మీద ప్రచారము తప్ప పేదలకు ఒరిగింది ఏమిటి? కేవలం రోడ్డులో బజార్లో ప్రచారం చేసి మేడారం సమ్మక్కను శివసత్తులు సమ్మక్క బొమ్మలను కొలుచునట్లుగ ఎమర్జన్సీలో యిందిరాగాంధీని సంజయగాంధీని కొల్పి, ప్రజలలో దేవతలాగ తయారు చేసిరా ఆమె పేరుతో ఓట్లను సంపాదించి చేసింది ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను. 20 సూత్రాల పథకం కొత్తది కాదు, 5 సూత్రాల పథకము కొత్తది కాదు. 6 సూత్రాల పథకం అంతకంటే కొత్తది కాదు. దేశములో అత్యవసర పరిస్థితిని పెట్టి అందరిని లోపల పెట్టిన విషయం మరిచిపోయి కేవలం చెక్కభజనరాయళ్ళు అసెంబ్లీలో కూర్చుని, ఇందిరాగాంధి గురించి మాట్లాడితే ఒకేసారి లేచి గోల పెడితే చేసిందేమిటి అని అడుగుతున్నాను. మీ పాలకవత్త సభ్యులే చెప్పారు, మైలు దూరములో హరిజన గూడెం కట్టారని. ఎల్.ఐ.సి. లోన్ను బిందు పెట్టారు.....

(ఇంటర్ వ్యూస్)

Sri R.M. Manohar (Aghampet):—Madam Speaker, I am confident that the Hon'ble Members here, whether in the Treasury Benches or in the opposition would try to

(Interruption by Sri S. Jaipal Reddy)

12-50 pm.

శ్రీ ఆర్. ఎం. మనోహర్:—దయచేసి మాకు అవకాశం యివ్వండి. మీరు మాట్లాడినప్పుడు మేము డిస్టర్బ్ చేయలేదు. జయపాల్ రెడ్డిగారు గమనించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—ఇందులో పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ ఏమీ వుంది అధ్యక్షా. 18 మూసాలు మమ్ములను కైలులో పెట్టారు. మీరు రాజ్యాంగ సవరణ చేశారు. 5 ఏండ్ల శాసనసభను 5 ఏండ్లకు మార్చుకున్నారు, 5 ఏండ్ల పార్లమెంటును 5 ఏండ్లకు మార్చుకున్నారు. రైటు ప్రావర్ణిని ఎందుకు తీసివేయలేదు. తీసివేయడానికి ఎందుకు దమ్ములు లేవు అని అడుగుతున్నాను. మీ ప్రక్కన అందరు భూస్వాములు చేరారు. విన్నగాక మొన్న మా వైపు నుండి 4 గురు ఎం.ఎల్.ఎ.లు చేరారు. వాళ్ళకు ఒక్కొక్కరికి వంద, రెండు వందల ఎకరాలకు తక్కువ భూమి వుందా అని అడుగుతున్నారు. మీకు చిత్తశుద్ధిలేదు. వేయి రూపాయల నోటు రద్దు చేస్తామన్నారు, ఏందుకు చేయలేదు? ఎందుకంటే మీ వద్ద బ్లాకుమార్కెటు దారులున్నారు. ప్రతి ఎం.ఎల్.ఎ. మీ వద్ద బ్లాకుమార్కెటుదారే, మీ వద్ద భూస్వాములు వుంటారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావుగారి పైన ల్యాండు సీలింగులో స్పీక్చర్స్ పాసు చేశారు. నిన్న గాక మొన్న చేరిన ఎం.ఎల్.ఎ.లు వందల ఎకరాల వున్నవారు, అవు దూడ పేరుతో గెలిచిన భూములు పోతాయని మీ వైపు వచ్చారు. మీ వైపున ఎంతమంది భూస్వాములున్నారో జేరీజు వేయండి, తెలుస్తుంది. గత ఎన్నికలలో భూస్వాములు పేదవారి ఓట్లు సంపాదించడానికి యిందిరాగాంధీ పేరు పెట్టుకున్నారు కొంత మంది, మరి కొంతమంది తమ భూములను పోకుండా వుండేందుకు యిప్పుడు మీ వైపు వచ్చారు. లిఫ్టులో వున్నవారి పేర్లు చూడండి జనార్దనరెడ్డిగారికి ఎంతభూమి వుంది? సురేందర్ రెడ్డిగారికి ఎంతభూమి వుంది? యతిరాజారావుగారికి ఎంత వుంది. మీకు చిత్తశుద్ధిలేదు, మీరు సీలింగు చేలేరు, భూసంస్కరణలు తేలేదు. బూర్గుల రామకృష్ణారావునారు తెచ్చినటువంటి తెలంగాణ ఔనస్సీ యాక్టును 30 సంవత్సరాలు అయినా అంధ్ర ప్రాంతములో అమలు చేయలేదు. అంధ్రలో అమలు చేస్తామని యిప్పుడు వాగ్దానం చేశారు. అమలు చేయడానికి పూనుకున్న మరుసటి రోజు చెన్నారెడ్డిగారు కుర్చీ దిగిపోవలసి వస్తుందని చెప్పమన్నాను. కారణం ఏమంటే మీ వైపున, వున్నవారు అందరు భూస్వాములు, వారందరు వ్యతిరేకిస్తారు. మా పక్షము నుండి ఎవరు వ్యతిరేకిస్తారు. 30 సంవత్సరాలు అయినా ఎందుకు దానిని అమలు చేయలేదు, అంధ్ర ప్రాంతములో ప్రతిపక్షము పరిపాలనలోకి రాలేదు. ఇందిరా కాంగ్రెస్ బ్రహ్మానంద రెడ్డి కాంగ్రెస్ ఏదో ఒక కాంగ్రెస్ పాలనలో వుంటున్నది. ఎందుకు అమలు చేయలేదు?

(Mr. Speaker in the Chair.)

ప్రయత్నం నాయకుడు బూర్గుల రామకృష్ణారావుగారు చేసిన చట్టాన్ని అమలు చేయడానికి ప్రయత్నించనివారు భూసంస్కరణలు చేస్తామని చెబుతున్నారంటే అది పచ్చి బూటకం, వట్టి ప్రచారం తప్ప మరొకటికాదు. డబ్బు మీ వద్ద ఉంది

రేడియో మీ వద్ద వుంది. మీవి అన్ని బూటకపు లెక్కలు, చిత్త శుద్ధి లేదని మనవి చేస్తున్నాను. భూసంస్కరణల పేర రెండు లక్షలు ఎకరాలు వచ్చాయంటారా? నైజాం 5 వర్సంట్ వది వర్సంట్ బంజర్లు పంచితేనే వదివేల లక్షల ఎకరాలు పంచారు. భూస్వాములవద్ద తీసుకున్నవి రెండు లక్షల ఎకరాలా? భూసంస్కరణల పేర అధి కారులమీద ఎంత ఖర్చు పెట్టారు ఆ డబ్బు పెడితే కనీసం లక్షల ఎకరాలు వచ్చేదేమో. భూసంస్కరణల పేరు చెప్పడం వల్ల వున్నవాడు భూమి పోతుందనుకుంటున్నాడు, పేదవాడు వస్తుందనుకుంటున్నాడు. అది భూసంస్కరణల చట్టం కాదు. మైండ్ ఫిల్లింగ్ యాక్ట్. వస్తుందనేవాడికి ఆశ పోతుందనేవాడికి భయం తప్ప ఏమీ లేదు. మా ఆంతరంగిక రాజకీయాలలో ఎందుకు జోక్యం కల్పించుకుంటున్నారని పాలి పక్షం వారు అంటున్నారు. వాస్తవమే. కాదనడంలేదు. కాని బ్రహ్మానందరెడ్డిని దించడానికి తెలంగాణ వుద్యమం ప్రారంభించారు. పి. వి. నరసింహారావును ది చడానికి ఆంధ్ర ఉద్యమము ప్రారంభించారు. చెన్నా రెడ్డిని దించడానికి ఏదో మగ్గం ప్రారంభిస్తారు. మాకు ఏమి నష్టం లేదు కాని దానివల్ల ప్రజలకు నష్టం జరుగుతుంది. పి. వి. నరసింహారావుగారు వున్నా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు వున్నా, రాజారాం గారు వున్నా, చెన్నా రెడ్డిగారు వున్నా మాకేమి బాధ లేదు. కాని ప్రజలకు నష్టం జరుగుతుంది. కేవలం బ్రహ్మానందరెడ్డిని దించడానికి 500 మంది చచ్చిపోయిన ఉదంతం లేకపోలేదు. దీనిని కాస్త జాగ్రత్తగా పరిశీలించమని చెబుతున్నాను.

శ్రీ సి.వి. శేషారెడ్డి (సర్వేపల్లి):—అధ్యక్షా, నవ సమాజ నిర్మాణానికి నవ సమాజస్థాపనకు నాంది పలికే యీ ఐడెటును బలపరుస్తున్నాను. ప్రతిపక్షములో వున్నవారు యిక్కడ కూర్చుని ఇందిరా గాంధీగారిని విమర్శించడానికే తమ కాలాన్ని అంతా ఖర్చు పెడుతున్నట్లుగా వుంది. ప్రతిపక్షములో పండితులు వున్నారు మిగతావారు నేర్చుకోవాలనే ధోరణిలో వారున్నారు. వచ్చినప్పటి నుండి యింది రాగాంధీగారిని విమర్శించడం తప్ప మరొకటి కనబడడం లేదు. ఇందిరా గాంధీగారు మా ప్రేయశమ నాయకురాలు అని మేము చెప్పాము. మీరు చెబుకున్నది మూడు రోజులుగా మేము వింటున్నాం. కాని మేము చెబుతున్నప్పుడు మీకు వినే ఓపిక లేదు. తల నెరసినవారు కూడా ఓపిక లేకుండా మాట్లాడడం ధర్మం కాదు. మీకు మీ నాయకుడుగ నున్న జయపాల్ రెడ్డిగారు ఇందిరా గాంధీగారిని సుకరో ముసోలిసిలతో పోల్చిగా ఓపిగ్గా విన్నాము. కాని వారు చిన్న సత్యాన్ని గుర్తించ లేకపోయారు ముసోలిని బ్యాటెల్ ద్వారా వచ్చినవాడు కాదు. బ్యాటెల్ ద్వారా వచ్చిన ఇందిరా గాంధీగారిని వారితో పోల్చడం ధర్మంకాదని మనవి చేస్తున్నాను,

Sri S. Jaipal Reddy:—Hitler came through ballot Sir.

Mr. Speaker :—Hitler never came through ballot.

Sri S. Jaipal Reddy:—I am challenging this statement of the Chair.

1-00 p.m.

శ్రీ సి. వి. శేషారెడ్డి:— 99 వర్సంట్లు ఓట్లు వచ్చాయన్నారు. జయపాల్ రెడ్డిగారు ఎంత వర్సంట్లతో గెలచారో లెక్కలు మేముకొని వారి సభ్యత్వం ముగించు కోమనండి. గురివింజ సామెత వద్దు కేవలం ప్రతిపక్షమును విమర్శించడం ధర్మం కాదు. నోటికి వచ్చినట్లు యితరుల గురించి చెప్పడం ధర్మం కాదు.

ఒక పార్లమెంటరీయన్, అన్నీ తెలిసిన అర్జుడు, ఆంగ్లభాషా ప్రవీణుడు అయిన శ్రీ జైపాల్ రెడ్డిగారిని ఓర్పు నేర్చుకోమని మనవిచేస్తున్నాను. వారు విమర్శించేటప్పుడు ఇతరులు విమర్శిస్తున్నారని నేర్చుకొనడం ధర్మం. నా నియోజక వర్గంలోని సమస్యల సంగతి తెలియజేస్తాను. మాది నెల్లూరు జిల్లా సర్వేయి నియోజకవర్గం. మా నియోజకవర్గంలో ఎలక్టిసిటీ సంబంధమైన విషయాలు చెప్పాలనుకుంటున్నాను. ఎలక్టిసిటీకి ఎంత గ్రాంటు శాంకను చేసినా మా జిల్లాలోని కుగ్రామాలకు అది వచ్చే అవకాశం లేకుండా పోతున్నది. రెమ్మనరేషన్ పద్ధతివల్ల ఆ గ్రామాలకు ఎలక్టిసిటీ రావడంలేదని మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి ఆ రెమ్మనరేషన్ అనేది తొలగించి ఆ గ్రామాలకు ఎలక్టిసిటీని ప్రసాదించాలని కోరుతున్నాను. మా జిల్లాలోని ప్రాథమిక హాస్పిటల్స్లో మామూలుగా ఇద్దరు డాక్టర్స్ ఉంటారు. ఆ ఇద్దరినీ ఒకేచోట పెట్టుకుండా రెండుచోట్ల పెట్టి సమితి అంతా వైద్య సౌకర్యం కలుగజేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. రోడ్లకు సంబంధించినంతవరకు చూస్తే ఈనాటికి అనేక గ్రామాలకు రోడ్ల సదుపాయాలు లేవు. అన్ని గ్రామాలకు రోడ్ల సౌకర్యం కలుగజేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు బస్ సౌకర్యం గురించి చెప్పారు. ఇప్పుడు ఆర్. టి. సి. బస్సులు సక్రమంగా నడపడంలేదు. ఈ బస్ ల యొక్క ఎఫిషియన్సీని ఇంప్రూవ్ చేసి, రిపేర్స్ చేసి పెంపొందించాలని కోరుతున్నాను. నీటిపారుదలకు సంబంధించి మా నెల్లూరు జిల్లాలో సోమశిల ప్రాజెక్టు చాలా ముఖ్యమైనది. నెల్లూరు జిల్లాలో $1\frac{1}{2}$ తాలూకామాత్రమే డెల్టా ప్రాంతం ఉంది. అందులో $7\frac{1}{2}$ తాలూకాలు గుంటలతో, కోనలతో చెందిన ప్రాంతంగా ఉంది. నాన్ డెల్టా ప్రాంతమైన మయ్యలను సర్కారు జిల్లాలో కలపడం ధర్మం కాదు. మా జిల్లాలో $1\frac{1}{2}$ తాలూకాలతో ఉన్నటువంటి కాంట్రాక్టర్ల బంజారా హిల్స్లో నిర్మించిన బంగ్లాలను చూసి కలిపారేమో అర్థం కావడంలేదు. బాగా వెనుకబడిన మా జిల్లాను రాయలసీమ ప్రాంతంలో కలిపి రాయలసీమ ప్రాంతంలో ఉన్న సౌకర్యాలన్నీ మా జిల్లాకు ప్రసాదించాలని కోరుతున్నాను. మా జిల్లాలో కరివూరి కాలువ, కావలి కాలువ, గండిపాలెం ప్రాజెక్టు, కండ్లెరు రిజర్వాయరు—ఇవన్నీ అసంపూర్తిగా ఉన్నాయి. ఈ ప్రాజెక్టులన్నింటికి ఎక్కువగా నిధులు కేటాయించి ఆ నిధులతో నీటిపారుదల సక్రమంగా చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను ప్రాథమిక పాఠశాలల అభివృద్ధి కనిపిస్తున్నది కాని పాఠశాలలలో ఒక్కొక్క ఉపాధ్యాయునికి 50 మంది విద్యార్థులను పెడుతున్నారు. ఇదివరకు 30 మంది విద్యార్థులకు ఒక ఉపాధ్యాయుడు ఉండే ఇప్పుడు దానిని 50 మందిని చేయడం న్యాయంకాదు. కాబట్టి పూర్వపు పద్ధతి ప్రకారమే ఉంచి విద్యార్థుల ఎఫిషియన్సీని ఎక్కువ చేయుటకు కృషి చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. పాఠశాలల భవనాలు అసలు లేవు. ఏ చెట్ల క్రిందనే పాఠశాలలు పెడితే పిల్లలు చదువుకొనడానికి బాగుండలేదు. బీద పిల్లలు చదువుకొనడానికి సక్రమంగా ఉండడంలేదు, సక్రమమైన క్రమశిక్షణ ఉండటంలేదు. అందుచేత పాఠశాల భవనాలకు ఎక్కువ నిధులు కేటాయించాలని కోరుతూ తమరునాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. ఎన్. భుక్త (హరిశ్చంద్రపురం):— అధ్యతమహాశయ, ఆర్థిక శాఖామంత్రిలు ఈ ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ బడ్జెటును ప్రవేశపెడుతూ ఇది గత ప్రభుత్వం సమర్పించిన బడ్జెటును అనుసరించి చేసినదేనని అన్నారు. గత ప్రభుత్వం చేపట్టిన కార్యక్రమాలన్నింటిని ఈ ప్రభుత్వం ఎంతవరకు భాధ్యత వహిస్తుంది, ఆ ప్రభుత్వంలోని లాప్సెస్ ను ప్రభుత్వం గమనించాలని. ఆ లాప్సెస్ మరల జరుగకుండా ఈ ప్రభుత్వం చూడాలని కోరుతున్నాను. మా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఏనాడూ జరుగనటువంటి అభివృద్ధి, ఏ నాడూ జరుగని కార్యక్రమాలు గత 5 సంవత్సరాలలో చేపట్టడం జరిగింది. గత 5 సం. త్వరలో మా జిల్లాలో 100 కోట్ల రూ.ల కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. అందులో ముఖ్యమైనది వంతెనల నిర్మాణం. వాని ఎడమ కాలువ సుమారు 20 మైళ్ళ వరకు పని పూర్తి అయింది. కుడికాలువకు గత ప్రభుత్వం పునాదిరాయి వేయడం జరిగింది. ఏనాటినుంచో ఉండిపోయిన కార్యక్రమాలు మాజిల్లాలో గత 5 సంవత్సరాలలో చేయడం జరిగింది. అప్పట్లో ఉండి పని చేసిన శ్రీ రాజారాం గారిని అభినందిస్తున్నాను. ఏదైనా ఒక కర్మాగారం ప్రారంభించే ముందు ఒక స్లోగనును అంటున్నాము — ఏదైనా సరే బలహీన వర్గాలకు ఉపయోగపడుతున్నదని. పిడుక్కి, బియ్యానికి ఒకటే సుంతం అన్నట్లుగా అన్నింటికీ హరిజన, గిరిజన స్లోగను ఇస్తున్నారు దానికి సంబంధం లేకపోయినా. ప్రతిదానికి హరిజనులు, గిరిజనులు, వెనుకబడిన తరగతులు అనే మాటలతో మనం తృప్తి పడుతున్నాము. కాని తగినంత కార్యక్రమాలు జరుగలేదనే మనం భావించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. అందువల్ల బలహీన వర్గాలలో కాని హరిజనులలో కాని గిరిజనులలో కాని ఒక వర్గం అసంతృప్తి వల్ల నక్సలైట్లు ఉద్యమం వచ్చింది. ఇతర కారణాలతోనూ, ఇది ఒక కారణమే ది. శ్రీకాకుళం జిల్లా శ్రీ భాస్కరరావుగారు, ఇతరులు ఈ అసంతృప్తి వర్గానికి చెందినవారే. ముఖ్యంగా దీనికి కారణం నిరుద్యోగ సమస్య. ఈ ప్రభుత్వం దీనికి తీవ్రమైన కృషి చేయవలసి ఉంది. మా జిల్లాలో ఈ వేళటికి 30 వేలమంది ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్చేజిలో రిజిస్టర్ చే ఉన్నారు. ఇప్పుడు రిజిస్ట్రేషన్ అవి సంవత్సరానికి వెయ్యి మందికి ఉద్యోగ సదుపాయాలు కలుగజేసినా 30 సంవత్సరాలు పడుతుంది. మా జిల్లాలో సంవత్సరానికి 100 ఉద్యోగాలు కూడా రావడంలేదు. కాని అక్కడ కావలసినంత ఎంప్లాయిమెంటు సౌకర్యాన్ని యాలిటి ఉంది. వాటి గురించి ఈ బడ్జెటులో ఉదహరించకపోవడం విచారకరంగా ఉంది. సాల్వరులో జనవనార మిల్లు గురించి శంఖస్థాపన చేయడం జరిగింది. ప్రారంభం చేస్తాము అన్నారు, తెటర్ ఆఫ్ ఇంటెంటు వచ్చింది. కాని దానిని గురించి ఇంతవరకు డబ్బు కేటాయించలేదు. పోడాయాస్ ఫ్యాక్టరీకి 18 కోట్లతో జాయింట్ వెంచరులో ప్రారంభం అయింది. దానికి ఒక టైప్ స్టూ, సైన్ టైప్ స్టూ తప్పించి పని ఏమీ లేదు. అటువంటి వెనుకబడిన జిల్లాలలో వాటిని తొందరగా చేబట్టకపోతే నిరుద్యోగ సమస్య తీరదు. లేకపోతే క్రొత్తగా వచ్చే యువతరంలో అసంతృప్తి వస్తుంది. కేంద్రంలో ఉన్నటువంటి జనతా ప్రభుత్వం కాని మన ప్రభుత్వం కాని అది తీవ్రమైన సమస్యగా పరిణమిస్తుందని గ్రహించాలి. అచ్చట ఇండస్ట్రిస్ ను ఎక్కువగా స్థాపించాలి. దానిని కూడా డీసెంట్రలైజేషన్ చేయించాలి. హైదరాబాద్, విజయవాడ, విశాఖపట్టణం అమకుంటే లాభం.

లేదు. ప్రతి తాలూకాలోను, ప్రతి బ్లాక్ పేజ్ క్వార్టర్స్లోను ఒక ఇండిస్ట్రీని ఏర్పాటు చేయాలి. లోకల్ గా దొరికే రా మెటీరియల్ తో ఒక ఇండిస్ట్రీని నెలకొల్పితే ఉపాధి కల్పన జరుగుతుంది. అలాగ చేస్తే గ్రామాల నుంచి వట్టచాలకు వెళ్ళేవారు తగ్గుతారు. నీటి కాలువలను పీటన్నింటికీ ఒక సౌల్యావనుగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. మన ప్రభుత్వం 2 1/2 ఎకరాల మాగాణి 5 ఎకరాల మెట్ట భూముల మీద లాండు రివిన్యూ తీసివేశామని అంది. చాలా సంతోషమైన విషయం. ముఖ్యమంత్రి గారు గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి సమాధానం చెబుతూ సెన్ కూడా తీసివేస్తామని అన్నారు. ఈ లాండు సెన్ మీదే చాలా చిన్న గ్రామ పంచాయితీలు ఆధారపడి ఉన్నాయి. ఇది తప్పితే పంచాయితీలలో ఏవిధమైన ఆర్థిక వనరులు ఇళ్ళ పన్నులు అంటే చాలా తక్కువ వస్తుంది. ఈ సెన్ లు పీఎస్ చేస్తే ప్రత్యామ్నాయంగా ఏమైనా ఏర్పాటు చేస్తే తప్ప ఈ పంచాయితీలకు గుమా సాల జీతాలు ఇవ్వడానికి, వీధిల్లెట్లకు డబ్బు కట్టడానికి కూడా ఉండదని మనవి చేస్తున్నాను. కనుక పంచాయితీలకు మరొక రకమైన ఏర్పాటు చేస్తే తప్ప ఈ సెన్ లను తీయడంలో అర్థం కనిపించడం లేదని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

1-10 p. m.

(శ్రీ ఎన్.ఎస్.ఎన్.రెడ్డి (విశాఖపట్టణం-1) :- అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు చాలా లోపభూయిష్టంగా ఉంది. అది వట్టి అంకెల గడి మాత్రమేనని చెబుతున్నాను. వ్యవసాయాభివృద్ధి తగ్గిపోయిందని చెప్పడం జరిగింది కాని అది ఎలా పూడుస్తారు అనే విషయం మాత్రం చెప్పలేదు. వ్యవసాయం వృద్ధి పొందాలంటే పండించే రైతుకు అవసరమైన అన్ని సౌకర్యాలను తక్షణం కలుగజేయాలి. నేను గ్రామీణప్రజలు ఎంతో బాధపడుతున్నారు, వారి బాధలను తొలగించడే వ్యవసాయాభివృద్ధి సాధ్యం కాదు, రాబడి రీ 4 శాతం తగ్గిపోయిందని చెప్పారు. కాని దానిని ఎలా పూడుస్తారో చెప్పలేదు. బడ్జెటులో విద్యకు 709 లక్షల రూపాయలు కేటాయించామని చెప్పారు. 898 పాఠశాలలో పాఠశాలలు లేనిచోట్ల పాఠశాలలు తెరుస్తామని చెప్పారు. కాని వెయ్యి ప్రాంతాలలో పాఠశాలలు కెట్టాలని, వెయ్యి లక్షల రూ.లు విద్యకు కేటాయించాలని కోరుకున్నాను. ప్రతి జాతీకీ విద్య వెన్నుముక వంటిది వెన్నెముక బలహీనంగా ఉంటే జాతిగాని, ఆ దేశంగాని ప్రగతిని సాధించలేదు. కాంగ్రెసువారు 30 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేశారు. అది ఏ కాంగ్రెసు గానియ్యండి-అమ్మకాంగ్రెసు అనునా అయ్యకాంగ్రెసు అనునా ఒకటే. ఒక దానిలో ఉన్నవారు మరొకదానిలో చేరారు కదా. ప్రజలకు క్లబ్బాల్ని కబుర్లు చెప్పితే అడవారంతా ఓట్లు వేస్తే మొగవారు పరిపాలన చేస్తున్నారు. గిరిబీ హటావో నినాదం చూశాము. బలహీనవర్గాలకు చాలాచెప్పామని చెప్పారు. ఇప్పటికి 30 సంవత్సరాలుగా జరిగింది ఏమిటి? మేము కాదు ఎవరో చేశారంటే ఏమిటి? పేదవారికి ఓట్లు వంచడం ఏమైంది? కేవలం నినాదాలు చెప్పారు తప్ప ఏమీ లేదు. ఈ నాడు కాంగ్రెసువారు పరిపాలనలోకి వచ్చారు. అభ్యంతరం లేదు. అసలు కాంగ్రెసు అంటే అర్థం ఏమంటే-సి.ఆంటే కరప్షన్, ఓ.ఆంటే అడ్వర్టునిజమ్, ఎన్.ఆంటే నెహ్రూజిజమ్ జి.ఆంటే గై నార్సింగ్-ఆర్.ఆంటే రివల్జిన్, ఇ.ఆంటే ఎక్స్ ప్రూవలెంట్, ఎన్.ఆంటే సెల్ ఫిష్ ఎన్.ఆంటే ఫిండ్ కేట్

అయితే దీనిని మాత్రం మార్చాలని మనవి చేస్తున్నాను. పేదవారికి 90 సంవత్సరాలుగా అన్యాయం జరిగింది. విశాఖపట్టణం చాలా పెద్దపట్టణం. అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీస్ ఏర్పాటుచేశారు గాని దానిని ఒక్క మైదరా బాదుకు ప.మితం చేశారు. విశాఖపట్టణానికి కూడా అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీని ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. విశాఖపట్టణంలో మంచినీరు లేక ప్రజలు నానా ఇబ్బంది పడుతున్నాడు. అలాగే అండర్ గ్రౌండ్ డ్రయినేజీ లేదు. హాస్టల్స్ చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కనుక ప్రభుత్వం వెంటనే విశాఖపట్టణానికి ఈ రెండు సౌకర్యాలు సమకూర్చాలని కోరుతున్నాను ఇంటి పన్ను బాగా పెంచేశారు ఇంటి పన్నుకూడా రద్దు చేయాలి. పేదవారు, హరిజనులు బాగుపడానికి అందరి కోరిక. కాని ఈ హరిజనులు ఎందుకు బాగు పడడం లేదు. కూలీవాడు రోజూ రు. 5 తెచ్చుకుంటాడు. అందులో సగం బ్రాకెట్ ఇడుతాడు, సగం సారా త్రాగేస్తాడు. అందువల్లనే పేదవాడు పేద వాడుగానే ఉండిపోతున్నాడు. కనుక ఈ దురాచారాన్ని రద్దుచేసి పేదవారిన్ని రక్షించాలి ప్రభుత్వాలు మారుతున్నాయి, మంత్రులు మారుతున్నారు గాని అనినీతి పోవడంలేదు. ప్రభుత్వం ముందు అవినీతి అనేది పరిపాలనలో లేకుండా చూడాలి రెడ్ కెపిబిమ్ తొలగించాలి. పరిపాలనా యంత్రాంగం నుంచి అవినీతి, రెడ్ కెపిబిమ్ లేకుండా చేస్తేనే ఏమైనా మంచిమార్పులు చేయగలుగుతాము.

శ్రీ బి.ఆర్. దొరస్వామి (కుప్పం) :—అధ్యక్షా, ఓల్డు ఏజి పెన్షన్లు కొంత వరకూ ఇస్తున్నారు. అది చాలడం లేదు అని ఎక్కువ మందికి ఇవ్వాలి. ఇళ్ళపట్టాలు ఇవ్వడంలో చాలా అవకతవకలు జరిగాయి. పట్టాలు ఇచ్చారు. కాని పట్టాలు ఇచ్చిన వ్యక్తులకు స్థలాలు స్వాధీనం కాలేదు. కొన్నిచోట్ల అసలు పట్టాలే ఇవ్వలేదు. సర్వేకాలేదు. అవన్నీ చూసి, వాటికి కావలసిన బడ్జెటు ఇచ్చి వేయాలని కోరుతున్నాను. ఇచ్చిన పట్టాలలో ఉన్న అవకతవకలను సరిదిద్దడానికి వెంటనే ప్రభుత్వం జిల్లా కలెక్టర్లకు తెలిపాలని అక్కడ జరిగిన అన్యాయాలను, అక్రమాలను సరిదిద్ది, పేదవారికి పట్టాలు ఇవ్వడమే కాకుండా, ఆ స్థలాలు వారికి స్వాధీనం చేసి వారు అక్కడ ఇళ్లు కట్టుకునేట్లు కూడా చూడాలని కోరుతున్నాను. భార్యాభర్తలు ఒక్కొక్కరిగా చేసుకుంటుంటే వారిని కొన్ని చోట్ల పేరు వేరు ఊర్లలో ఉంచుతున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయం మన సామ్రాజ్యం ప్రకారం కూడా అలా భార్యాభర్తలను వేరుచేయడం చాలాతప్పు. ఇలాంటి అన్యాయం ఈ ప్రభుత్వం కాలంలో జరగకూడదని కోరుతున్నాను. అవసరమైతే అందుకు కావలసిన చట్టాన్ని ఈ ఎసెంబ్లీలో పాసు చేయాలని కూడా కోరుతున్నాను. ఈ బిల్లులో ఎలా ఉండాలంటే భార్యాభర్తలు వేరు వేరు డిపార్టుమెంట్లలో పనిచేస్తుంటే వీలైనంతవరకు ఒకే ప్రాంతంలో ఒకే పట్టణంలో ఉండేట్లుగా అవకాశం ఉండాలి. అందుకు అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

شری بی - کنیان پر کشم (درسی) - مائیتھ ادھیکش جی بچٹ کے ایکشن میں میں چند باتوں کا ذکر کرونگا - سب سے پہلے میں اپنے پارٹی لیڈرس اور اپوزیشن پارٹی لیڈرس سے درخواست کرونگا کہ وہ لوگ کوڈ آف سپلین اور

کوڈ آف کنڈکٹ کے اندر بائین کریں نا آپس میں پارٹی لیڈرس بیٹھ کر کسی ایسے سمجھوتہ پر آجائیں کہ اور جس سے سب لوگ اپنے اپنے خیالات واضح طور پر ظاہر کر سکیں انک ایک، دو دو ہر ایک پارٹی کے ممبر لیجئے کہ وہ اپنے کارنامے بیان کریں۔ اس سے معلوم ہو جائیگا کہ کونسی پارٹی بڑی ہے بار بار یہ سن کر افسوس ہوتا ہے کہ تیس سال سے کانگریس نے کیا کیا ہے۔ شری متی اندرا گاندھی پر الزام لگائے جاتے ہیں۔ اور کہا جاتا ہے کہ اس پر آندھرا پردیش میں لوگوں نے ان کی پارٹی کو ووٹ دیا ہے۔ لیکن سچ بات تو یہ ہے کہ اندرا گاندھی گو جو لوگ ووٹ دیتے ہیں وہ غریب لوگ ہیں جو غربت کے خلاف ووٹ دیتے ہیں۔ لوگ کیا تیس سال سے شری مزارجی دیسائی شری چرن سنگھ اور شری راج ناراین اسٹرف نہیں بٹھتے تھے۔ یہ سب لوگ ہماری پارٹی میں ہو کر اور ہمارے پارٹی کے کچھ اصولوں کو نا پسند کر کے ہم کو نکال باہر کر دیا ہے۔ ہم انکے سوالات کے جوابات اچھی طرح سے دے سکتے ہیں ممبرانی فرما کر ہم کو بھی اس پر بات کرنے کیلئے وقت دیجئے۔

بجٹ پر مجھے اتنا کہنا ہے کہ بجٹ بہت عمدہ ہے۔ اور کام چلاؤ بجٹ ہے اور اس بجٹ میں غریب کسانوں اور ہریجنوں کے بارے میں بتایا گیا ہے۔ لیکن اس بجٹ میں اور کچھ پری ورتن چاہیئے۔ ہم کو دیکھنا چاہیئے کہ آندھرا پردیش میں دن میں صرف ایک وقت کھانے والے کتنے لوگ ہیں۔ سب کو پیٹ بھر کھانا مل سکے ایسا بجٹ بنانا چاہئے۔ اور وہ بھی ریجنل وائس ہونا چاہئے۔

میری کانسٹیوینسی میں ۹۰ میل کے اطراف پانچ بڑے شہر ہیں بورجیڑ، دوپکڈہ وغیرہ ان جگہوں پر فلورین کا پانی ملتا ہے اور عورتیں اور بوڑھیاں دور دور جا کر پینے کا پانی لانے کیلئے تکلیف اٹھاتے ہیں۔ اور دونکڈہ میں پانی بالکل ہی نہیں ہے۔ اور پانی کیلئے ریل کے انجنوں کے پاس جانا پڑتا ہے۔ میں سرکار سے درخواست کرنا ہوں کہ اس سلسلے میں ایک کمیٹی بنائی جائے۔ جہاں پر پانی نہیں ملتا وہاں پر اچھے ٹیکنیشن اور انجینئرس کی ٹیم کو روانہ کر کے ریسرچ کیا جائے کہ پانی کس کس مقامات پر ملتا ہے اور اس طرف بھی دھیان دیا جائے کہ کلورین کے پانی کو صاف کر کے پینے کے قابل بنایا جائے۔

میرے کانسٹیوینسی میں بڑے بڑے شہر ہیں اور وہاں دواخانے تو ہیں لیکن انکا انتظام ٹھیک نہیں ہے اور پرائیمری ہلت سنٹرس میں کافی اسٹاف نہ ہونیک وجہ سے کام نہیں کر رہے ہیں اور وہاں پر دوائیاں نہیں ملتی۔ اس لئے سرکار سے گزارش کرونگا کہ ان دونوں چیزوں پر دھیان دیا جائے۔

میں انڈسٹریز کے بارے میں کچھ کہونگا۔ حال ہی میں اخبارات میں خبریں آئی ہیں کہ ایران میں ٹیکنیشن، انجینئرس، اسکالڈ اور ان اسکالڈ لیپرس کی ضرورت ہے۔ اور حکومت ایران نے هندوستان سے ان لوگوں کو مانگا ہے۔ وہاں

ان اسکلڈ کی تنخواہ تین ہزار روپیہ ہے۔ میں آندھرا پردیش سرکار سے گزارش کروں گا کہ وہ سنٹرل گورنمنٹ سے بات چیت کر کے ان اسکلڈ لیجرس کو ہمارے اسٹیٹ سے بھی روانہ کریں۔ تاکہ ان لوگوں کو سہولت مل سکے۔

دھندلہ وا

శ్రీ ఎన్.నరసింహా రెడ్డి(ముషీరాబాదు):—అధ్యక్షా, ఒక సామెత ఉంది, కడుపులో దుఃఖము లేదు. కంటికి నీరు లేదు అని. అదే విధంగా మన ఆర్థిక మంత్రిగారు సమర్పించిన బడ్జెటు ఉంది. మేము బడుగు వర్గాల అభివృద్ధి కోసము అది చేస్తాము ఇది చేస్తాము అని చెబుతున్నారే కాని వారి గురించి ఇందులో ఏమీ లేదు. ముఖ్యంగా బలహీన వర్గాలకు అది చేస్తామని. ఇది చేస్తామని కేవలము వచనాలలో పలకకుండా వీరిని పైకి తేవడానికి బునియ్యారి కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. కాని మీరు చెప్పడమే కాని ఇంతవరకు చేయడం ఏమీ జరగలేదు. మీరు ప్రయత్నములు కూడా చేయడం లేదు. ఎందుకంటే ధనవంతులు భూస్వాములు, తాతాలు, బిర్లాలు మీ చెప్పు ఉన్నారు. వారు ఈ పేద వర్గాల అభివృద్ధికి ఏమీ చేయకుండా ప్రయత్నము చేస్తారు. ముఖ్యంగా నా నియోజకవర్గమైన ముషీరాబాదులో హరిజనులు, ఇతర బలహీన వర్గాల వారు నివసిస్తున్నారు. రామ్ నగర్ లో వారికి త్రాగడానికి అక్కడ మంచినీరు కూడా దొరకడం లేదు. రాజధాని నగరమైన హైదరాబాదులో కూడా వారు కుండకు 15 మైసలు ఇచ్చి మంచి నీరు కొనుక్కుంటున్నారు. వారు అటువంటి హీనమైన పరిస్థితిలో ఉన్నారు. అక్కడ వారికి లేవట్లీలు లేవు. తెల్లవారగానే వారు జైలుకు పోయేదానికి సౌకర్యములు లేవు. ఏ బడుగు వర్గాల వల్ల మీరు అధికారములోకి వచ్చారో వారి అభివృద్ధి కోసము పాటు పడాలని వారిని పైకి తేవాలని మీకు మనవిచేస్తున్నాను. ఈ బడుగు వర్గాలను పైకి తేవాలని మీరు ఇప్పుడు చెబుతున్నారు కాని మా జనతా పార్టీ వారు ఎప్పుడో చెప్పారు. మీరు కేవలము మాటలలోనే చెబుతున్నారు. మీకు చేపట్టే బడుగు వర్గాల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు మా జనతా పార్టీ మీకు పూర్తి సహకారము అందిస్తుందని నేను ఘంటాపథముగా చెబుతున్నాను.

రోడ్ల విషయము వచ్చేటప్పటికి హైదరాబాదు నగరంలో ఏదో మెయిన్ రోడ్లు తప్ప గల్లీలలో ఒక్క రోడ్లు కూడా సరిగా లేదు. చిన్న చిన్న సందులలో రాత్రిలు పూట లైట్లు ఉండవు. అసలు రాత్రిపూట వెలుగే ఉండదు. ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో మీరు ఏదో చేస్తున్నామని చెప్పినప్పటికీ గ్రామాలలో ఈ నాటికి పంపు సెట్లకు కరెంటు సప్లయ ఇవ్వడం జరుగడం లేదు. కరెంటు ఇవ్వడానికి ఎటువంటి ప్రయత్నములు కూడా జరగడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. విద్యా రంగంలో చాలా అభివృద్ధి జరిగినట్లు ఇప్పుడు మన సోదరులు చెప్పారు. విద్యా రంగములో నిజమైన అభివృద్ధి తేవాలంటే బడుగు వర్గాలవారిని పైకి తేవాలంటే ధనవంతులకు, పేదవారికి స్కూల్స్ విడిగా లేకుండా మంత్రిగారి కుమారుడు తండ్రిగారి కుమారుడు ఒకే చోట చదివే కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ముఖ్యమంత్రిగారు తమను చూడగానే సెవరేట్ తెలంగాణాజ్ఞాపకం వస్తుందని చెప్పారు. తెలంగాణా ప్రజలకు మితులైవరో, తెలంగాణాకు దోహదవో బాగా తెలుసు. తెలంగాణా ప్రజలందరు వారిని తెలంగాణా దోహదులుగానే జ్ఞాపకం ఉంచుకుంటారు. ఇంక ఎన్నికలు చాలా ప్రశాంతముగా జరిగాయని చెప్పారు. ఈ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు (ఐ) ఎటువంటి దౌర్జన్యాలు చేశారో ఉదాహరణకు నేను చెప్పదలచుకున్నాను. దేవరకొండ నియోజకవర్గములో మా జనతా పార్టీ అభ్యర్థి అయిన జగన్నాయక్ మీ దాడి చేయడం జరిగింది ఇది మీ దృష్టికి తీసుకు రాదలచాను. బాధ్యత కలిగిన వ్యక్తులు ఎన్నికల ప్రైములో అక్కడ ఉండి పోలిసుల చేత దాడి చేయించడం జరిగింది. విధముగా జడ్చర్ల నియోజకవర్గములో కూడా దాడి చేయడం జరిగింది. ఈ కాంగ్రెసు (ఐ) వారు కేవలం ప్రజలకు డబ్బు ఇచ్చి ఓట్లు సంపాదించి వచ్చారే గాని ప్రజలయొక్క ఆదరాభి మానాలతో అధికారంలోకి రాలేదని నేను ఖచ్చితముగా చెప్పదలచుకున్నాను.

1-30 p.m.

Mr. Speaker:—Now the House stands adjourned till 8-30 a.m. on 27-3-1978 (Monday)

The House then adjourned to meet again at 8-30 a.m. on 27-3-1978.)